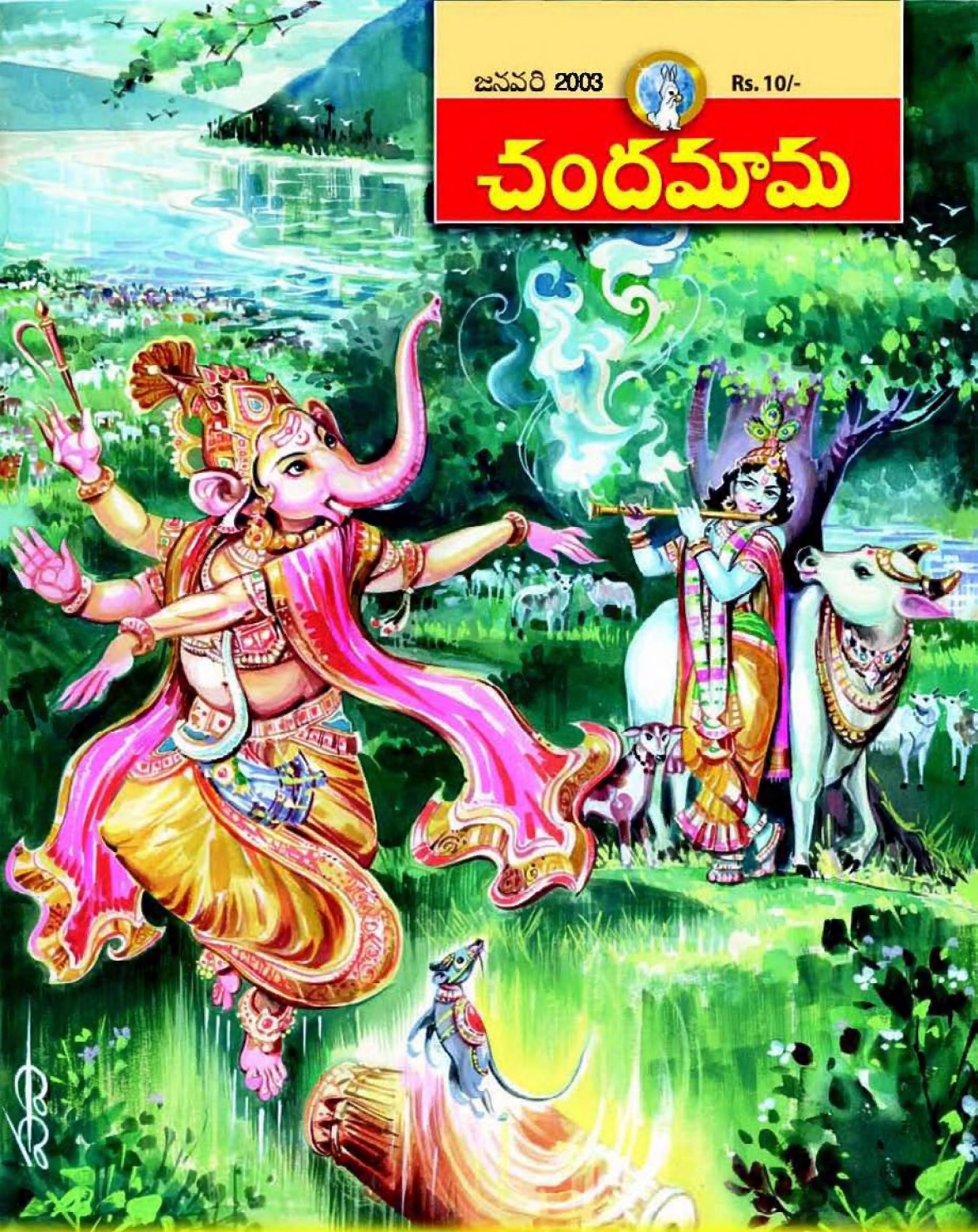

జనవరి 2003

Rs. 10/-

చంద్రమామ

నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు

ఛాంపియన్ చిట్టి ఎంపిక

చురుకైన పిల్లలు
ఎల్లప్పుడూ మైసూర్
శాండల్ టేబీ సిబ్బు వనే
కోర్త కుంటార్త !

మైసూర్ శాండల్
సబ్బులో చందనం,
బాదం నూనెలు ఉన్నాయి.
సున్నిత చర్మానికి అది
చాలా శ్రేష్ఠమైనది!

Almond oil moisturiser and antiseptic soap.

మైసూర్ శాండల్ సబ్బు
గత 80 సంవత్సరాలకు
పైగా చందనం శ్రేష్ఠతను
మీ ఇళ్ళల్లోకి
తీసుకువస్తోంది.

PIRANHA

ACTIVE

CADET HX

YANKEE

ROBO COP

Heroes start early.

Ride, race, take a tumble or even take a fall.
Because it's never too early to be a hero.

The soul of India

Touch Orissa to feel India

వారస్పి థు
(బే.క)

19

అతిశర్మ పోగడ్డలు

29

పూ యా సిరోవరం

12

ఏవి ఉత్తమమైనవి?

57

ఈ సంచికలో...

- ★ సు ప్రీసీద్ధం కాని సు ఉందప్రదేశాలు .. 10
- ★ అవ్వసాంపు .. 11
- ★ పూ యా సిరోవరం-12.. 12
- ★ వారస్పి థు (బే.క) .. 19
- ★ భారత దర్శిని.. 25
- ★ వే ప్పి లు అనుచిన వు వి కుపూ రు థు !.. 26
- ★ అతిశర్మ పోగడ్డలు .. 29
- ★ చందపూ పు కబు ర్లు .. 33
- ★ గృ ప్రిదానం.. 34
- ★ గెలిపించిన విశ్వాసం!.. 37
- ★ ల వరహాల సిలహాలు (అంధ్ర ప్రదేశ్ జానపద కథ).. 38
- ★ వు నదేశం గు రించి తెలు పు కుందాం.. 44
- ★ విఖువ్వరు థు -13.. 45
- ★ చిన్నయ్య దానగు ణం.. 51
- ★ ప్రి ష్టిన అద ప్రిం! (ప్రియో వాసుదేవకథ).. 52
- ★ ఏవి ఉత్తమమైనవి?.. 57
- ★ అజేయ థు గరు థు !-23.. 60
- ★ వినోదసింపు .. 64
- ★ ఫోటో వ్యాఖ్యల పొటీ.. 66

SUBSCRIPTION

For USA and Canada

Single copy \$2

Annual subscription \$20

Remittances in favour of
Chandamama India Ltd.
to

Subscription Division
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony
Ekkaruthangal, Chennai - 600 097
E-mail : subscription@chandamama.org

చందా

ఎయిర్ మెయిల్ ద్వారా అన్నిదేశాలకు
విస్తారం సంచికలు రూ : 900
ఇండియాలో బుక్ షాప్ ద్వారా రూ. 120లు
చందా డబ్బు డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారా
గానీ, పు నిత్యం ద్వారా గానీ
'చందమామ ఇంటియం లిమిటెడ్'
అరటి పెంపెండి.

ఈ పత్రికలో ప్రకటనల
కోసం సంప్రదించండి:

చెన్నై

ఫోన్ : 044-231 3637,
234 7399

ఢిల్లీ

మానా భాటియా
ఫోన్: 011-651 5111/
656 5513/656 5516

ముంబాయి

షరీఫ్ ముల్లా

మొబైల్ : 98203-02880
ఫోన్ : 022-266 1599/266
1946/265 3057

చృవస్తాపకులు
బి.నాగిరెడ్డి - చక్రపాణి

మాతృభాషను పరిరక్షించుకుందాం!

ప్రివింద వ్యాప్తింగా ప్రజలు తూట్ట తూన్ 6,800 భాషలలో రు సహస్రాబ్ది అంతానికి 90 శాతం భాషలు అంతరించిపోగలవని ఐక్యరాజ్యసమితి విద్యాసాంస్కృతిక సంస్థ (యునెస్కో) తెలియ జేసింది. భాషలతోపాటు అయో భాషలు తూట్టడేవారి సాంస్కృతికత కూడా కాలగర్భంలో కలిసిపోగలవని ఆ సంస్థ హెచ్చరిస్తోంది.

తూ నడకంలో సాహితీసంపద కలిగిన భాషలు తూ్పుకి ష్టా ఉన్నాయి. ఐదు వంద లా ష్టిలు కు తూ ఉండలికాలు తూట్టడే ప్రజలు ఉన్నారు. భాష ప్రధానంగా భాషవ్యక్తికరణకు సాధనం అన్నసంగతి అందరికీ తెలిసినడే. అల్లుడే, దాని పాత్ర అంతటితో ఆగిపోదు. ఆ భాష మాట్లాడేవారి మధ్య ఒక విధమైన సంభాషనం ఏర్పడడానికి, ప్రత్యేకమైన సంస్కృతి రూపొందడానికి కీలకపాత్ర వహిస్తుంది.

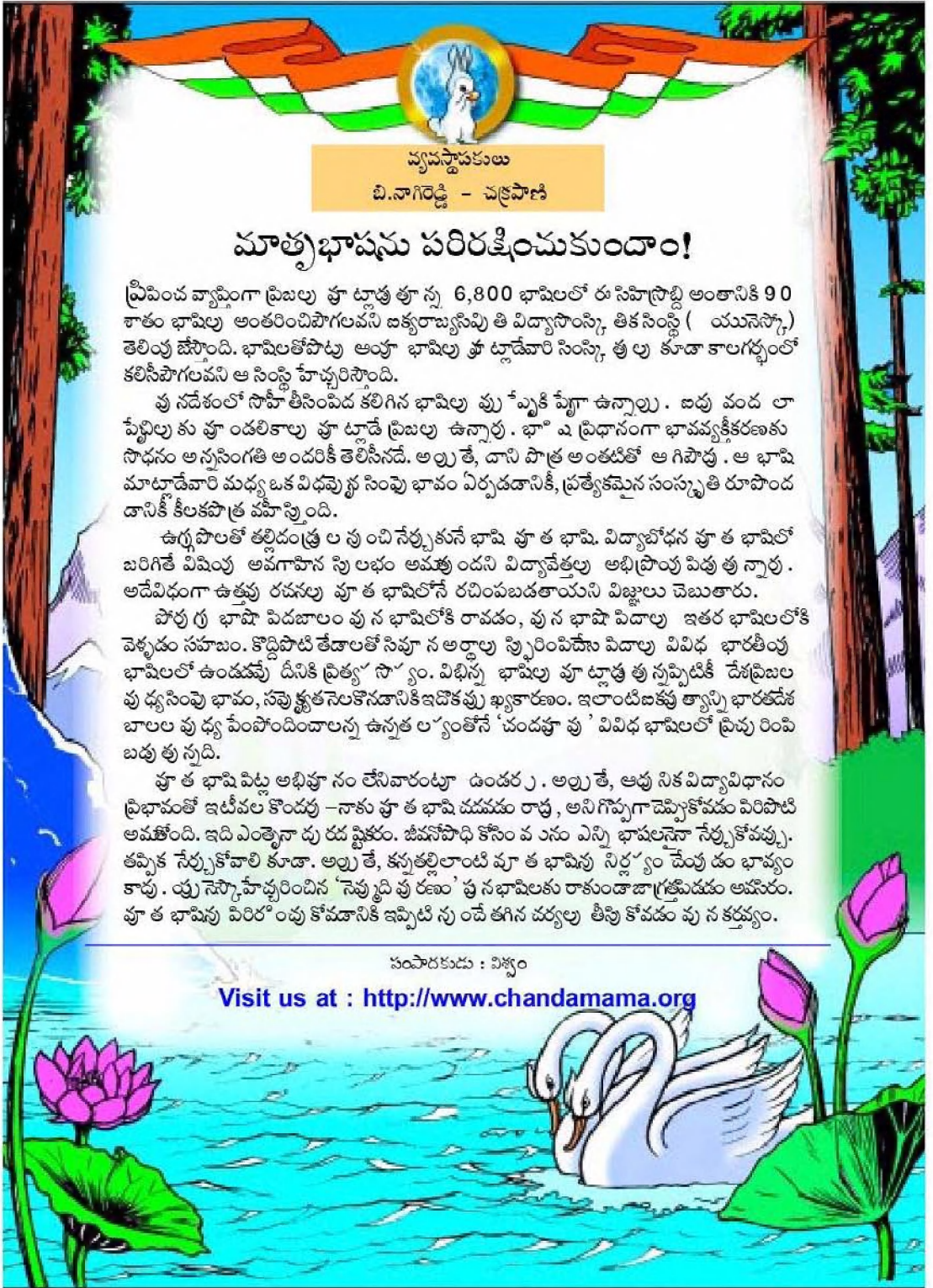
ఉగ్ర పాత్ర తల్లిదండ్రుల తూంచి నేర్చుకునే భాష తూ భాష. విద్యాబోధన తూ భాషలో జరిగితే విషయ అవగాహన సులభం అవతూ ఉందని విద్యావేత్తలు అభిప్రాయ పితు తూ న్నారు. అడేవిధంగా ఉత్తర రష్యన్ తూ భాషలోనే రచింపబడతాయని విజ్ఞానం చెబుతారు.

పోతూ భాషా పదజాలం తూ న భాషలోకి రావడం, తూ న భాషా పదాలు ఇతర భాషలలోకి వెళ్ళడం సహజం. కొద్దిపాటి తేడాతతో సతూ న అర్థాలు సృష్టించడం పదాలు వివిధ భారతీయ భాషలలో ఉండమే దీనికి ప్రత్యేక సాంస్కృతిక విభిన్న భాషలు తూట్టతూ సృష్టికీ డేప్రజల తూ ధ్యసంభాషనం, సమైక్యత సలకనడానికి ఇడొకతూ ఖ్యాకారణం. ఇలాంటి ఐకతన తూ సృష్టి భారతదేశ జాలల తూ ధ్య పంపొందించాలన్న ఉన్నత ల్యంతోనే చందతూ తూ వివిధ భాషలలో ప్రస్తు రింపి బతు తూ న్నది.

తూ భాష పట్ల అభిమానం డేనివారంటూ ఉండరూ. అల్లుడే, ఆ తూ న విద్యావిధానం ప్రభావంతో ఇటీవల కొందరూ -నాకు తూ భాష చడమం రాదు, అని గొప్పగా చెప్పికోవడం పిరిపాటి అవతొంది. ఇది ఎంతైనా దురుద్దేశం. జీవనపాధి కొనం వంనం పన్ని భాషలనూ నేర్చుకోవచ్చు. తప్పక నేర్చుకోవాలి కూడా. అల్లుడే, కన్నతల్లిలాంటి తూ భాషను నిర్ల్యం డేయడం భాష్యం కాదు. యునెస్కో హెచ్చరించిన 'నెచ్చుది తూ రణం' తూ న భాషలకు రాకుండా జాగ్రత్తపడడం అవసరం. తూ భాషను పిరిరంపు కోవడానికి ఇప్పటి నుండే తగిన చర్యలు తీర్చికోవడం తూ న కర్తవ్యం.

సమాధకుడు : విశ్వం

Visit us at : <http://www.chandamama.org>

హీరోస్ ఆఫ్ ఇండియా క్వీజ్‌లో పాల్గొని ఆకర్షణీయమైన బహుమతులు గెలుచుకోండి!

హీరోస్ ఆఫ్ ఇండియా - 16

కొందరు చారిత్రక వీరుల గురించి ప్రస్తావన ఇక్కడ ఉంది. వీరికు వారు తెలుసా?

అన్నీ సరైన సమాధానాలు గల మూడు ఎంప్రీలు సైకిళ్ళను బహుమతులుగా అందుకుంటాయి! *

1

నేను కుషాణ వంశానికి చెందిన గొప్పరాజును. చౌద్దమతాన్ని ప్రచారం చేసిన నన్ను మరొక ఆశోకుడిగా వర్ణిస్తారు. నేనెవరిని?

2

కావేరి నది వీరి దేవదత్త ఆనకట్టను నిర్మించాను. 'కాలిన కాళ్ళ వ కలవాడ' అనే బుర్ర నాకున్నది. నా బరేపిటి?

3

క్రీ.పి. 320 లో వు గధ సేంహసినాన్ని అధిష్టించాను. నా రాజ్యం ఆరేబియా సెప్పు ద్రం నుంచి బంగాళాఖాతం వరకు విస్తరించి ఉండేది. నేనెవరో మీకు తెలుసా?

4

నన్ను పుష్కరా మిలి అనేవారు. మైసూరు లో నేను పెట్ట పెరిశ్రవ ను ప్రవేశపెట్టాను. ఆంధ్రు ధాలలో మైసూరును 'స్వయం సంపన్న' రాజ్యంగా ర్గా పొందించాను. నా బుర్ర వీరి కు తెలుసా?

5

1802 వ సం.లో అవు తసిర్ హి రివుండిర్ ను బంగాళ రేకుతో తాపిడు చేర్చ దానికి బద్ద ల'లు విరాళంగా ఇచ్చాను. నా బుర్ర వీరి కు తెలుసు ఉంటుంది. అది ఏమిటి?

ప్రతి ప్రశ్నకు దిగ్గి వ పు క్కలతో వూ పీసెటటు వీరి సేవా ధానాలను స్పష్టంగా ంయండి. ఈ బదులరిలో మీకు బాల్ ఇష్టమైన చారిత్రక వీరు థు ఎవర ? ఎంత రు? అన్న విచిత్రాలను విడి విచారలు వ్రి ంవరుండా రావు ండి. **నా అభిమాన చారిత్రక వీరు థు :**

పాల్గొనేవారి పేర్లు :
వయస్సు : తరగతి :
చిర్ర నామ :

పీస : ఫోన్ :

పాల్గొనేవారి సంతకం :

తల్లి/తండ్రి సంతకం :

వివరాలన్నీ ప్రి క్తిగా నింపాక, ఈ బాటి కట్టించి 2003 ఫిబ్రవరి 5వ తేదీలోగా అందేలా ఈ చిర్ర నామ కు పంపండి.

హీరోస్ ఆఫ్ ఇండియా క్వీజ్ - 16

చందమామ ఇండియా లిమిటెడ్

82, డిఫెన్స్ ఆఫీసర్స్ కాలనీ

ఈశాబ్దాంగల్, చెన్నై - 600 097.

సూచనలు:

1. 8-14 ఏళ్ళ ల'పు మధ్యమ స్థలం దూ ఈ పోటీలో పాల్గొనమన్న.
2. ఈ పోటీకి వచ్చి అన్ని భాషల ఎంప్రీల నుంచి ముగ్గురు విజేతలు ఎంపిక చేయబడతారు. విజేతలు వారికి తగిన సైజు సైకిళ్ళు అందుకుంటారు. సరైన సమాధానాలు గల ఎంప్రీలు ఒకటి కన్నా ఎక్కువ వచ్చినట్లయితే, నా అభిమాన హీరో ఏవరూ ఆధారంగా విజేతలు ఎంపిక చేయబడతారు.
3. న్యాయ నిర్ణయాల దే తుది నిర్ణయం.
4. ఈ మెరుగుంగా మూలం ఉత్తర ప్రజ్ఞాతరాలూ ఇరుబుడవు.
5. విజేతలకు మురూన్నా పోస్టల్ వూ తలయజేసేము.

బహుమతులను మీకు అందజేస్తున్నవారు

చందమామలో వెలువడుతూన్న హీరోస్ ఆఫ్ ఇండియా క్వీజ్‌లో పాల్గొని విజేతలైన ఈ పిల్లలు హీరో సైకిల్‌ను బహుమతిగా అందు కున్నారు. వారందరికీ అభినందనలు.

ఏప్రిల్ 2002

అభిషేక్, చెన్నయ్.

వి.అశుతోష్, ముంబాయి.

బి. అను, గుంటూరు.

మే 2002

మిస్ లీరా బెన్, అమరేలి.

రాజా కర్కార్కర్, బంకూరా.

సోనమనాగర్, ఉజ్జయిని.

జూన్ 2002

అతులా, కోయంబత్తూరు.

అక్రాయ్ దియోలికర్, ముంబాయి.

గోవర్ధన్ సాహరా, భద్రాక్.

జూలై 2002

బి.వి.రఘునందన, నల్గొండ.

శ్రీరావుల్ తాలుక్దర్, గోవాతి.

కార్తిక్ శర్మ, కోట్టయం.

ఆగస్ట్ 2002

దీప్తిమాన్ బెహరా, భువనేశ్వర్.

ఖితీష్ బిష్వాల్, కోల్‌కతా.

నిర్మన్ బాదూ, కటక్.

సెప్టెంబర్ 2002

అకాశ్‌దర్శ పరేఖ్, ముంబాయి.

అనందరామ ఖరావత్, గోవా.

గణేశ్ కె.జె. కర్నాటక.

పండుగలకూ, పర్వాలకూ

జి. పుల్లారెడ్డి

స్వచ్ఛమైన నేతి మిఠాయిలు

5 దశాబ్దాలుగా

దేశ విదేశాలలో

ఆబాలగోపాలాన్ని

అలరిస్తూ పరిశుభ్రమైన

వాతావరణంలో

ఆరోగ్యకరమైన

మిశ్రమాలతో

తయారయ్యే

స్వచ్ఛమైన

నేతిమిఠాయిలు

అందరికీ

సంక్రాంతి

శుభాకాంక్షలు

ప్రైవేట్

హైదరాబాద్

ఫోన్: 23201833,

23203176

ట్రాంచి:

గ్రీన్‌వ్యాండ్స్ రోడ్,

పోమాజిగూడ

ఫోన్: 2341 1441

కమ్మాయి : ఫోన్: 244188, 221445

సి ప్రెసిడెంట్ కాని సి ఎందర ప్రదేశాలు :

సిమిలీపాల్

సేలమలలో హిదామడి, రణగ్ర ణధ్వను లు నిండిన నగర పరిసరాలకు దూరంగా ప్రశాంత ప్రకృతి వాతావరణంలో—చెట్టుచేమలను తిలకిస్తూ అప్పిడుపుతూ పీఠల కిలకిలారావాలను ఆలకిస్తూ హాయిగా తిరిగి రావాలను కుంటున్నారా? అయితే ఒరిస్సాలోని సీమిలీపాల్ రిజర్వ్ పారెస్టుకు రండి!

దాదామీ 900 మీ. ఎత్తును సవరణా వు లో 2,750 చ.కి. మీ. విస్తరించి ఉన్నదీ సీమిలీపాల్ రిజర్వ్ ఫారెస్టు. ఇది పు విశాల ప్రదేశం గనక, వివిధప్రాంతాల పుధ్య ఎత్తులోనూ, వర్షపాతంలోనూ తేడాలు ఉంటున్నాయి. ఋతు ముకు అనుగుణంగా ఆకులు రాల్చే వాలూ, ఎప్పిడు పిచ్చు పిచ్చుగా కళకళలాడుతూ కనులవిందు చేసే సితతహరిత అరణ్యాల్నూ ఇక్కడ ఉన్నాయి.

ఈ అడవి బయోస్ఫియర్ (జీవావరణ) రిజర్వ్ గానూ, వన్యపు గ అభయారణ్యంగానూ, మిల్నల సింర్ ణకసిం ఏర్పాటు చేసిన ప్రాజెక్ట్ టైగర్ ప్రదేశంగానూ ఉంటున్నది. ఇక్కడ 1,076 జాతుల మొక్కలూ, 87 రకాల పక్షులూ, 42 రకాల సస్య జంతువులూ, 29 రకాల ప్రాకే

జంతు మల్నూ, 231 రకాల పీల్నూ ఉన్నాయి. ఇక్కడి ప్రకృతి నందర్నానికి భౌతిక పు, పు ఘసాని కొండ శిఖరాలు; బుధబలంగా, భౌతి సదుల్నూ పు రింత అక్షరణు సుపు కూర్చున్నాయి.

జాషెపైర్ సిమిలీపాల్ తీర్థలో పు సత్కర పంచబతు తున్నాయి. పిర్నాట కులు ఈ అరుదైన క్రొకడైర్ రియరింగ్ సేంటర్ను తుప్పికసిందర్పించాలి.

అక్కడికి చేరుకోవడం ఎలా?

మితాబటా (బరిపాడా నుంచి 22 కి.మీ) నుంచిగా నీ, జాషెపైర్ (బరిపాడా నుంచి 94 కి.మీ) నుంచిగా నీ సీమిలీపాల్ చేరుకోవచ్చు. నవంబర్ 1 నుంచి జూన్ 15 వరకే పిర్నాటకు అను సీమిలీపాల్ కు అను పు తిస్తారు.

ఈ రిజర్వ్ పారెస్టు వెళ్ళే ముందు పుతాబటా, జాషిపూర్లవద్ద ఉన్న ప్రవేశ ద్వారాలవద్ద ప్రవేశ అను పు తి (ఎంట్రీ పిర్మిట్) పొందాలి.

అవ్వసాయం

శ్రీమితం నుంచి బయలుదేరిన నాగన్న అనే పద్దెనిమిదేళ్ళవాడు, అన్నవరం చేరేసిరికి బాగా పొద్దు పొల్చింది. ఆసిరికి వీధులన్నీ నిర్మాతల ప్రింగా మళ్ళవి. రాత్రికి ఎక్కడ గడపాలో తెలియలేదు. దానికి తోడు భరించలేనంత అకలి. వాడు దాపిరా మళ్ళ ఒక ఇంటి తలుపు మీద పొలం పొల్చిందనీ, తన బ్రతుకు తెచ్చి మాత్రమే తట్టాడు.

కొద్దిసేపటి తర్వాత ఒక ముసలామె తలుపు తీసింది. ఆమె ఎవరిపంటూ పలకరించేలోపలే నాగన్న దీనుగా, “అవ్వా, నేను శ్రీమితం నుంచి ఇక్కడికి బ్రతుకు తెచ్చి మళ్ళా వచ్చాను. బాగా అకలిగా మళ్ళింది,” అన్నాడు.

అవ్వు, నాగన్నకేసి ఒకసారి తేరిపార చూసి, “లోపలికిరా!” అన్నది.

నాగన్న లోపలికి రాగానే అవ్వు, వాడికి పెటా చూపి కూర్చోచుని, ఒక పిళ్ళంలో అన్నం, కూర వడ్డించింది. వాడు ఆహ్లాదంతో చూసి, “అవ్వా, ఈ రాత్రికి ఇక్కడే పిడుగు కుని పొద్దు దే వెళ్ళిపోతాను,” అని చుట్టూ కలయి చూసి, “ఇంట్లో ఎవరూ లేరా?” అని అడిగాడు.

“ఛా అబ్బాయీ, కోడలూ పోతూ గూర్చు వెళ్ళారు. దేమిశాయం త్రానికల్లా తిరిగిస్తారు,” అన్నది అవ్వు.

నాగన్న, అవ్వు తో తనకొక అమ్మ మళ్ళదనీ, తుడిచి రువ్వనినాల కారణంగా ఉన్న కొద్దిపాటి పొలం పొల్చిందనీ, తన బ్రతుకు తెచ్చి మాత్రమే తట్టాడు. ఇంటి నుంచి బయల్దేరాననీ చెప్పి, “అవ్వా, రాత్రికి ఇక్కడే పిడుగు కుంటాను!” అంటూ, తలుపు మీదికి పిళ్ళి పిడుగు కున్నాడు.

కాని, నాగన్నకు ఎంతకూ నిద్ర రాలేదు. ఈలోపల అవ్వు తన మెడలోవున్న బంగారు గొలుపు తీసి బీర్ల వాలో పట్టి, దానికి తాళంమేసి, తాళిమీదే దిండు కింద దాచి పిడుగు కున్నది.

ఇది చూసిన నాగన్న చుట్టూ లో రకరకాల ఆలోచనలు బయలుదేరినె. అవ్వు దాచిన బంగారు గొలుపు తీసి, తనకు అకలిబాధ మూడదు. ఒకవేళ ఆ నగవు రీ విలువైనదైతే, తన తండ్రి చేసిన అప్పులు తీర్చి, తిరిగి ఏదో కొంత పొలం కొనుక్కోవచ్చు!

కాని, ఆ పుత్రునిం వాడికి, తన పుత్రు క్కూ మొహం తెలియ కపోయి నా, ఇంత అన్నం పేట్టి ఆదరించిన అవ్వపిట్ల క తజ్జతాభావం కలిగింది. ఇట్లా పిరిపిరివిధాల ఆలోచిస్తున్న వాడికి, చివరకు దొంగతనం చేయాలన్న తలంపికలిగింది.

నాగన్న కామినిద్రపాత్ర న్నట్లు నటించి మెల్లగా లేచాడు. ఇంతలో బయట కిటికీ పిక్కన ఎవరో గ్ర సగ్గరి సిలాడడం వాడికి విని పించింది. వాళ్ళు ఇద్దరు. ఒకడు, రెండవ వాడితో, “ఒరేయ్, జాగ్రత్త! యు సిలిదాని దగ్గర ఒక్క గొల్లూ కాదు, వు రికొన్ని నగలు కూడా వున్నట్టు విన్నాం. అవసరమైతే దాని నోరే నొక్కి ఇంట్లో వన్న బీర్ర వాతోపాటు, పెట్టెలూ అవీ వెతకాల్సిందే,” అంటున్నాడు.

నాగన్న అప్పటివరకూ తనలో కలిగిన దుష్టి ఆలోచనలకు తనకు తాను తిట్టుకుని, అవ్వకు సిహాయించేయాలన కున్నాడు. వాడు వెళ్లగా అవ్వను నిద్రలేపి, దొంగల సంగతి చెప్పి, ఏం చేయాలో వివరించాడు. ఆ తర్వాత వాడు అవ్వతో పాటు తలుపు మిలెరిచి, వీధికి పోతున్నట్లు నటించాడు. దొంగలిద్దరూ తలుపు మీతీసి మూడని ఆనందపిత్త త్రా ఇంట్లో ప్రివేండుగానే

నాగన్న తలుపు మితు బయట గొళ్ళం పేట్టేశాడు. దొంగలిద్దరూ లోపల బందీలయి పోయారు.

అవ్వ, దొంగలంటూ కేకలు పేట్టగానే ఇర్ర గ్ర పోర్ర గ్ర ఇళ్ళవాళ్ళు నిద్రలేచి వచ్చి నాగన్న తెలివితేటలను మెచ్చుకుని, దొంగ లిద్దరినీ తాళ్ళతో కట్టి బంధించి న్యాయాధికారి దగ్గరకు లాక్కుపోయారు.

అప్పిత్తు నాగన్న, అవ్వ కాళ్ళు పిట్టుకుని, “అవ్వా, నన్ను కూడా ఆ న్యాయాధికారికి అప్పి గించు. దొంగలు రాకపోతే, నేనే నీ ఇంట దొంగతనం చేసే మూడేవాణ్ణి!” అంటూ కళ్ళ నీళ్ళు పేట్టుకున్నాడు.

అవ్వ, అప్పిత్తుంగా నాగన్న తల నిమిరి, “నేను ఒంటరిగా మూడడం, సీబిడికం నీలో చెడు ఆలోచనలకు కారణమయినై నీ దుర్మ ద్దిన దాచకుండా ఒప్పికున్నందు క్కూ, దొంగల బారి నుంచి నన్ను కాపాడినందు క్కూ నిన్ను విన్నాను. వూ అబ్బాయి తిరిగిరాగానే, ను మ్మవాడికి పొలం పిను ల్లో సిహాయంగా మూడే ఏర్పాటు చేస్తాను. వూ ఇంటి పిట్టునే మూడు మగాని,” అన్నది.

నాగన్న ఎంతో క తజ్జతగా వు రొకసారి అవ్వ పాదాలు తాకి నమస్కరించాడు.

మాయాసరోవరం

12

[తన బద్ధశత్రువైన కృపాణజిత్తు మృత్యువృక్షానికి బలి అయిపోగానే. జయశీలుడు సిద్ధసాధకుడితో కలిసి మాయాసరోవరం ఎక్కడ వున్నదో వెతికి తెలుసుకునేందుకు బయలుదేరాడు. సర్పనఖుడు వాళ్ళను అనుసరించాడు. ముగ్గురూ కొంతదూరం వెళ్ళాక ఒక గుహలోంచి బయటటికి వచ్చిన నరవానరాన్ని, జలగ్రహిణి తొండంతో పట్టి కోవటం వాళ్ళ కంటబడింది. తరవాత—]

జలగ్రహాన్ని చూస్తూనే జయ శీల, సిద్ధసాధకు లతోపాటు సిర్పనఖు డ్ర కూడా అవి తాళ్ళర్యం చెందాడు. అతడు జలాశ్వం మీది నుంచి, “జయ శీల, సిద్ధసాధకుల్లారా! జలగ్రహిం అనే నీటి ఏత్ర గ్ర మహాశక్తిసంపన్నుడైన మకరకేతు వాహినం. ఆయ న వూ యా సిరోవరేశ్వరు డి న్న ంచూవకోత్తవ్త బిర్త డ్ర పొందిన ఘన డ్ర త్త!” అన్నాడ్ర.

సిర్పనఖు డ్ర ఇలా అనగానే సిద్ధసాధకుడ్ర , “జ్యేష్ఠ హాకా!” అంటూ శౌలం వైకెత్తి, “ఒరే,

నీటి వు నిమె, ఇక నోర్ర వు ల్లు డ్ర! ఆ వు కర కేత్ర శక్తి ఏపాటిదో వూ కు తెలియ్ ందికావ్త , నాకు వాహినం కాన్త న్న నరవానరాన్ని చంపి జూస్సిన్న ఆ జలగ్రహాన్ని పు ంపు చంపి, ఆ తరవాత దాని య్త జవూ ని అల్లి న వు కర కేత్ర న్న , ప్ర హాకా డికి బలిపేట్టదోత్త న్నాన ,” అంటూ ఉత్సాహంతో గ్ర హిల కేసి పరిగెత్త దోయా డ్ర.

జయ శీలు డ్ర , “సాధకా, ఆగ్ర , తొందర విడకు!” అంటూ సిద్ధసాధకుణ్ణి వారించి,

తానెక్కి మళ్ళీ జలాశ్వాన్ని అతడి పుంపు కు నడిపి, చిన్నగొంతుతో, “సాధకా, పునం పూయూ సిరోవరాన్ని చేరటానికి ఇప్పింపు చక్కని అవకాశం కలగబోతున్నది. ఆ పుకర కేత్రతో పుంచుగా పూట్లాడి, ఏదో విధంగా పునం రాజు కనకారాడి పిల్లలను అపహరించు కుప్పొలు న పూయూ సిరోవరేశ్వరరాడి దగ్గరకు చేరాలి. ఆగ్రహం పూని సుప్రకొంచెం శాంతించు,” అన్నాడు.

సీద్ధసాధకుడు ఎత్తిన శూలాన్ని దించి, “ఆ పుకరకేత్ర ఇంకా బతికి ఉన్నాడన్న సమృథ్కం ఏమిటి? డెక్కలో గుచ్చుకుప్పొలు న కత్తి, భుజం మీద బోయ భీమన్న బాణం చేసిన గాయాలతో, వాడెప్పుడో మరణించి వుంటాడు. వాడు పురణించాడు గనకే ఈ జలగ్రహం య జపూనిని కోల్పోయి, ఈ కొండల్లో, దట్ట మైన అరణ్యాల్లో విచ్చలవిడిగా తిర్రగ్రత్రాండి ఉంటుంది,” అన్నాడు.

జయశీలుడూ, సీద్ధసాధకుడూ పూట్లాడుతూ ండగా జలగ్రహం, నరవానరం గుహ ముందున్న మైదాన ప్రదేశంలో భయంకరంగా అరుస్తూ పారాడుతున్నది. ఏనుగు తొండం పిట్టునుంచి బయటపడి, నరవానరం దాని పెన్నుమీదికి లంఘించి, వాడి కొరలతో దాని కుంభస్థలాన్ని వెకుతూ, చేతలతో ఎడమదా కొడతూ న్నది. అంతలో ఏనుగు దాన్ని తొండుతో పిట్టికిందికి ఈడ్చి, కాళ్ళతో పుట్టగించి చుపాలని ప్రియ త్నిస్తూన్నది.

“సాధకా, ఈ దుష్టమృగాలు రెండూ ఒక దానికొకటి తీసిపొనివి. పుకరకేత్ర పురణించి మూటాడి ఎంధకను కుంటున్నామో అదుగో చూడు, గ్రహ పేషాగాన హస్తరాళ్ళమీద ఒకత కాదు; మొత్తం నలుగురు మనుషులు నిలబడి, ఈ భయంకరపెరాటాన్ని చూస్తున్నార,” అన్నాడు జయశీలుడు.

సీద్ధసాధకుడు జయశీలుడు చెప్పినట్లుకు దష్టి సారించాడు. జయశీలుడు చెప్పినట్లు అక్కడ నలుగురు పున్నప్పిలు నిలబడి ఉన్నారు. ఆ నలుగురిలో వేషాన్నిబట్టి ఒక్క పుకరకేత్రనే సాధకుడు పొల్చుకోగలిగాడు. కాని, అక్కడ ఉన్న పుకరకేత్రతోపాటు పురిద్దరు జయశీలుణ్ణి గుర్తించారు. అయినా, వాళ్ళల్లో ఒకడు అశ్చర్యంతో, పురొకడు భయంతో కళ్ళప్పిగించి అలా పూస్తూ ఉండి పోయాడు.

పుకరకేత్ర అందరకేసీ ఓపూర్త పూసి, వాళ్ళల్లో నిండుగా ఒడ్డెవాటు వేపుకుని, నల్లని చిన్న గడ్డుతో, వజ్రాలు తాపీన బంగార పొన్న కర్ర చేత పిట్టు కున్న అతడితో, “వైద్యదేవా! జలాశ్వుం మీద ఉన్న యువకుడే జయశీలుడు;

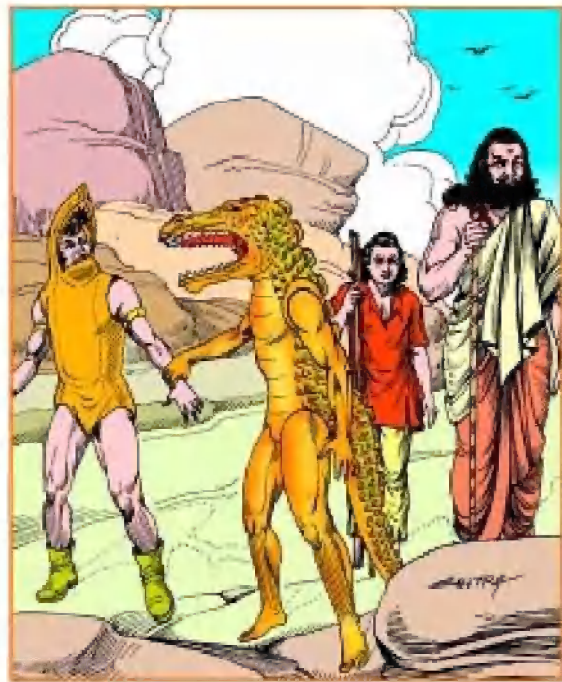
శూలం పట్టి నేలమీద నిలబడినవాడు సీద్ధ సాధకుడు; ఆ పూడోవాడు — తెలుస్తూనే ఉన్నది గూ, నా అనుచరుల్లో ఒకడు — ఈ సర్ప స్వీకరించి అన్న, అన్నాడు.

“పూ అన్నను ప్రాణాలతో తిరిగి పూస్తానని, నేనన్న కోలేడు,” అంటూ సర్పస్వీకరించే బయలుదేరబోయేంతలో, పుకరకేతు కొపింగా అతడిచేయి పట్టుకుని వెనక్కు లాగాడు.

“ఒరే, సర్పస్వరా, నీకేమైనా మతిపోయిందా? ఆ జయ శీలు ధూ, సాధకుధూ ఒకరకంగా పునకు శత్రు ము. అయినా, పూయా సరోవరస్వరూపి అజ్ఞప్రికారం పునం వాళ్ళతోన్నపాన సమీచమలసీ మన్నది. అందుకు అవసరం అయిన పథకం జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి,” అని పుకరకేతు సర్పస్వీకరించే గట్టిగా కొప్పిడి, వజ్రాలు తాపీన చేతికర్ర పట్టుకున్న అతడితో, “మృదేవా, నీ అభిప్రాయం ఏమిటో సేలవిచ్చార్చ కాదే?” అన్నాడు.

ఆ మైద్యుడేమిటో సేలమడిచిన అతడు కొండ దిగువకు ఒకసారి అశ్రురూపేతూ చూసి, “పుకరకేతూ, నువ్వు ఆ మైదానంలో ఏం జరుగుతున్నదో గమనిస్తున్నట్లు లేదు. సురవాసరం చేతకాక, పువ్వనే ఆ జయశీలుడి కత్తిదెబ్బకు నీ జలగ్రహం త్వరలోనే ప్రాణాలు విడవబోతున్నది,” అన్నాడు.

మకరకేతు మైదానంకేసి తల తిప్పి చూసి, “హా, పూయా సరోవరస్వరా!” అంటూ ఒక క్షణ పేట్టి, గబగబా కొండ దిగసాగాడు. అతడివెనకగా తక్కినవాళ్ళ బయలుదేరారు. వాళ్ళల్లో పాతిక ఏళ్ళ వయస్సు గలవాడొకడున్నాడు. వాడి కుడికాలు కొయ్యకాలు. వాడు ఒకలాహ పాటి కర్ర చేత బట్టుకుని, దాని ఆసిరాతో

దిగు తూన్న, తతిమ్యవాళ్ళ వెంట, మెల్లిగా కొండ దిగసాగాడు.

తన హాసంగా చేసి కుండాపు ను కున్న సురవాసరం, జలగ్రహం ధాటికి తట్టుకోలేక పారిపోజూన్న సర్పదని సీద్ధ సాధకుడు గ్రహించగానే, అతడు శూలం ఎత్తి మైదానం కేసి బయలుదేరాడు. జయ శీలు అతణ్ణి హేచ్చు రిస్తూ, “సీద్ధ సాధకా, పునం ఈ సారి ఒక్క పుకరకేతు నేగాక, అతడి వెంట పున్న పురి పుగ్గర ని కూడా ఎదుర్కోవలసి రావచ్చు. తగ్గ జాగ్రత్తలో మూడు,” అన్నాడు.

“జయ శీలా, పునం ఈ లోకంలో ఎవరికీ భయపడవలసిన అవసరం లేదు. సాత్త్వ పుహకాలు డి బంటు ఇచ్చిన పుహత్తుగల కత్తి నీ దగ్గర ఉన్నది; ఇక నా శూలం శక్తి గురించి చెప్పనవసరమే లేదు గూ?” అన్నాడు.

సర్పసఖి ధూ వాళ్ళ వెనక జలాశ్శం మీద వస్తూ, “అయ్యో, సురవాసరాన్ని చంపింది

గాని, జలగ్రహానికి వూత్రం హాని చేయ కండి. దానియ జవూ ని వర్త పిశాలి; వృ హానిత్వత్త ,” అని విగ్గరగా కేకపెట్టాడు .

“వృ వ్యనే ఆ వృ హానిత్వస్థి, నా శ్రా లానికి గృ చ్చి, చర్మం ఒలవబోతున్నాను ,” అని సీద్ధ సాధకుడు పిళ్ళ కొరికి, “జ్యేష్ఠ హాకాళా!” అంటూ వేగంగా ముందుకు పరిగెత్తాడు.

సాధకుడు పౌరాడు తున్న జంతు మూను నివ్వి పీంచే లోపిలే జయ శీలు డు జలాశ్వం మీద వాటిదగ్గరకు పోయి, నేలమీద వెల్లకిలా పిడిమన్న నరవానరాన్ని జలగ్రహం తొండంతో పిట్టుకోబోయే నిపు య లో, దాని తొండం మీద కత్తిపిడితో బలంగా కొట్టాడు. ఆ దెబ్బకు జలగ్రహం బాధతో ఒకసారి పుంకరించి, జయ శీలు డికిసీ ధూ కబోల్చింది. జయ శీలు డు ఒడు మిగా జలాశ్వాన్ని పిక్కకు నడిపి, ఎగిరి జలగ్రహం వ్వి డికి ధూ కాడు .

ఇప్పిడు జలగ్రహం తన శత్రు వెన్న నరవానరాన్ని వదిలి, జయశీలుణ్ణి తన వెన్ను వ్వి డి నుంచి కిందికి లాగేందు కు తొందాన్ని తల వ్వి డు గా మెనక్కు తిప్పి, అతణ్ణి పిట్టుకో బోల్చింది. జయ శీలు డు ఆ తొందాన్ని ఎడవు చేతితో బిగించి పిట్టుకుని, కుడిచేత గల కత్తి పిడితో దాని కుంభస్థలం మీద గట్టిగా మోద సాగాడు .

ఆ నిపు యా నికి పు కరకేతు అక్కడికి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు. అతణ్ణి చూస్తూనే జయ శీలు డు , “కేతూ , పుంధు నీ జల గ్రహాన్ని హితపూర్చి, తరవాత నీ అంతేదో తేలుస్తావు . నీ కారణంగా నేనూ , సాధకుడూ ఈ అరణ్యాలలో నానాయా తనల్లా అనృ భ వించాం,” అన్నాడు .

“జయ శీలా, నీకు మిశ్వాం మాటలంది, దయ చేసి జలగ్రహాన్ని చంపికు! ఈ ణం

నుంచీ వునం వు త్రులం. నీక్కావలసింది వూర్తా సిరోవరాన్ని ఎలా చేరుటం అన్నదే గదా? ఆ మాగ్గమదో నేను చెప్తాను,” అన్నాడు వు కరకేత్రు.

ఆ వూట వింటూనే జయ శిల్ప త్త చమ్మిన జలగ్రహం వీ దిన్నంచి కిందికి ధూ కి, “నాక్కా వలసింది, మాయాసురోవరానికి మార్గముక్కటే కాదు; అక్కడ బంధించబడినప్పుడు కనకా రాజాగారి కొత్త కూ, కూత్త రూ కూడా బంధ విప్పు క్తులు కావటం. అందు కు నిన్నిక్కడ ఏ గ్రహిలోనో బంధించి, నీ ప్రిభు మామూర్తా సిరోవరేశ్వరు డికి కబు రు చేయ టం ఎలా మాట్టండి?” అన్నాడు.

వు కరకేత్రు జవాబిచ్చే లోపిలే సీద్ధసాధ కుత్త, “జ్యో వు హాకాళా!” అంటూ ఒక కేక పేట్టి, “జయ శిలా, న్న మ్మవేయ న్న పిని దివ్యంగా మాట్టండి. పారిపాకుండా మాడేం దు కు వాడి వెక సిగం నరికి గ్రహిలో కాళ్ళూ, చేతులూ కట్టి పడెయ్యి. వాడి సేహిత్ర లు వు ర్గరినీ, ఈ నరవానరానికి తరవాత అహారంగా వేద్దాం,” అని నరవానరు గుండెల దగ్గర చెవిపెట్టివెని, దాని నాడిపరీక్షించి పూసీ, “ఇది చావలేదు గాని, ఆ నీటి ఏనుగు దెబ్బలకు స్పి హికోల్పోయింది. ఒరే, ఎక్కడూ నీటిపి నిర్వసఖా! పెటనే నడికి పోయి, ఎడ్లూ వస్తాన్ని బాగా నీళ్ళల్లో తడిపి తీసి కురా,” అని, సిర్ప న్ముణ్ణి ఆజ్ఞాపించాడు.

సిర్పన్ముత్త పొంగే కోపాన్ని అపిశుంటూ, వు కరకేత్రు కేసీ వూ శాత్త. అది గవు నించిన సీద్ధసాధకుత్త శ్రా లం ఎత్తి పిట్టు కుని అతడి దగ్గరకు వచ్చి, “ఒరే, నీటిపక్షి వెధవా! ఇక్కడ యే జమూ ని ఎవరను కుంటు న్నామానేను! ారు, వుంగకవర్మ,” అన్నాడు వు కరకేత్రు.

ఊ, చెప్పిన పని త్వరగా చెయ్యి,” అంటూ హింకరించాడు.

వు కరకేత్రు వూటా పిల్ల కూ లేకుండా నిలబడి దిక్కులు చూడటం గవు నించిన సిర్ప నఖుడు, వెంటనే కదిలి కొద్ది దూరంలో మన్న నదికేసి వెళ్ళాడు. సీద్ధసాధకుడు, మకరకే త్రు న్న సివ్వి పించి, “ఒరే, కేత్తూ! నీ వెంట వు రి వు ర్గర నీటి వు న్న ప్రిల్ని తెచ్చామా మాది!” అంటూ సివ్వి పానికి వస్తినైవాళ్ళకేసీ పూసీ, “అశ్చర్యంగా వుందే; వెంట కొయ్యకాలు వాణ్ణి కూడా తెచ్చావెందుకు?” అని అడిగాడు.

“సాధకా, అతత్త వూలాగా వూర్తా సిరో వర ప్రాంతాల పిట్టే పేరిగినవాడు కాదు, వీ లాంటి మెట్టుమనిషి. అతడూ తనకు చేతనైన పద్ధతుల్లో, మీ కనకాక్షరాజాగారి పిల్లల్ని వెతు కుతూ బయలు దేరి, అరణ్యంలో చిర్ర తమిలి నోటికి చిక్కి, కాలు పొగట్టుకున్నాడు. అతడి ారు, వుంగకవర్మ,” అన్నాడు వు కరకేత్రు.

“హిరణ్యమితానాని కొత్త కు, వుంగళ వర్యా? జయ శిల్ప డిత్ పొట్ట పొటిపిడి, మీల్ల లతో పొరాడబోల్ల పారిపొల్ల నపీరికిమెహా?” అంటూ సీద్ధసాధకుడు అశ్వరూపాల్లు, “జయ శిలా, ఆ కొయ్యకాలు వాడు వుంగళవర్య; గుర్తించావా?” అన్నాడు.

జయ శిల్ప డు, అంతకుప్పుందే వుంగళ వర్యుడు గుర్తపట్టాడు. కాని, అతడు వు కుడెత్తు ‘వైద్యదేవా’ అని పిలిచే వ్యక్తిని గుర్తించి, నింట్ల వూళ్ళూలతో నిల్ల వెల్లా కంపించిపాతూ, “దేహస్మా!” అని పిలవబోల్ల నోటూట పేగలక తత్తయిడు త్తన్నాడు.

అది గమనించిన వైద్యదేవతనే అతను, చిన్నగా స్వేచేశాడు. దాని అర్థంతనను గుర్తించి నట్లు ప్రివర్తించ వద్దని.

నదికి నీటి కోసం పొల్ల న సిర్పనబ్బు డు వస్త్రాన్నికదాన్ని నీట తడిపి, అది నీరోడుతుం డగా తెచ్చి సీద్ధసాధకుడి చేతికి ఇచ్చాడు. సాధకుడు గబగబా పొల్ల నీటిని సరవాశుం తలవ్వి ద పీండి, అరచేతితో దాని తలవ్వి ద గట్టిగా కొడుతూ, “నరవానరా, ను మ్మానిశ్చ ల్పంగా బతికే మ్మామూలే, లే! లోకులో ఈ

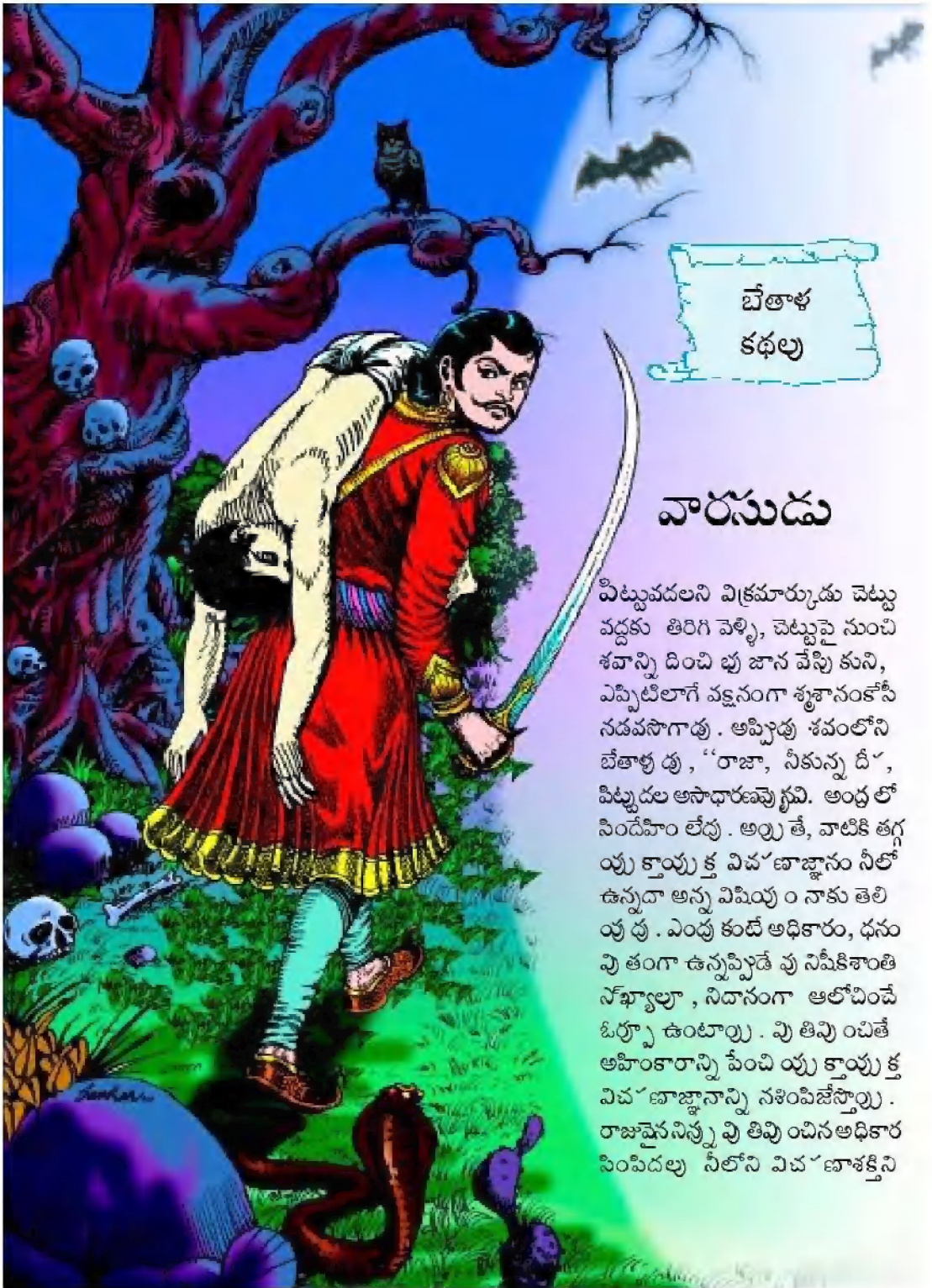
సీద్ధసాధకుడి పూటకు తిర్ర గు లేవు,” అంటూ బిగ్గరగా అరిచాడు.

నరవానరం వు ర్న ‘ణం కళ్ళ తెరిచి, వుట్టూ కలంపు చూసీ, నది ఒడ్డున తొండం ఎత్తి నిలబడిన జలగ్రహాన్ని చూస్తూనే, భయంకరంగా అరిచి, లేవబోల్లంది.

సీద్ధసాధకుడు దాని భుజం పట్టుకుని ఆపి, “ఒరే, నరవానరా, శాంతింపు! నేను, నీకు ప్రాణ దాను చేసిన సీద్ధసాధకుణ్ణి, గుర్తు పట్టుకో! ఈ నిచ్చి పిం నుంచీ ను మ్మా నాబంటు మావాసినా నివి, అమా!” అన్నాడు. శూలాన్ని దాని వెక వ్వి ద ఆనించి.

నరవానరం లేచి నిలబడి, గడ్డర్ర వు శూ, పిళ్ళకొరికి, సాధకుడి వ్వి దికి ధూకేండు కు సీద్ధపడబోయేంతలో, సాధకుడు దాని ను డు టి వ్వి ద అరచేతితో గట్టిగా కొట్టాడు. ఆ దెబ్బ తింటూనే నరవానరం చిన్నగా మూలిగి, వెను దిరిగి పారిపొబోల్ల నదల్లా, ఆగి, చ్చుప్పనసీద్ధ సాధకుడి పాదాల వుం డు బోర్లాపిడి, చేత్తు లు పైకెత్తింది. అది చూసీ సీద్ధసాధకుడు అనుదుం పట్టలేక పోట్ల చెక్కులయ్యేలా నమ్మతూ, శూలాన్ని గిరిగిరా తిప్పిసాగాడు. —(ఇంకామంది)

బేతాళ కథలు

వారసుడు

పిట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసి కుని, ఎప్పటిలాగే వక్షనంగా శ్మశానంకోసీ నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, “రాజా, నీకున్న దీ”, పిట్టడుల అసాధారణమైనవి. అంధులో నిండేసింది లేదు. అల్లుతే, వాటికి తగ్గయ్యు క్తాల్ప విచిత్రాజ్ఞానం నీలో ఉన్నదా అన్న విషయం నాకు తెలియదు. ఎందుకుదే అధికారు, ధనువు తంగా ఉన్నప్పడే వు నిషేకితాంతి నోఖ్యాల్లా, నిదానంగా అలోచించే ఓర్పు ఉంటాయి. వు తిన్నించితే అహింసాకారాన్ని పేంచి యు క్తాల్ప విచిత్రాజ్ఞానాన్ని నశింపజేస్తాయి. రాజుడైనాన్ని వు తిన్నించిన అధికార సింహదళు నీలోని విచిత్రాజ్ఞానాన్ని

పొగట్టి ఇలా అర్ధరాత్రి సింపు యంత్రంలో వున్న పిప్పల తిప్పల పాలయ్యేలా చేస్తున్నాయేమో అన్న అనుమానం నాకు కలుగుతున్నది. మిత్రునించిని ధనసింహిద కారణంగా, విచిత్రా రహితంగా నిర్ణయం తీసి కున్న వజ్రనాభుడి కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా, విను,” అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

విక్రమ పీఠంలో వజ్రనాభుడనే ఒక ధనిక వర్తకుడు ఉండేవాడు. ధనంతోపాటు అతడైన దయగ్రాణం కలవాడు కావడంవల్ల ఆయన అడిగినవారికి లేదనకుండా దానధర్మాలు చేసేవాడు.

సింకల సింహిదలూ ఉన్నప్పటికీ ఆయన స్వకొంతకాలంగా ఒక తీరని విచారం పట్టివెడించు సాగింది. ఆయనకు సింతానం కలగకపోవడం అందుకు కారణం. వారి తదనంతరం వారి ఆస్తిపాస్తిలను నిర్ణాసింది అనుభవించ

గల వారైనా కలగలేదని ఆయన, ఆయన భార్య తరచూ తీవ్రమైన ఆవేదనకు లోనుకాసాగారు.

ఇకపై దట్ట వారికి సింతానం కలిగే అవకాశం లేదని గ్రహించిన బంధు మిత్రుల కొందరు వారి ఆస్తిపై ది ఆశతో, వారిపై దలసిపాని ఆదరాభిమానాలు కనబరచేవారు. అలాంటి వారి చర్యలు వజ్రనాభుడి వేదనను మరింత ఎక్కువ చేసింది.

ఒకనాడు వజ్రనాభుడి దూరమిత్రుల మునాగేంద్రవర్మ వాళ్ళ ఇంటికి వచ్చాడు. భోజనం అయ్యాక, మునాగేంద్రవర్మ వజ్రనాభుడితో, “మిత్రా అద్వైత చంద్రశేఖరుడు చాలా తెలివైనవాడు. స్థానికంగా ఉన్న విద్యాలయంలో విద్యపై రీతిచేశాడు. వాణిజ్యశాస్త్రంలో ఉన్నతవిద్యనభ్యసించాలంటే చివరికి పొందినాల్సింది. అందుకు తగ్గ ఆర్థికస్థానం నాకు లేదు. మీరు దయతో లోన, వాడు ఉన్నత విద్యను పై రీతిచేయగలడు,” అన్నాడు.

“సింహిద కలూ” ఉండాలేకాని, ధనం కోసం వెనుకాడకూడదు. మీ వాడు మణి దీప్తిలో ఉన్నత విద్యను అభ్యసించడానికి అయ్యే ఖర్చులను నేను భరిస్తాను. వాడు విద్యావంతుడు కావడం మనకుందరికీ సంతోషకరమైన విషయమే కదా!” అంటూ వజ్రనాభుడు అందుకు కావలసిన ధనం ఇచ్చి పంపాడు.

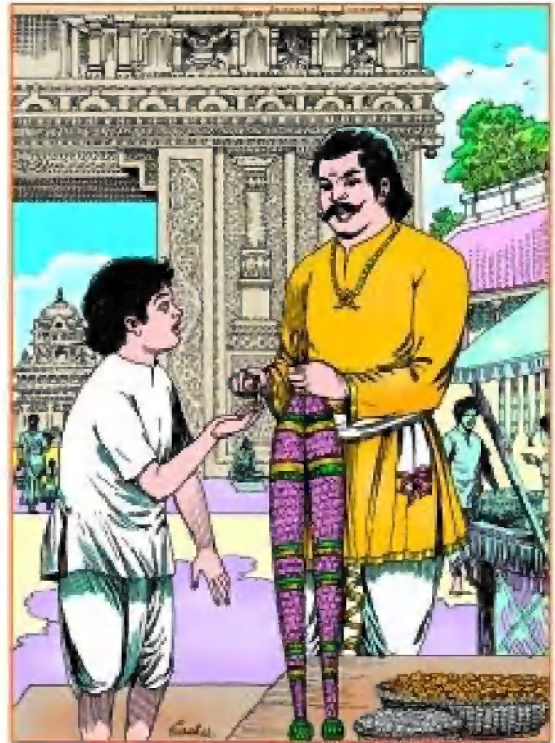
ఈ విషయం తెలిసిన వజ్రనాభుడి బంధు మిత్రులు - వజ్రనాభుడు చంద్రశేఖరుడి తెలివితేటలకు ముగ్ధుడై, అతని ఉన్నత విద్యకు ధనసిహాయం చేశాడు. గనక, అతన్నే తన వారైనాగా తీసి కునే అవకాశం ఉందని తమలో తాము అనుకోసాగారు.

వజ్రనాభుడు ఒకనాడు భార్యతో కలిసి దేవాలయానికి వెళుతుండగా, “అయ్యా, ఆకలి!” అంటూ ఒక కుర్రవాడు కనిపించాడు. వజ్రనాభుడు వాడి చేతిలో కొన్ని నాణాలు ఉంచాడు. కుర్రవాడి కళ్ళ ఆనందంతో మెరిశాయి.

వజ్రనాభుడు ఒక వారు తరవాత గుడికి వెళ్ళినప్పుడు అదే కుర్రవాడు అక్కడే కనిపించాడు. అర్చితే వాడిప్పుడు బిచ్చమెత్తడం లేదు. పై లదండలు అప్పుతూ ఎదురు పిడ్డాడు. వజ్రనాభుణ్ణి చూడగానే కుర్రవాడు చేతులు జోడించి, “అయ్యా! వూవూలుగా వీలాంటివాళ్ళ చేసు ధర్మాలు పోట్లనింపి కోవడానికే సిరిపాయే ఏ. అర్చితే, ఆ రోజు వీరు ఇచ్చిన నాణాలు తిండికి పాగా కొంత వుగిలారు. వాటితో పిళ్ళలు కొని వూలలు కట్టి అప్పుడం ప్రారంభించాను. నా బతుకు గడిచిపోతున్నది. వీరు దగ్గర పిళ్ళకున్న డబ్బు ఎప్పుడో ఒక్కప్పుడు మీకు తిరిగి చెల్లించగలనో నవ్వుతూ నాకున్నది,” అన్నాడు సంతోషంగా.

ఆ మాటలు వజ్రనాభుడికెంతో ఆనందం కలిగించాయి. ఆనాటి నుంచి ఆయన గుడికి వెళ్ళడం; ఆ కుర్రవాడి దగ్గర పై లదండకొనడం నిత్యక త్యంగా వూరింది. ఇలా కొంతకాలం గడిచింది.

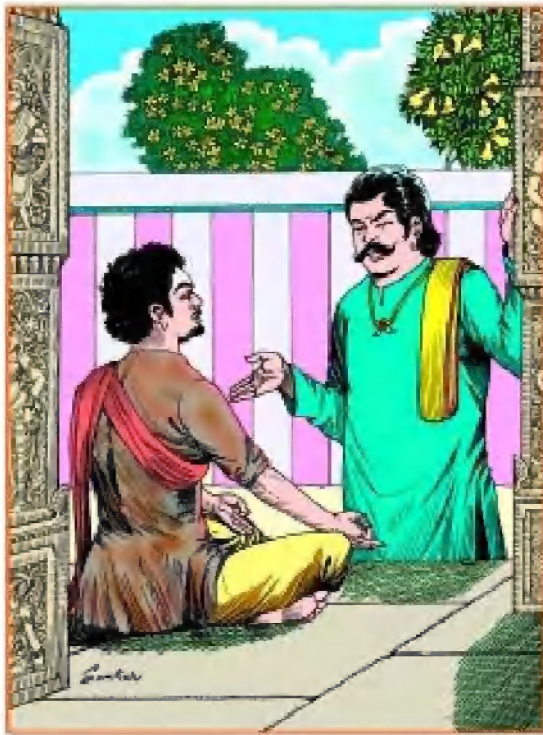
ఒకనాటి అర్ధరాత్రి సింపుయి లో వజ్రనాభుడు నిద్రపిట్టక ఏదో ఆలోచిస్తుండడం గమనించిన ఆయన భార్య, “ఆ దేవత వునకు అన్నీ ఇచ్చాడేగాని, సంతానం ఇవ్వలేదు. వున బంధు మత్లో ఎవరినో ఒకరిని దత్తత తీసి కుందే, వీరు కు వ్యాపార వ్యవహారాలలో సిహాయంగా ఉండగలరు కదా?” అన్నది.

“అవును. నేనూ అదే ఆలోచిస్తున్నాను. దైవభీతి ఉన్నవాళ్ళే, ధనాన్ని సక్రమంగా వినియోగించగలరన్నది నా భుద్ధువు విశ్వాసం. అందుకే ధర్మబుద్ధి, దైవభీతి ఉన్న సద్గుణ సింహిన్నుడికోసం వెతుకుతున్నాను,” అన్నాడు వజ్రనాభుడు.

“దేవునింకల్పం ఎలా ఉందో అలా జరుగుతుంది. నిశ్చింతగా నిద్ర రసాండి,” అంటూ నిద్రకు ఉపిక్రమించింది ఆయన భార్య.

పురుష నాథ సాయంకాలం, వజ్రనాభుడు యథాప్రకారం దేవాలయానికి వెళ్ళినప్పుడు, ఒక యువకుడు ఆయన ద స్థిని ఆక్షంపాడు. ఆ యువకుడు ఆలయ పుంపిలో ఒక పూలగా పిద్యాసినం వేసి క్కూర్చుని ధ్యాన నిమగ్నుడై కనిపించాడు. ఆరోజే కాకుండా వరుసగా నాలుగు రోజులు ఆ యువకుడు

ధ్యానం చేస్తూ ఉండడం ఆయన గత నివాసం. ఐదవ రోజు ఆయన వకులం ధ్యానం పురిగించే వరకు ఆయన అక్కడే మూడి, అతడు కళ్ళు తెరిచాక, “నీకు దేవుడి నాయనా? నువ్వెవరివి? ఏం చేస్తాంటామా?” అని అడిగాడు.

“నేనొక అనాథ. నన్ను సత్తెయ్య అంటారు. నిరంతరం భగవద్ధ్యానం తప్పి వు రొకటి ఎర్ర గుడ్డ,” అన్నాడాయన వకులం ఎంతో వినయంగా.

“వురి ఆహారం వూటేవుటి?” అని అడిగాడు వజ్రనాథుడు.

“భగవద్ధ్యానంలో కూర్చుంటే నాకు ఆకలి దప్పికలు ఉండమా అల్లునా, అఖిల జీవరాస్యం లను కంటికి రెప్పలా కాపాడే ఆదేవుడు, ఏ భర్తాత్ముడి ద్వారా అల్లునా నా ఆకలి చల్లార్చకపోతాడా?” అన్నాడు ఆయన వకులం.

ఆ సమయంలో వజ్రనాథుడికి ఎంతగానో నచ్చింది. “నేను వెతుకుతూన్న యువకుడు ఇతడేనేమో! భగవద్గుణం కూడా అదే నేమో!” అని అన్నాడు.

ఆయన ఇంటికి వెళ్ళి గుడిదగ్గర చూసిన సత్తెయ్యను గురించి భార్యకు చెప్పాడు. ఆమె చాలా సంతోషించింది. వు రొకన్నాళ్ళు ఆయన వకులం గుడ్డనించి వూడాలు వు కున్నాడంటే వు.

ఆనాటి నుంచి వజ్రనాథుడి వకులు సత్తెయ్యకు వూర్త పైటలూ ఆహారం అందించసాగాడు. అతడి చర్యలను గుడ్డనించడానికి వజ్రనాథుడు వు రొకటి వు రొకటి ఏర్పాటు చేశాడు.

కొన్నాళ్ళు గడిచాక వజ్రనాథుడు ఏర్పాటు చేసిన వు రొకటి, ఆయన వద్దకు వచ్చి, సత్తెయ్య తరచూ ధారలు ధారలు గా కన్నీళ్ళు కారుస్తూ మౌనంగా ఏడుస్తున్నట్టు చెప్పారు. వజ్రనాథుడు ఆ సాయం కాలం గుడి దగ్గరికి వెళ్ళి సత్తెయ్యతో, “వు మృత్యునంగా రోది స్తన్నట్టు తెలిసింది. నీకు వచ్చిన కష్టం ఏమిటి? నీ సమస్యను చెబితే పరిష్కరించడానికి ద్రియ తీస్తాను,” అన్నాడు.

సత్తెయ్య తేచీ వజ్రనాథుడి పాదాలపై పడి, “అయ్యా, నన్ను వింటుంది,” అంటూ ఆయన పాదాలను గట్టిగా పట్టుకుని రోదించసాగాడు.

“నేను నిన్ను వింటున్నాను? అని సంగతేమిటో చెప్పు,” అన్నాడు వజ్రనాథుడు.

“నేను వీరు అసలెవరు నుట్టు భక్తుణ్ణి కావు; దొంగను! ఒకనాటి అర్ధరాత్రి నీవు యంలో దొంగతనం చేయాలని వీరు ఇబ్బందికి ప్రవేశించాను. ఆ సమయంలో మీరు దైవ

భక్తిగల యువకుణ్ణి దత్తత తీసికొవాలని వీ భార్యతో చెప్పడం విన్నాను. మీ ఆస్తికి వారసుడి నయ్యే అపై ర్య అవకాశం లభించినట్లు పొంగిపోయాను. అందుకు తగిన పిథకం ఆలోచిస్తూ గుట్టుచప్పితు కాకుండా ఇంటి నుంచి బయటపెట్టాను. వురు నాడు వీరు గుడికి రాగలరని గ్రహించి, మిమ్మల్ని మోస పిశ్చుడానికి భక్తుడి వేషంలో ధ్యానం చేస్తూ న్నట్లు నటించడం మొదలుపెట్టాను. వీరు నన్ను చూశారు. ఆ తరువాత అన్నీ నేను ఊహించినట్లు జరిగాయి. అయితే, రోజులు గడిచేకొద్దీ, నిజంగానే దేవతావీర భక్తి ఏర్పడింది. నేను గతంలో చేసిన దొంగతనాలనూ, మోసాలనూ, పాపకృత్యాలనూ తలుచుకున్నప్పుడల్లా విషాదంతో కన్నీళ్ళు పెల్లుబుక సాగాయి!” అన్నాడు సిత్యయ్య.

ఆ వూటలు విని వజ్రనాభుడు ఒక్క క్షణం దిగ్భ్రాంతి చెందాడు.

సిత్యయ్య వుళ్ళి, “వీరు ధర్మాత్ములు! మిమ్మల్ని మోసం చేయడానికి ఎత్తుగడమేసిన నేను పాపాత్ముణ్ణి. నాకు ఎలాంటి శిక్షనైనా విధించండి దానిని అనుభవించాక నగరం విడిచి వెళ్ళిపోతాను,” అన్నాడు.

వజ్రనాభుడు కొంతసమీక్షించగా ఆలోచించి, తలపింకించి, “సిత్యయ్య! నువ్వు నగరం వదిలి వెళ్ళవలసిన పనిలేదు. నువ్వే నా వారని డివి,” అంటూ అతన్ని వెంటబెట్టుకుని తన ఇంటికి బయలుదేరాడు.

చేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, “రాజా, వజ్రనాభుడు, నేను దొంగవు అని స్వయంగా చెప్పిన సత్యయ్యను తన వారసుడిగా తీసుకోవడం—విచ్చించిన సింహదల కారణంగా ఆయన తన విచిత్రాజ్ఞానాన్ని కోల్పోయాడన్న విషయాన్ని తేటతెల్లం చేస్తే నీది కదా? తన సాయంతో వాణిజ్యోన్మంలో ఉన్నత విద్యను అభ్యసించిన తన బంధు మాకు ద్రక్షేభుడు ;

అతిస్వల్పమైన ఆదాయంతోనే తనకాళ్ళమీద నిలబడగలిగిన సివు ర్థుడైన పూలమ్మే యువ కుతూ కళ్యాదు డే ఉండి కూడా- కుటవర్తన డైన కరుదు కట్టిన దొంగన తన సింపిదలకు వారస్థి డిగా నియ వుంచడం వజ్రనాభు డి పూర్ణత్వం అని పించ కోదా? ఈ సిందేహాలకు సమాధానం తెలిసికూడా చెప్పకపోయావో, నీ తల పిగిలిపాతుంది,” అన్నాడు .

దానికి వెక్రపూర్కడు , “తన వారస్థి ణ్ణి ఎంపిక చేయ డంలో వజ్రనాభు డు తగిన నిర్ణయ వే తీస్తి కున్నాడు . స్వితహాగా ఉపి కారబుద్ధి కలవాడు గనక, ఆయన బంధుమైన చంద్రాఖరు డి ఉన్నత విద్యకు ధనసిహాయం చేశాడు . అంతేగాని, అతన్ని తన వారస్థి డిగా చేస్తి కోవాలన్న ఉద్దేశంతో కాదు . ఇక బిచ్చు గాత్ర గా ఉండివ్యాపారిగా పూ రిన కుర్రవాడికి డబ్బు విలు వా, దానిని సింపాదించే పూ ర్ణపూ తెలు సి . అల్లు తే, అప్పిటికే వజ్రనాభు డివద్ద ఉన్న ధనాన్ని ఎలా వినియోగించుకోగలడో ఊహించలేవు . సితైయ్య వజ్రనాభు ణ్ణి మోసపుచ్చాలన్న కపటబుద్ధితో భక్తుడిగా నటించడం మొదలుపెట్టినమాట వాస్తవమే. అల్లు తే, నిరంతర భగవధ్యానం, వజ్రనాభు డి

ఉదార ప్రవర్తన, తీవ్రమైన ఆత్మపరిశీలన వాడి పూ నసీక ప్రివ త్తిని ప్తి ర్తిగా పూ ర్చివేశాల్సి . వాడి పు న్ని లో పేల్చు బికిన పిశ్చాత్తాపిం వాడి పాపిక త్యాలన ప్రాీకనం చేశాల్సి . అంధు వల్లే వాడు తన అసిలు చరిత్రన దాపిరికం లేకుండా బయ టపేట్టి శో కోర్ కున్నాడు . సితైయ్య సిన్నటివరకు దొంగకావచ్చు . అల్లు తే ఇప్పిడు పిశ్చాత్తాపింతో పుంచి పు సిషిగా, భక్తుడిగా పూ రిపొయా డు . లోక కల్యాణం కోసిం రాపూ యు ణ పు హాకావాన్ని రచించిన వాత్మీకి పు హ్రి, మొదట భయం కరమైన దారిదోపిడి దొంగగా జీవనం సాగిం చినవాడన్న విషయం పు రిచిపొకూడదు . సితైయ్య నిజంగానే భక్తుడిగా పూ రాడు గనక, తన సంపదను ధర్మమార్గంలో వినియోగించ గలడన్న నవ్వుకంతో, భగవంతు డిసిట్లు అపార విశ్వాసింగల వజ్రనాభు డు వాణ్ణి తన వారస్థి డిగా స్వీకరించాడు . ఇంధు లో ఆయ న విచా లోపంగానీ, పూ ర్ణత్వంగానీ ఇన్ని పుంత కూడా లేదు,” అన్నాడు .

రాజుకు ఈ విధంగా వక్షనభంగం కలగ గానే, బేలాకుడు శవంతోసహా మాయమై, తిరిగి చెడ్డక్కాడు. - (కల్పితం)

వెన్నెల్లో దాగుడుమూతలు

వి తివి చివిన చదు ము బర ము, టీవీలా, పీడియో
గేము లా ఇవన్నీ రాకపై ర్వం వు నదేశంలో పీల్లలకు
వు ఖ్యంగా పిల్లనవు లలో ఆడు కునేండు కు బోలెడు
సిపు యం ఉండేదే. పీల్లలు రకరకాల అటలు ఆడేవారు.
వాటిలో దాగు డు మూ తలు చాలా ఆసక్తికరమైన అట.
వెన్నెలరాత్రి లో ఆరు బయట చిన్నపీల్లలు ఆడు కునే
ఆటను తప్పి కంలో 'నిలామూచ్చి' అంటారు. అటగాళ్ళు మొ దట రెండు జట్లుగా విడిపోతారు.
ఒక జట్టు వెన్నెలకాంతిలో, పు రోక జట్టు నీడలో నిలబడు తుంది. ఒక్కొక్క అటగాణ్ణి పింపి
ఎదు టివారిని కప్పించి పట్టుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. తప్ప పిరిధి నుంచి వెలు పలికి పచ్చినవారిని
అంద నీడలోనుంచి వెలు తు రు లోకి, వెలు తు రు లోనుంచి నీడలోకి పచ్చినవారిని పట్టు కుంటే,
పట్టుకున్న జట్టుకు ఒక పొలుంటు అదా. పట్టుబడిన జట్టుకు ఒక పొలుంటు నష్టం. దాంతోపాటు
పట్టుబడిన అటగాడు అటనుంచి తప్పికోవాలి. ఇదీ 'నిలామూచ్చి' నియ మం!

బాదాం గింజల

ఉపయోగం!

పు నదేశంలో బంగారం, మెడ్డి, రాగినాణాలు
ఉపయో గంలో ఉండేవన్న సింగతి అందరికీ
తెలిసినదే. 17 వ శతాబ్దంలో ౧ జూతలో చేరు
బాదాం గింజలను ధబ్బుగా ఉపయో గించారంటే
ఆశ్చర్యంగా ఉంది కదా! అమత్ర, అయ్యబాదాం
గింజల ఒక పేర!

మేఘాలు ప్రేమించిన మునికుమారుడు!

విభాండవు నికుపూర్ణుడు. ఋష్యంగుడికి వేదాధ్యయనం, వైదిక క్రియలు తప్పవు రోకధ్యాసి ఉండేది కాదు. అధ్యాత్మిక విషయాల విట్ల అసిక్తి ఉండేదేగాని అతనికి లౌకిక విషయాలు అసిలు తెలియ మా అప్పిరసి చిత్రరేఖ శాపివశాత్తు జింకగా ఉన్నప్పుడు అతనికి జన్మనిచ్చింది. అందువల్ల ఆయన నెత్తిమీద చిన్న కొమ్ము ఆకారం ఉండేది. అందుకే అతనికి ఋష్యంగుడనే పేరు వచ్చింది.

ఋష్యంగుడికి ప్రీతి అంటే ప్రాణం. ప్రీతి నేత్రం ఆతన్నాబ్రువుంచేలా కుప్పించేది. జింకలు, కుందేళ్ళు, నెమళ్ళు, చిలుకలు అతన్ని నిప్పి పించేవి. అతడు నడుస్తూంటే

దామితున్న పిక్షువులు పురింత అందంగా, ఇంద్రధనుస్సు పురింత ఆకర్షణీయంగా కనిపించేవి. ఆయన తలెత్తి పేక్కి పూచాల్సిన అతని పూమిలు తాకిన పేమిలు అవుతూ ధారలుగా వర్షం కురిసింది!

ఆయన ఉన్నచోట ఋతు కాలం తప్పి కుండా వానలు కురిసింది.

అంగరాజ్యాన్ని రోవు పొదుడనే రాజు పిరిపాలించేప్పుడు ఒకసారి వర్షాభావ పిరిస్థితులవల్ల తీవ్రావుం పర్పడింది. ప్రజల బాధలను చూసిన రాజుకు ఏం చేస్తాలో తోచలేదు. పురింతలను సింప్రిదించాడు. వాళ్ళ పిరిష్కారపూర్వం తెలియక పిరితీంచ సాగారు. అప్పుడు కొందరు మునులు -

ఆకాశంకేసీ పూసీ వర్షం కురిపించే ఋశ్య శంకర డిఅప్పి ర్యతపాశక్తిని గ్రహించి రాజాకు తెలియ జేశారు. ఆ ఋషిని కుమారత్రుణ్ణి రాజ్యానికి రప్పించినట్లు అతే తప్పిక వర్షం కురు స్పందిన నిలహా ఇచ్చారు.

రాజాజ్ఞాపికారు వుంత్రులు ఆస్థానంలోని కొందరు పండితులను వెంటబెట్టుకుని అరణ్యానికి వెళ్ళారు. ఋశ్యశృంగుణ్ణి దర్శించి, మహాభావపరిస్థితిని వివరించి రాజధానికి ర్యుని రాజా తుఫీసు అహ్వనించారు. అయితే, ఋశ్య శంకరత్రు వారి అహ్వనాన్ని తిరస్కరించాడు. తన ప్రాణప్రదమైన పక్షులు, జంతువులు, చెట్లుచేవులు నిండిన అరణ్యప్రాంతాన్ని వదిలి ఒక్కరోజు కూడా ఉండలేనుద్రున రాజధానికి రాలేనన్నాడు. మంత్రులు నిరాశతో మెనుదిరగ వలసీ వచ్చింది.

రాజాకు సింగతి వివరించిన ఒక పిండి త్రుత్రు, “అవు నికుమారత్రు పిజ్జనదాదిగా ఇంతవరకు అరణ్యం వదిలి బయట కాల మోపలేదు. అరణ్యమే అతని ప్రపంచం. అయితే, అత్రు కొత్తకొత్త అందాలపిట్ల అవుతా సిక్తిని కనబరుస్తాడని విన్నాం. పిల్లల కిలకిలా రావాలు వింటూ, పిటివిప్పిన నమిళ్ళ నాట్యం పూస్తూ, మైమరచిపోయి అత్రు అరణ్యంలో ఎంతదూరవునూ వెళతాడట. అత్రు ఇంత వరకు చూడని అందాలతో అతని ఆనక్తి రేకెత్తించి ఇక్కడికి రప్పించడం ఒక్కటే పూర్గం!” అన్నాడు.

రాజా ఈ విషయంగా వుంత్రులతో ఆలోచించాడు. ఋశ్యశృంగుణ్ణి రాజధానికి తీసి కు వచ్చే బాధ్యతను కొందరు నర్తకివులు లకు అప్పగించాడు. వాళ్ళ అరణ్యానికి వెళ్ళి ఋశ్య

పు నలో ప్రితి ఒక్కరిలోనూ పేల్లు బిక్ తరగని పిర్వజ్ఞాన
స్రివంతి ఉన్నది.
భిన్నత్వంలో ఏకత్వం, ఏకత్వంలో భిన్నత్వం - వీటి నిరంతర
విచిత్ర విన్యాసాలే ఈ చరాచర జగత్స్వరూపం.
- స్వామి వివేకానంద.

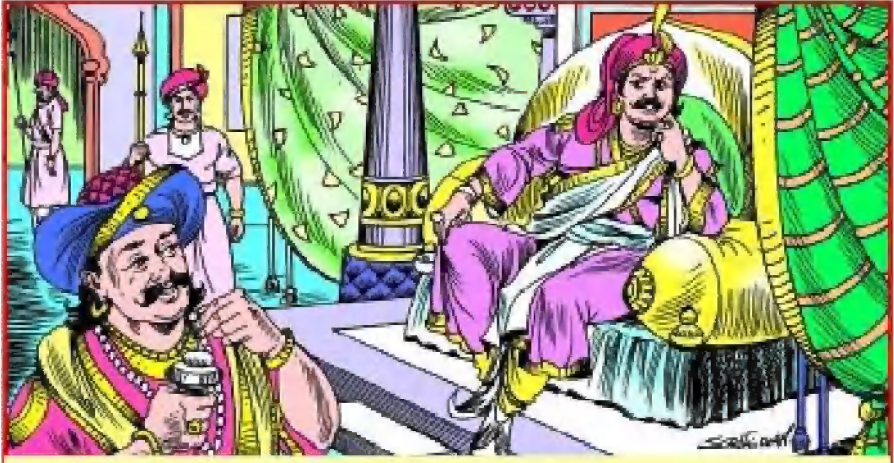
శం గు డి పుంధు నాట్యం చేయ సాగార .
అతడు వారి నందర్యానికి, గానపూర్తి రికి,
నాట్యవిన్యాసాలకూ మైమరచిపోయాడు.
పుంత్ముగ్ధుడిలా ఆ బృందం మెంట నగరానికి
నడపసాగాడు . అలా చాలాసేపు వారి మెంట
నడిచి రాజధానీనగరు చేరాడు . ఎప్పిత్త , ఎలా
రాజభవనం పుంధు చేరా నన్న విషయం
కూడా అతనికి తెలియ లేదు . స్పి హిలోకి
వచ్చాక ఎంత పొద్దు మూట్రుండా అని తలెత్తి
ఆకాశం కేసి చూశాడు . అంతే! ఆయన
చూపిల్ల సాకగానే ఆకాశంలోని మేపూలు
ధారాపాతంగా వర్షంపసాగాయి !

పు నికుపూర్తి డికి స్వాగతం పిలకడానికి
రాజు రోపు పాదు త్తూ ,పు హరాణీ భవనం న్నంది
మెలుపలికి వచ్చారు . ఆయన పాదాలు కడిగి,

పిమ్మిపూలాంక త్తూ ణ్ణి చేసి భవనం లోపలికి
ఆహ్వానించారు . నవనీత హి దయ్యు డెన్
పు నికుపూర్తి వారి పూట్రు కాదనలేక
లోపలికివెళ్ళి, అక్కడే కొన్నాళ్ళు వాళ్ళ అతిథిగా
గడిపాడు . రాజదంపతులు తమ కుమార్తె
శాంతను ఆ పు నినిత్తపు డికిచ్చి వివాహం
జరిపించాలని ఆశించారు . వాళ్ళ వివాహం
ఘనంగా జరిగింది.

రోపు పాదు త్తూ పేంచి బ్లు శ్వశం గు డికిచ్చి
వివాహం చేసిన శాంత, అయోధ్యపు పాలించిన
దశరథ మహారాజు కుమార్తె దశరథుడూ,
రోపు పాదు త్తూ ఆప్తిపు త్తూ . మిత్రసంతానం
కోసం దశరథుడు తలపెట్టిన మిత్రకావు ప్టి
యాగం, బ్లు శ్వశం గుపు ని ఆధ్వర్యంలోనే
జరిగింది.

అతిశర్మ పొగడ్తలు

విదేశానికి రాజు విశాలాను ధృ. అయ్య నకు పోగడ్తలు ఎనడు వు హ్యుస్టి. తన పోగడిన వారుదరికి అయన విలువైన కాన కలిస్సిండ డువల్ల, ఎందరో అన్న చర్ల లాయ నన్న పోగడ దానికి ఎగబడు తూండేవారు.

అనుభవజ్ఞుడైన మంత్రి ముక్తానందుడి కిది నచ్చక, “ప్రిభూ! రాజు తలపు కుందే పోగడ్తలకు కొదవా? కానీ పోగడ్తలు వీ లో అహన్ని పేంపు తార్లు. అహిం వివేకాన్ని నశింప జేస్తింది. అందు వల్ల తన పాలనలో లోట్లర్పడి, ప్రజలిబ్బందిపడతారు. ప్రజాభివృద్ధి న్నాశించే ఏ రాజు పోగడ్తలు వినకూడదు. తనలోని దోషాలను చెప్పగలవారిని కాన కలతో ప్రాత్యహిం చాలి,” అని హితబోధ చేశాడు.

రాజుకు వుంత్రి అంటే గౌరవం. అందు కు అయ్య న తనను పోగడేవారికి కాన కలివ్వడం

అపేసి, తనలో దోషాలు చెప్పి నూరికిబహు వు త్రి లిస్తానని ప్రకటించాడు. అయి నా, రాజును పోగడేవారు పోగడ్తం వూ నలేదు. ఒక్కరూ అయ్య నలో దోషాలు న్నాయ నలేదు.

అయ్య న ఈ విషయాన్ని మంత్రికి చెప్పి, “నా అన్న చర్ల లచేత పోగడ్తలూహా నేమిందా? కూడా మీరే చెప్పాలి, వుంత్రిమా!” అన్నాడు.

“ఉత్తమిశ్చాన ఎవరూ ఎవరినీ పోగడరు. ఏ ప్రయోజనవూశించి, వీ అన్న చర్ల లు వి వుల్లి పోగడు తు న్నారో తెలుసు కొండి, ప్రభూ!” అన్నాడు ముక్తానందు ధృ.

వు ర్వాడే విశాలాను ధృ తన్నదేపినిగా పోగడ్త తూండే ఒక అన్న చర్ల ణ్ణిపీచి, “దోషాలెంచితే కాన కలిస్తారు. ఆ విషయం గా ప్రకటన కూడా చేశాను. అయి నా, నువ్వూనాలో దోషాలెంచలేదు. పోగడినందుకు కాన కలు

లేమాకానీ ఎదుటపడినపిఠల్లా న మ్మానన్న పోగడ్డం వూ నలేదు . కారణమేమిటి?” అని ప్రశ్నించాడు .

ఆ అన్న చర్మ థు వినయంగా చేతులు జోడించి, “ప్రిభూ! సోటివారిలో దోషాలు ఇట్టే కనిపిస్తాయి . చెప్పికపోతే వారికి నష్టం . అందు వల్ల, తరువాత సోటివారిలో దోషాలెత్తి చూపిస్తూంటాం . గొప్పవారి దోషాలు సామాన్యుల ద స్థికందమా అయినా, గొప్పవారే తప్ప దోషాలను తాళే తెలుసుకుని సహించుకోగలరు . తప్పదు గొప్పవారు , నేను సామాన్యుణ్ణి . దోషాలవరకూ ఇదీ విషయం! ఇక పోగడ్డల విషయం ఏమిటా, గొప్పవారి గురించి మామూలుగా ఉంటే అది పోగడ్డల ప్రతిపాదన సహజం . నా విషయంలోనూ అదే జరుగుతున్నది . నేను మీ గురించి మామూలుగా ఉంటున్నాను ,” అన్నాడు .

ఈ మాటలకు విశాలానంద థు ఉబ్బి పోయి , “నీ మాటలు నాకెంతో సంతోషాన్నిచ్చాయి . పోగడినవారికి కాస్త కలివ్వకూడదన్న నియమం లేకుంటే, నీకు గొప్పగా బంగారం కాసి లిచ్చేవాణ్ణి . నీకేమైనా కోర్కెలుంటే చెప్పు . అవి తీర్చకూడదన్న నియమం లేదు ,” అన్నాడు .

ఆ అన్న చర్మ థు వెంటనే, “ప్రిభూ! తప్పరి కొలు మహా నా సంతారం గుట్టుగా సాగి పోతున్నది . కానీ భార్య, ఇద్దరు పిల్లలు ఉన్న నా తమ్ముడిని కూడా నేనెవరిదానినామం, తలకు వుంచిన భారంగా మన్నుది . వాడికి తప్పరి కొలువులో ఏదైనా పని ఇప్పిస్తే కలకాలం తమ పేరు చెప్పుకుంటాను,” అన్నాడు .

విశాలానంద ఆ అన్న చర్మ థి తమ్ముడికి ఉద్యోగం ఇప్పించాడు . అదేవిధంగా తప్పరి కొందరు అన్న చర్మ లు కూడా ఆయనను పోగడి ప్రయోజనం పొందారు . కథ మళ్ళీ మొదటికి వచ్చిందని వుంటే వు క్తానందు డాయనను హెచ్చరిస్తూ, “నా అన్న చర్మ లం దరూ, నా గురించి ఉన్నమాటలే చెబుతున్నారు . వారు నా నుంచి ఏ ప్రయోజనమూ ఆశించడంలేదని వాళ్ళే చెప్పారు,” అన్నాడు విశాలానంద థు బదులిస్తూ .

“ప్రిభూ! ఎందుకు పోగడావని ఎవరినడిగినా, అసలు కారణం చెప్పడానికి కొందరు భయపడతారు; కొందరు మొహపూటపెట్టతారు . మీకు అసలు సింగతి తెలియాలంటే, ఎవరి గురించి వారినడక్కుండా, ఒకరి గురించి వు రొకరినడిగి తెలుసుకోవడం వుంచుది,” అంటూ వు క్తానందు థు , రాజుకు సలహా ఇచ్చాడు .

ఎప్పటికప్పుడు తన సంతోషానికి, సంత
ప్రీతి అద్భుత కట్టవేస్తూన్నాడని వు న్ని లో ఎన్ని
కున్నప్పటికీ విశాలా ద్ధ , వు ంత్రి సెలహాను
పొటించాలనే అన్న కున్నాడ . ఆయ న సావు
డనే అన్న చర్చ ణ్ణి పీలిచి, “నీమగున్న ఆ
కావు డంత గొప్పగా పోగడలేకపోతు న్నామా
కారణమేమైవుంటుంది?” అని ప్రశ్నించాడు.

సావు డ్ద యేమో త్రం తత్త వు కోకుండా
వెంటనే, “ప్రభూ! నేను నిస్వార్థంగా తమ
గురించి వున్నమాట చెబుతుంటే, కాముడు
స్వార్థంతో తమ నుంచి ఏవో ప్రయోజనాల
నాశ్చిస్తా యేనూటలు కూడా క్షించి త్త వు
సంతోషపెడత త్త వు న్నాడ . పూ ఇద్దరికీ అదే తేడా!”
అంటూ , కావు డ్ద రాజున ంచి ఆశ్చర్యం
ప్రయోజనాలను ఏకరువుపెట్టాడు. అందులో
నిజవు ందని రాజుకు అర్థం వు ంది. అప్పు డే,
సావు డ్ద తో పూ ట్లాడిన విధంగానే కావు డ్ద తో
పూ ట్లాడితే, వాడూ సావు డ్దలాగే పూ ట్లాడి,
రాజున ంచి సాముడాశ్చర్యం ప్రయో జనాలన
ఏకరు వపెట్టాడ . అందు లోనూ నిజవు ందని
రాజుకు అర్థం వు ంది.

ఆ తర్వాత ఆయ న వు క్తానంధు డి వద్ద,
“పోగడ్డలు నాకెంతో సంతోషాన్ని కలిగిస్తా
న్నాయి . నిస్వార్థంగా నన్ను పోగడే వు న్ని లే
మాడూ?” అంటూ వాపోయా డ్ద .

అప్పుడు వు క్తానంధు డికి తన గ్రామం
లోని అతిశయ గ్రంథకు వచ్చాడ . ఆయ న
పిండిత డ్ద . ఇతర లన పోగడేవు ఆయ న
పిని. అందు కాయ న ప్రితిపిలానాశించడ .
అప్పు డే, చాలాకాలంగా ఆ గ్రామం లోని
వారెవ్వరూ ఆయన పోగడ్డలు వినడానికి ఘ
పిడడం లేదు . పోగడ్డలు వేనూరే లేక, తన

చాలా నిర్ణానంగా ఉంటు న్నట్లు , కొద్ది
కాలం క్రితం గ్రామం నికీ వచ్చిన వు క్తానం
దుడికాయన చెప్పుకున్నాడు.

వు క్తానంధు డ్ద , రాజుతో, “ప్రభూ!
కొంతకాలం పొట్ట తవ్వు పూ గ్రామం అతి
శయ అన్న చర్చ ణ్ణి మామవు కోండి. అయ నతో
పూ త్రవ్వు పసిల త్రా , ఇతర లన దగ్గరకు
రానివ్వకండి. వీ కొరికా తీర్చ త్త వు ంది; దేశానికి
వేలూ జరగ త్త వు ంది,” అన్నాడ .

విశాలాను డ్ద , అతిశయ కోసం ఎంతో
కుతూహిలపడ్డాడు. రెండు రోజుల్లో అతిశయ
వచ్చాడ . వస్తానే ఆయ న విశాలాను డ్ద
రూ పొన్ని పోగడాడ . ఆయ ను రు న్ని పోగి
డాడ . ధన్విల్ని పోగడాడ . ఇష్టాల్ని ధ్వలన
పోగడాడ . ఆయ న ప్రితి కడలికనూ పోగడాడ .

తనలో ఇన్ని గొప్ప లణాలు న్నట్లు, తనకే
తెలియ న విశాలాను డ్ద పోంగిపోయా డ్ద .

అలా కొద్ది రోజులు గడిచాయి. పోగిడిన దాన్ని పోగడకుండా, అతిశయ ప్రీతిరోజు రాజుకు కొత్త పోగడలందజేస్తానన్నాడు. రాజు తుమ్మితే ఆ శబ్దాన్ని మెచ్చుకునేవాడు. పు రొకసారి తు వ్మితే, అందు లో ఏదో గొప్ప సిందేశం మూదనేవాడు. అలాగే రాజు ప్రీతి కదలికనూ దగ్గ, వెక్కిళ్ళు వర్తాలన్నింటినీ వివీరితంగా వై వ్చుకునేవాడు.

ఒకసారి రాజు విస్మి క్కుంటూ గట్టిగా తిడితే, ఆయన వాడిన పదజాలాన్ని మెచ్చు కున్నాడు, అతిశయ. ఇంపు కు రాజు అబ్బుర పడి, “ఇలా నన్నంతకాలం పోగడగలవు?” అని అడిగాడు.

“ప్రిభూ! తవు ర్మ సికులస్త్ర పొరుగత్తెలు. సకలకాకోవిదులు. ఆకాశంలో రోజూ వెలిగే స్థి ర్మ యదే దీపం కూడా ఏదో ఒక రోజున ఆరిపో వచ్చు. కానీ ఆ రోజున అంషనా వేయ డం, నాబోటి సామ్రా య్మడికి సాధ్యపిడు తుండా? తవు న్న పోగడక్షూ అట్లు మంటి!” అన్నాడు, అతిశయ.

అలా నెల రోజులు గడిచాయి. ఒక రోజున విశాలు డు, న్మంత్రి న్మ క్తానండు డితో, “ఎండు కనో నాకిప్పుడు పోగడలు వినాలంటే చిరా

గ్గానూ, భయంగానూ మాట్లా న్నుది. ప్మీ ర్మ వెంటనే అతిశయను మీ గ్రామానికి పంపించి వేయ డి. నన్ను నిత్యం పోగిడే వ్యక్తికి ఎదు ట పిడి, ఈ పూ ట చెప్పాలంటే నాకు మై హిపూ టంగా మూది,” అన్నాడు.

దీనికి మ్మ క్తానండు డు నవ్వి, “ప్రిభూ! అతిశయ పూ పిండితు డు. గొప్పవాడంపు డి తనన తాన పోగడు కోడు. ఎదు టివారి న్మం, తన గ్గ రింది పోగడులు వినకూడదని, ఆయ న తనే వారిని పోగడు తూ డటాడు. అర్థతన బట్టి కాక కేవలం పోగడాన పోగడుం వల్ల, వివేకవంతు ల్మవారికెరకణ్ణా, ఆయ న పోగడులు ఎంతోకాలం సింతోపా న్నివ్యమా ఆయ న కారణంగా పూ గ్రామ స్థి లందరికీ పోగడులంటే విరక్తి పిట్టేంది. అండు వల్లనే ఆ గ్రామం ఎంతో బాగు పిడింది. పోగడులంటే ఇష్టపడని ప్రభువువల్ల, దేశానికెంతో మేలు జరగ్గ త్తేంది,” అన్నాడు.

విశాలాన డికి జ్ఞానోదయ వై ర్మిది. అప్పిటి న్మం ఆయ న అతిశయన పోగడులనాశించే వారివ్దుకు పింపి, వారి బాధ్యాన్ని కుడు ర్మతూ వచ్చాడు. విదేహరాజ్యం ఆయ న పాలనలో ఎంతో అభివ డ్ధి సాధించింది.

చందమామ కబుర్లు

అంతరిక్షంలో ఉన్నా...

గత అక్టోబర్ నెలలో 9-16 తేదీల మధ్య రష్యాలో జనాభా లెక్కల సేకరణ జరిగింది. ఎప్పటిలాగే ఇంటింటికీ వెళ్ళి లెక్కలు సేకరించారు. ఒక్క ఇల్లుగానీ, ఒక్క పౌరుడుగానీ వదిలిపాకూడదని జనాభా లెక్కల అధికారి

రాలు నిర్ణయించారు. ఇద్దరు వ్యక్తులు ఇంటర్వ్యూ పిన్ కోడ్ లో ఉన్నా రని తెలిసింది. ఇద్దరు వ్యక్తులు మి టాప్ టిగా జనాభా లెక్కలు సేకరించే అధికారుల తరుపున వెళ్ళి అక్క టు వా లేరీ కోర్పొరూ న, సుగ్గేయ ట్రాక్టువల నుంచి వాళ్ళ వివరాలు సేకరించి నిర్ణీత ఫారాలలో వాళ్ళ సింకాలను కూడా తీసికొని పురీ తిరిగి వచ్చారు.

అత్యంత వేగమైన రైలు

గోవా నుంచి ఎక్స్ ప్రెస్ పిన్కితం 8 గంటలు ప్రియాణం చేస్తోంది. 12 సింవత్సరాల క్రితం ఏర్పాడిన ప్రతిష్టాత్మకమైన కొంకణ్ రైల్వే దీని ప్రయాణ సమయాన్ని 4 గంటల 30 నిమిషాలకు తగ్గించాలని నిర్ణయించి, తగిన విధాలుగా రూ పొందించింది. ఈ రైలు గంటకు 150 కి.మీ. వేగంతో నడుస్తుంది. ఇదే నున దేశంలో కెల్లా అత్యంత వేగమైన రైలు. ఢిల్లీ- భోపాల్ ల మధ్య నడిచే రాజధాని ఎక్స్ ప్రెస్, శతాబ్ది ఎక్స్ ప్రెస్ గంటకు 120 కి.మీ. వేగంతో నడుస్తున్నాయి.

గుప్తదానం

కొత్తవెరువు గ్రామంలో వుండే కోటయ్య గొప్ప కోటిశ్వరుడు. దానికి తోడు ఏ సేపు స్వల్పాలేని కుటుంబం అతనిది. సాధారణంగా ధనం మళ్ళిచేట వుంచిత న్నీ, దయగ్రాణం మూడడంటారు! కాని కోటయ్యది కొండంత వునస్సి. ఎవరు కష్టాల్లో ఉన్నా చూస్తూ వ్రత కోలేడు.

కోటయ్య దగ్గర రావు డనే నమ్మనబంటు వుండేవాడు. కోటయ్య ఎవరికైనా ఎలాంటి సహాయం చేయాలన్నా, రావు డిద్దారా చేర్చు స్త్రీండేవాడు. అలా కష్టాల్లో మళ్ళి ఎన్నో కుటుంబాలన కోటయ్య పిరోంగా ఉంటూ, రాముడివేత గట్టెక్కించి వున్నాడు. ఆ సహాయం పొందిన కుటుంబాలకు, తామె వరివల్ల కష్టాల్లోంచి బయటపడిందీ తెలిసింది కాదు. రావుడు ఎంతో చాకచక్యంతో రహస్యంగా పిన్ను జరుపుతూండేవాడు. ఎందుకంటే-కోటయ్యకు ఆర్థికతాళు నచ్చమాతయన దంతా గ్రహిదానం!

సిక్కు గ్రామం నందలూరు లో కోటయ్య బావవు రిది భూషిణం అనే అతన్న మూటు న్నాడు. భూషిణం కూడా కొద్దో గొప్పో దాన గ్రాణం మళ్ళివాడే కానీ, అతడికి పిది రూపొల్లులు దానం చేసినా, పిదపుందీ చూసలా చేస్తుగానీ తప్పి మూడేది కాదు.

భూషణానికి బావ కోటయ్య వైఖరి ఏ వూత్రం నచ్చేది కాదు. ఒకసారి అతడు, కోటయ్యతో, “అంత డబ్బు దానం చేస్తూ, బుర్రు తెచ్చుకునే ఏల్లేకుండా, ఇంత వురుగేమిటి, బావా?” అని ప్రశ్నించాడు.

దానికి కోటయ్య నమ్మతూ, “బాహుంగా దానధర్మాలు చేసే, నలుగురితో పొగడించు కుందే అహింకారం పిశ్చుకొస్తుంది. దాతకు అనిలు ఉండకూడని లాణం అహింకారం! నాకు వూత్రం ఈ గ్రహిదానంలోనే సంతోషి మూది. అత్యుసింత ప్రికి విచిన సంపద లేదు; అహింకారానికి విచిన దౌర్బల్యమూ లేదు,” అన్నాడు.

గవ్వల నిర్మలాదేవి

ఆ జవాబు కు భూషణం కాస్త ఉదుక్కుంటూ, “ఐతే నీకు వూ ఊళ్ళో మళ్ళూ, ఏత్తుగొట్టు ఎల్లన్నత పిరిచయం చేయ వలసిందే!” అన్నాడు.

“ఎమా ఎల్లన్న?” అని అడిగాడు కోటయ్య. అందు కు భూషణం, “ఈ ఎల్లన్న బాగా వు సలివాడు. లోకంలోని కష్టాలన్నీ తన భుజాలపై కట్టకట్టుకుని వచ్చాడు, ఎస్పిత్తా ఏత్తు మిస్సు హిం వేస్తే కుని తిరగతూంటాడు. అతడిని మ్హబంగర కాన్సిలతో కనకాభిషకం చేయించినా, అతడిమై హింలో వూత్రం సింట్టిం కనిపించదు. పేగ్గా, నాకు ఫిలానాయన కనకాభిషకం చేశాడని పొరబాట్ట నకూడా ఎవరికీ చెప్పడు. ను మ్హగరై ప్రిదాత వైతే, అతడు గుప్తయా చకుడు!” అన్నాడు.

భూషణం చెప్పినదానికి తలాడించి ఊరు కున్న కోటయ్య, ఆ వుర్నాడు రావు డిని నుండలూరు వెళ్ళి, ఈ ఎల్లన్నను గురించిన వివరాలు సేకరించుకు రమ్మని చెప్పాడు.

రావుడు, ఆ సాయంకాలమే నుండలూరు నుంచి తిరిగివచ్చి, కోటయ్యకు ఎల్లన్నను గురించిన సీపు సిఫూ చారు వినిపించాడు.

ఎల్లన్నకు వాడ్యం సిఫీ పీన్సిండగా భార్య పొర్లింది. అతడికి నల్లగర్ర కొడుకులు. అందరూ అంతో ఇంతో అస్తీపిర్లు. ఐతే, ప్రిన్సితం ఎల్లన్న నివాసిం ఇంటి పేరట్లోని పిత్ర మూ పాక. అతడికోడళ్ళు, అందరూ తినగా వుగిలి పొర్లు న ఇంత అన్నం కూరలూ తెచ్చి, అతడి పిళ్ళంలో వేసి పాత్రాంటారు. ఎల్లన్న వాటిని కుడితి తొట్లో వేసి, వాళ్ళూ ఏళ్ళూ అభివూనించి ఇచ్చిన డబ్బులతో పిట్టకూళ్ళ ఇంట్లోంచి అన్నం కూరలూ తెచ్చుకుని యోసింగంగా తింటూంటారు. ఈ పిరిస్థితిని

సిహించలేక ఎల్లన్న, మొహపుంతా గంటు పేట్టుకుని తిరగతూంటాడు.

కోటయ్య బాగా ఆలోచించి, రావు డికి కొంత డబ్బుచ్చి, ఎల్లన్న ఇంటికి వెళ్ళి చేయ వలసినదేవుట్లో చెప్పి, ఆ రోజే నుండలూరు పింపాడు.

రావుడు, ఎల్లన్న ఇంటికి చేరే సీపుయానికి, అతడి నల్లగర్ర కొడుకులూ ఇంట్లోనే మార్తారు. రావుడు వాళ్ళతో, “ఇది చాలా కాలంనాడు జరిగిన సింగతి! ఒకసారి వూనాన్న చిన్నతనంలో కాలవలో ఈతకు వెళ్ళి, వాల్లు నపిడి కొట్టుకుపాత్రాందే, వీ నాన్న ఆయన్ని కాపాడి ప్రాణదానం చేశాడు! వూనాన్నీవు ధ్యచనిపాత్రా, ఈ విషయం నాతో చెప్పి - తనకు ప్రాణదానం చేసినందుకు కతజ్జతగా, ఎల్లన్నకు బ్రతికి మ్హంతవరకూ నెల నెలా కొంతడబ్బు వుట్టజెప్పివుని, నా నుంచి వూట తీసి కున్నాడు. ఇక నుంచి

నేను నెల నెలా వచ్చి, ఎల్లన్నకు కొంత డబ్బు ఇచ్చి పొత్తాంటాను,” అన్నాడు.

ఇది విన్న ఎల్లన్న కొద్ద కులు సంతోషంతో ఎగిరి గంతేసి, ఎల్లన్నను పిత్త మఠాపాక నుంచి తీసి కువచ్చి, “నాన్నా, ఇకనుంచి నీ పిడక ఈ పట్టెనుంచు వీడ!” అంటూ నుంచు వీడ కూర్చోబెట్టి, “ఈనాడు మొదలు నువ్వు కూడా పూజాపాట ఇక్కడ ఇంట్లోనే ఉండు. నీకేం కావలసివచ్చినా నువ్వు అక్కడ ఉండు. నీకు తినా లసిపించినదల్లా, కోడళ్ళనడిగి చేర్చుంపు కు తిను. నువ్వు లూ, నువ్వు లూ ఇతరత్రా నీ అమీరాలన్నీ పూస్తూంటారు,” అని చెప్పారు.

జరిగిందేమిటో ఎల్లన్నకు అర్థంకాక పొర్లు నా, ఈనాటి నుంచి తన కష్టాలు గట్టె క్కాయ ని గ్రహించాడు. ఎల్లన్న పై హింలో ఎంతోకాలానికి లీలగా మెరిసిన సంతోష ఛాయలు చూసినరావు డ, అప్పటికప్పుడ బయలుదేరి వెళ్ళి కోటయ్యకు ఎల్లన్న సంతోషాన్ని గురించి చెప్పాడు.

ఆ సమయంలో అక్కడేమన్న భూషణంతో కోటయ్య, “చూశావా, ఎల్లన్నను సంతోష పేట్టాను!” అన్నాడు.

భూషణం అర్చి స్థింగా మొహం చిట్టించి, “అర్చితే, బావా, ఎల్లన్న కాలం మేలవరకూ, నీ దానం ఇలాగే సాగే త్తంబుందా?” అని అడిగాడు.

ఆ ప్రశ్నకు కోటయ్య, భూషణం భుజం తట్టి, “నుం జలాశయా లకు ఆనకట్టలెం దు కు కట్టిస్తాం? నీటిని నిల్వ వచేసే తగిన వనరు లకు వాడుకోమనాకే కదా! అలాగే నా ముందే ఏదైనా తరాలవాళ్ళు ధర్మంగా సింహా ర్చించి కూడబెట్టిన ధనాన్ని, అలా ఒక మూల దాచేబ్బ ఎవరికి మూత్రం జరిగే వే లేవు టి? ఇలాంటి సత్కార్యాలకు కొంత అయినా వెచ్చిస్తే షిష్యామూ, షిషు పార్థమూ దక్కుతుంది. ఏమంటావా?” అన్నాడు.

“బావా, నీతో వాదించడం నాచేత కాదు, నన్ను ఇంతటితో వదిలెయ్యి,” అంటూ భూషణం కుడ వాడు లిపీ భుజానమే కుని, తన గ్రామం నీకి బయలు దేరాడు.

బావవు రిది ప్రవర్తనకు కోటయ్య పేడ్వగా నవ్వి, “సరే, ఎల్లన్నలాంటివాళ్ళు మళ్ళీ ఎవరైనా కనిపిస్తే, నాకు చెప్పడం మూత్రం వురకు!” అన్నాడు.

గెలిపించిన విశ్వాసం!

ఇతర పోర రాజ్యాల్లోనూ తుంపా, రత్న గిరుల పుష్కరపు కీపులాటలు, ఘర్షణలు జరుగతూండేవి. హితాత్మక రత్నగిరి సేనలు దుండెత్తిరావడంతో, వాటిని ఎదుర్కోవడానికి తుంపానాధిపతి వీరసునంద్రుని రాజ్యసిరిహద్దులకేసి నడిపించుకొన్నాడు. రత్నగిరి సేనలు, తుంపా సునంద్రుని సైన్యాబలంలో ఎక్కువ అలా అని తావు లొంగిపోవడం రాజ్యానికి తీరు అవకాశం. ద్విజులు దానిని ఇచ్చగించారు కూడా!

సేనాధిపతి వీరసేనుడి వెంట వెళుతున్నారేగాని, సేనకులలోనూ గెలుపు సాధించగలవున్న నృత్యం అతడు గుట సాగింది. వాళ్ళ తమలో తాము అపిన నృత్యంతో గ్రహిస్తూ నిలబడి కోవడం వీరున్న నృత్యం నింపారు. సేనకులలో ఆత్మవిశ్వాసం కలిగించి, ఉత్సాహం పెంపొందించడానికి 'వెన్నెనా చేస్తా' అని ఆయన తీవ్రంగా ఆలోచించాడు.

పూర్వపు ధ్యంలో వాళ్ళకొక ప్రాచీన నృత్యం కాళికాదేవి ఆలయం కనిపించింది. వీరసునంద్రుని ఆలయంలో పలికివెళ్ళి కాళికాదేవిని ప్రార్థించి వెలుపలికి వచ్చి, సైనికులతో "నీ లోని నృత్యం వారికి ధ్యంలో మనం గెలుపొందగలమన్న విశ్వాసం లేనట్లుంది. ఈ విషయంలో కాళికాదేవి నింకులను నీ దోతెలుని కుందాం," అంటూ రెండిన దోమకున్న ఒక వెండి నాణాన్ని తీసి

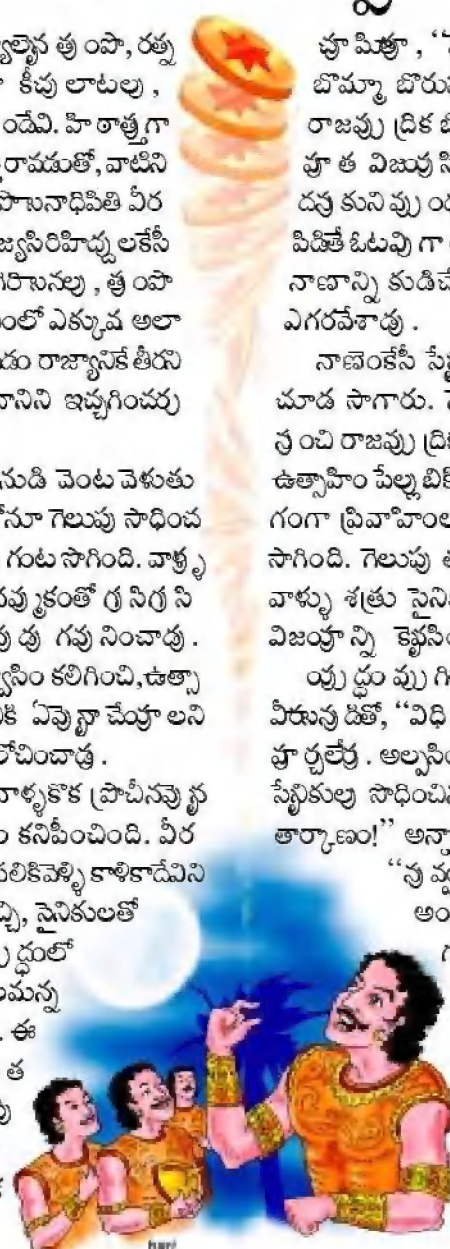
చూపిస్తూ, "నేనిప్పుడు ఈ నాణాన్ని బొమ్మ బొరుసూ వేస్తాను. నాణెంలో రాజపు ద్రిక బొమ్మ పడిందంటే కాళికాదేవి విజయ సింహాసనం పట్టి, దీనిని దన్న కున్నప్పుడు కు సారదాం. బొమ్మ పడితే ఓటమిగా తీసుకుందాం," అంటూ నాణాన్ని కుడిచేతి బొటనవేలితో పట్టి ఎగరవేశాడు.

నాణెంకేసి సేనకులు అన్ని తానికీతే చూడ సాగారు. నేలమీద పడిన నాణెం నీచి రాజపు ద్రిక కనిపించడంతో వాళ్ళల్లో ఉత్సాహం పెల్లుబిగింది. కట్టలు తెంపు కున్న గంగా ద్రివాహంలా సేన్యం పుంపు కు సాగింది. గెలుపు తమదే అన్న విశ్వాసంతో వాళ్ళు శత్రు సైనికులను చీల్చి చెండాడి విజయాన్ని కెళ్ళుచు చెప్పి కున్నార!

యృద్ధు పు గిశాక ఒక దళగాయ కుడ్ర వీరున దీతో, "విధి బలియం! దానిని ఎవరూ పూర్వలేదు. అల్పసైన్యాకులు గా ఉండిన సేనకులు సాధించిన విజయ వై ఇంద్ర కు తార్కాణం!" అన్నాడు.

"నృత్యం అరాలా నిజం!"

అంటూ వీరున్న నృత్య గర్భంగా నవ్వుతూ, తాను దేవి ఆలయం వద్ద బొమ్మ బొమ్మ వేసి వెండి నాణాన్ని తీసి చూపించాడు. నాణానికి రెండు వైపులా రాజపు ద్రిక బొమ్మ మూడి!

ఆంధ్రప్రదేశ్ జానపద కథ

ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్ర చాలా ప్రాచీనమైనది. ఐతే రేవు బ్రాహ్మణాలలో ఆంధ్రుల ప్రస్తావన ఉంది. పు ప్రసిద్ధ గ్రీకు యా త్రికుతు పు గస్సీ నీమ రచనలలో ఆంధ్రప్రాంతం గు రించిన వివరణ ఉంది. అంధు వల్ల దీని చరిత్ర చుండ్రు గుప్త మృగ్యుడి కాలంవరకు వెళుతుంది.

శాతవాహనులు , చాళుక్యులు , కాకతీయులు , బహ్మనీలు , కుత్తుబషాహులు మొదలైన వంశస్థులు ఆంధ్రప్రాంతాన్ని విరిపాలించారు .

చాలాభాగం సారవంతమైన భూములే గనక వ్యవసాయానికి అనుకూలమైనవి. రాష్ట్రంలో ప్రామాణిక గోదావరి, కష్టానదులు , ఉపనదులు , పంటకాలు వల్ల భూమి లను సాగుచేసే సౌకర్యాలు లం చేస్తున్నాయి . పు నదేశంలో అధికంగా పరిపంటను పండించే రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్.

దేశంలో ఐదవ పేర్లరాష్ట్రంగా ఉంటున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ మైలాపాటం 2,76,754 చ.కి.మీ . రాష్ట్ర జనాభా 7,57,27,541.

1956 నవంబర్ 1 వతేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పాటు చేయ బడింది.

తూర్పున బంగాళాఖాతం; పడమర కర్నాటక రాష్ట్రం; ఉత్తరంగా పు హారాష్ట్ర, చట్టిమి ఘర్, ఒరిస్సా రాష్ట్రాలు ; ద్ంణంగా తమిళ నాడు సరిహద్దులు గా కలిగిఉన్నది. దేశం లోనే సుదీర్ఘమైన 972 కి.మీ. పొడవైన సింధు ద్రవీర రేఖ కలిగిన రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్.

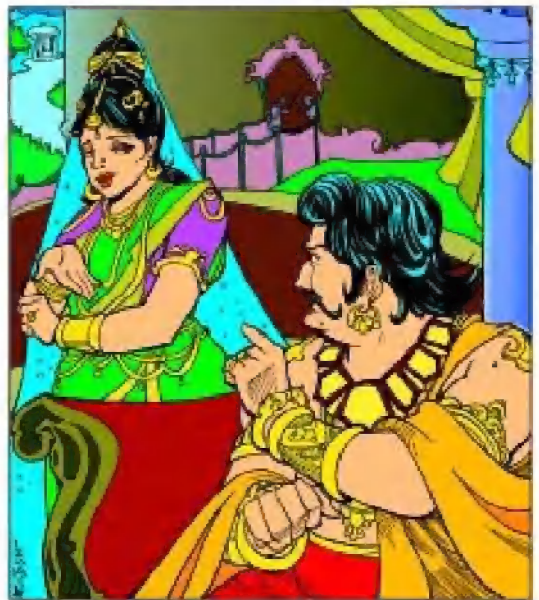
ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధాని హైదరాబాద్. తెలుగు అధికారభాష. ఉర్దూ, హిందీ భాషలు పూర్వోద్ధ ప్రజలు కూడా ఉన్నారు .

లక్ష వరహాల సలహాలు

భు వనగిరిని విరిపాలించే పు దర్శనంను డికి తన కుమారుడు రవిచంద్రుడి స్వభావం ఏమైనా నచ్చలేదు. యుక్తవయస్కుడైనప్పటికీ అతనిలోని పు ధస్వభావం పూ రలేదు . ఇలాంటి సాధు స్వభావి సేంహసినాన్ని అదిష్టించి రాజ్యవ్యవహారాలను ఎలా సువుద్ధవంతంగా సర్వహేతుగలడా అని రాజు తరహా విచారగ్రస్తాడయ్యేవాడు .

ఒకనాడు రాజు పు హారాణి విపులాదేవితో, “దీనికంతకూ కారణం ను మ్నా. ను మ్నా పూ పీన పు తిప్పించిన గారాబపు వాణ్ణి ఎందుకూ కొరగాని వాణ్ణిగా తయారుచేసింది. రాజు ఎన్నో కఠినమైన నిర్ణయాలు తీసుకోగల దృఢచిత్తుడై ఉండాలి. ఏడెలా రాజ్యపాలన చేయగలడో ఏమో!” అన్నాడు.

“పు ధస్వభావంగల రాజే ప్రజల కష్టనష్టాలను అర్థం చేసి కుని చక్కగా రాజ్యపాలన చేయ

గలదు . పునరవిచంద్రుణ్ణి గురించి తప్పరేపీ విచారపడనవసరం లేదను కుంటాను . అల్లునా, పునకుపూర్తయి దేశనించారంచేసి మృత్యులోక్షానం పేరిగి దధిత్తుడు కాగలదు కదా?” అన్నది రాణి వివూలాదేవి.

రాజుకు కూడా ఇది వంచి అలోచనగా తోచింది. ఆయన వెంటనే యువరాజును పిలిపించి, “రవిచంద్రా! త్వరలో నీకు రాజ్యపట్టాభిషేకం చేయదలిచాను . అంతకు పుంపు ను మృత్యురాజ్యపుంతటా సంచరించి, ప్రజల స్థితిగతులనూ, లోకంపొకడనూ తెలుసుకుని లోకక్షానం పంపించిందింటే కోవడం చాలా అవసరం. అన్నిటికన్నా అనుభవక్షానం ఎల్లమైనది,” అన్నాడు.

రవిచంద్రుడు తండ్రిపూటను శిరసావహించి, సామ్రాజ్యమొక్కటా గ్రంథి నగరం నుంచి సంచారానికి బయల్పడేవాడు . పుణ్యక్షానం నగరం శివార్లలో ఉన్న ఒక గ్రామం పోలెపురపు చేరుకున్నాడు . ఒక చెట్టుకింద విశ్రాంతి తీసుకుంటుండగా, దానిపై నుంచి ఇంటినుంచి రెండు కుక్కలు విసిరివచ్చాయి .

“గ్రామీణుల జాతిగానే నుంచి నింపించినదంతా నీకిప్పున్నావు . ఇక నావద్ద పుగిలిందేమీ లేదు . ఉన్నదాంతోనే సంచార శక్తిని సత్తుమిగా రావాలి,” అన్నది మిథుషే కంఠస్వరం.

“పునింపించిన పునతిండకే బొటాబొటగా సరిపొవున్నది. ఇప్పుడు పున తల్లికి జబ్బు చేసింది. పుంపూ పూకులకు డబ్బు కావాలి కదా? నేనెప్పుడూ ఏం చేయగలను చెప్పండి?” అన్నది స్త్రీ కుక్కల నుండి.

“నా దగ్గర దబ్బులే లేవు . కావాలంటే పూర్తయి పునింపాలను రాని ఇవ్వగలను . వాటిని సుమృత ఎవరికైనా అమ్మగిలిగినట్లయితే, లక్ష వరహాలు విలువైనవి . అప్పుడు పున అమ్మలకు ఎలాంటి ఇబ్బంది ఉండదు,” అన్నది మిథుషే కంఠస్వరం.

“సలహాలను ఎవరు కొంటారు?” అని వాపోయింది స్త్రీ కుక్కల నుండి.

“పున అదేమి బామాటే కోనే మిత్యాత్మల రాకపోరు. ఇదిగో మూడు సలహాలను ఈ చెట్టు

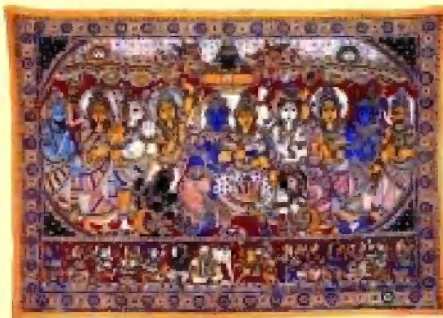

బెరడు మీద రాశాను. వెళ్ళి దీనిని అమ్ముకుని రా!” అన్నది మిథుషే కంఠస్వరం.

ఆ పూటలు పున రవిచంద్రుడు దయాపాదయ్య గనక, అబుద దంపతులకు సాయపడాలనుకున్నాడు . అమ్మను సమీపించి, “అమ్మా! నువ్వు నాకొక సహాయం చెయ్యాలి. నాకొక మంచి సలహా కావాలి. ఇవ్వగలవా?” అని అడిగాడు .

ఆ స్త్రీ అతని ముక్కుపై చూస్తూ, “ఒక్క సలహా ఏమిటి నాయనా? ఈ బెరడు పున అమ్మల త్యాగానికి పూర్తి సలహాలు రాని ఉన్నాయి . అయితే, వాటికి లక్ష వరహాలు చెల్లించవలసి ఉంటుంది. అంత మొత్తం నీ దగ్గర ఉన్నదా?” అని అడిగింది అనుపూనంగా.

“సంతోషంగా చెల్లిస్తాను,” అంటూ రవిచంద్రుడు వేలికి పట్టుకున్న వజ్రమణింగరం తీసి అమ్మకిస్తూ, “ఇది లక్ష వరహాలన్నా ఎక్కువే చేస్తుంది!” అని చెప్పి సలహాలు రాని ఉన్న చెట్టు బెరడును తీసి కున్నాడు .

కథలు-హస్తకథలు

కళాపాషణలో ఆంధ్రరాజులు అగ్ర గణ్యులు. వీరు ఈ ప్రాంతంలోని వివాహ కళలను కూడా పోషించి పంచారు. భారతదేశంలోని రకరకాల జానపదపాస్తికళలలో వున్న ఖ్యాతి మైన కలంకారీ కళలకు ఆంధ్రరాష్ట్రం పట్టి

నిల్లు. బట్టలపై ద కలంతో అద్దడంవల్ల దీనికి కలంకారీ అనేరు వచ్చింది. దీనికి పూ పూలు ఆకుల, కాయగూరల రంగులు మాత్రమే ఉపయోగించడం విశేషం. పురాణకథల సినిమాకాలపు వస్త్రాల పై ద చిత్రీకర్త. తెరులు, తివానిల పై ద ఇతరవస్త్రాల మీద కలంకారీ పిత్తులు చేస్తారు. శ్రీకాళహస్తి కలంకారీ పిత్తులకు చాలా ప్రసిద్ధిగాంచింది.

కొండపల్లి బొమ్మలకు కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ చాలా ప్రసిద్ధిగాంచింది. మెత్తటి కొయ్యతో అందమైన బొమ్మలను తయారుచేసి ఆకర్షణీయమైన రంగులు అద్దుతారు.

నాణ్యవైశ్యులు త్యాలుకూ, గాజులకూ హృదరాబాద్ చాలా ప్రసిద్ధిగాంచింది. చేత్తో నగిషె పిత్తులు చేయ బడే హృదరాబాద్ గాజులు రకరకాల రంగులలో, డిజైన్లలో లభిస్తాయి. హృదరాబాద్ చేతిపత్తికళాకారులు పు త్యాలు పొదగడంలో సీద్ధహిస్తాయి. రాష్ట్రంలో లోహిమీ పాత్రలు, వస్త్రములు కూడా చాలా ప్రసిద్ధిగాంచాయి.

ఉంగరాన్ని మిల్చుకుని ఆ స్త్రీ సంతోషంగా తిరిగి వెళ్ళింది.

ఆ తరవాత రవిచంద్రుడు ఆ సెలహలను చదివాడు:

అపరిచితమైన నూతన ప్రదేశంలో రాత్రివేళ గడపవలసీ మృత నిద్రపోవద్దు. నిద్రపోయావో ఆ తరవాత పులు కునే అవకాశం రాకపోవచ్చు!

ధనవంతుడైన బంధువు ఇంటికి విలువైన కానుకలతో ఆడంబరంగా వెళ్ళాలి. అప్పుడే గోరూదరాలు లభిస్తాయి. వట్టి చేతులతో బడ వాడిలా వెళ్ళావో బయటకు గెంబేస్తాడు!

కష్టమైన, అపాయకరమైన కార్యాన్ని నిర్భయంగా శక్తివంతా వినియోగించి చేసేయాలి!

రమచంద్రుడు సెలహలను పురతనపు పుస్తకంలో జాగ్రత్తగా దాచు కుని, రాజభవనానికి తీసుకువెళ్ళి భద్రంగా దాచాడు.

కొన్నాళ్ళ తరవాత రాజు, కుమార్తె పుట్టి పీల్చి, “ఇన్నాళ్ళూ రాజ్యంలో ఏమేమి పూజామళి ఏమేమి విన్నామళి ఏమి నేర్చుకున్నామళి” అని అడిగాడు.

“పూర్తి సెలహలన అండ్, వివేకాన్ని కొన్నాడు,” అన్నాడు రవిచంద్రుడు.

“వివేకాన్ని కొన్నావా?” అన్నాడు రాజు కొంచెంగా.

య్య మరాజు తాను కొన్న సెలహలను గురించి వివరించాడు. ఇది రాజుకు పురింత ఆగ్రహాన్ని తెప్పించింది. “పూర్తి పూజ! నీ అపూర్వ కత్యాన్ని ఆసరాగా చేసుకొని సన్నిహితు బాగా పూజించేవారు. నువ్వు మోసపోయావు. నువ్వెలా రాజ్యాన్ని పరిపాలించగలవు? వెళ్ళు ఇక్కణ్ణించి. నీ ముఖం నాకు పూజకు. నా ఎదుట సెలబడకు!” అని గద్దించాడు.

య్య మరాజు వక్షనంగా తల వంచు కుని వెళ్ళి పొయ్యాడు. ఆ రాత్రంతా తీవ్రంగా ఆలోచించి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాడు. పురుషుడు నాకు తెల్లవారకప్పుందే

గుర్రం ఎక్కి రాజ్యం వదిలి వెళ్ళాలని బయలు దేరాడు. వు ధ్యాపన్న నికల్లా నగరం దాటి చాలా దూరం వెళ్ళాడు. సాయంకాలానికి చిన్న కొండకు ఆవల ఉన్న పెట్టణాన్ని సేపి పించాడు. ఆ రాత్రికి అక్కడి సిత్రంలీనే గడపాలని నిర్ణయించాడు.

సిత్రం య జనా ని లతన్ని ఎగాదిగా పూ కాడు. రుచంద్రుడు ధరించిన ఆభరణాలు అతని ద స్టినీ ఆక్కుంచి, అతనిలో పు రాశు కలిగించాల్సి. రాత్రికి ఎలాగైనా ఈ యువకుణ్ణి చంపి విలువైన ఆభరణాలు కాజేయాలన్న పు ర్వుద్ధ అతనిలో కలిగింది.

సిత్రం య జనా ని రుచంద్రుణ్ణి నిగోరవంగా తీసుకుపోయి ఒక విశాలమైన గదిలో వదిలాడు. అప్పిడు యు వరాజు పు నసై లో అతడు కొన్న మొదటిసలహా గ్రుత్తుకు వచ్చింది: అవీరిబితమైన నూ తన ప్రదేశంలో రాత్రివేళ గడపవలసే వాని నిద్ర పోవద్దు. నిద్రపోయో వో ఆ తరవాత వే లు కునే అవకాశం రాకపోవచ్చు.

ఆ సెలహాను పాటించాలని నిర్ణయించు కుని రుచంద్రుడు చుట్టూకొలి పు ఖం కడు కుక్కి వచ్చి చాపి పీ డ కూర్చున్నాడు.

అర్ధరాత్రి సేపు య లో సిత్రం య జనా ని పు సై గు వేసె కుని, రుచంద్రుడు న్న గదిలోకి మెల్లగా ప్రవేశించి, కత్తి పెకెతాడు. యు వరాజు కత్తివేట్టు ను తప్పించు కుని, సిత్రం య జనా ని చేతిని వదిసి పెట్టు కున్నాడు. అనూ వ్యామైన ఈ పరిణామా నికి హెడలిపాల్సి సిత్రం య జనా ని, “పు రాశ మిట్టే పు ర్వుద్ధితో ఈ పాపిక త్యానికి పాల్ప డ్దాను. పీల్లలు గలవాణ్ణి. “పుంచండి,” అంటూ రుచంద్రు డి పొదాలపేబడ్డాడు.

రుచంద్రుడు అతన్ని పుంచి వదిలిపెట్టాడు. పు ర్త నాడు తెల్లవారగానే అక్కడి నుంచి బయల్ పు దేరాడు.

పివిధ పిట్టణాలు, పిల్లలు తిరిగి అతడు కొన్నాళ్ళకు తన పు నసై పు రాజ్యం చేర్చ కున్నాడు. రోజూ ప్రయాణం చేయడం వల్ల అతడు బాగా అలిసి పోయాడు. పు స్తులూ, తలా పూ సేపొయ్యాయి. అలాగే పై సమామ కొలువుదీరి ఉన్న సభకు వెళ్ళాడు.

అతన్ని పు నసై పు గు ర్తించలేకపోయాడు. రవి చంద్రుడు తానెవరయినో చెప్పాడు.

“చీ, పు వ్వా నా పు నల్లు డివి!” అని చీదరించు కున్న అతని పు నసై పు, అతన్ని బయల్ పు కుంట పు ని భట్ట లను ఆజ్ఞాపించాడు.

యు వరాజు వక్షసంగా వీధిలోకి వచ్చాడు. అప్పిడు అతనికి తాను కొన్న రెండవ సలహా గ్రుత్తుకు వచ్చింది: ధనవంతుడైన బంధువు దగ్గరికి విలువైన కానుక లతో ఆడంబరంగా వెళ్ళాలి. అప్పుడే గౌరవాదరాలు లభిస్తాయి. వేదరికంతో వెళితే అవమానం తప్పదు!

ఆ పూ టల్లోని బావాన్ని రుచంద్రుడు అర్థం చేసె కున్నాడు. ఆచరణలో పేట్టాలని తన దగ్గర న్న కొన్ని నగలను తాకట్టు పెట్టి, కొత్తబట్టలను కొన్నాడు. ఆ తరవాత ఒక సిత్రానికి వెళ్ళి స్నానం చేసి కొత్తబట్ట లను, పు గిలిన ఆభరణాలను ధరించి, విల్ల మ్మే కానుకలతో మేనమామ కొలుపు కూటానికి వెళ్ళాడు. అతన్ని పూ డాగానే పు నసై పు గ్రుత్తించి, అహ్వానిస్తూ లేచి వచ్చి, అప్పిడు య గా కౌగిలించు కున్నాడు.

పు నసై పు భవనంలో కొన్నాళ్ళుండి, రుచంద్రుడు మళ్ళీ దేశాటనకు బయలుదేరాడు. రెండు రోజులలో పు ర్త గు రాజ్యం రాజధాని నగరం చేరాడు. నగర పీఠ లలో వెళ్తే తూ డంగా, ఒక కుత్తు పు గొంతెత్తి

తిరుమలేశుని ఆలయం

యో మధ్యారాత్రం న చంద్రోదయో ఆక్షిప్తే దివ్యో త్రంగా తిర పితికొండ తిర్ర వు ల శ్రీ మేకడేశ్వరస్వామి దేవాలయం ప్రసిద్ధి గాంచింది. వేంకటేశు ణ్ణీ-శ్రీనివాసు డ్రు , ఏత్ర కొండలవాడ్రు అని వు ను పీలిచినట్టో ఉత్తరభారత ప్రజలు బాలాజీ అని పీలుస్తార్రు . తూర్పుకస్త్రు వు లలోని నల్లవ లకొండల వు డ్య ఏత్ర కొండల వు డ్రు ద వేంకటేశ్వరస్వామి దేవాలయం మెల్ల గొంధ్రు త్ర న్నది. ఈ దేవాలయం ఎంతటి ప్రాచీనమైనదో చెప్పలేముగాని, దీని అభివ ద్దికి పిల్లవల్ల , చోళ లు , పాండ్య లు , విజయనగర రాజులు, మైసూరు రాజులు

ఎంతగానో క పీచేశార్రు .

దక్షిణభారత దేవాలయ శిల్పకళాశైలికి చక్కటి ఉదాహరణ ఇక్కడి ప్రధాన ఆలయం. గర్భగ హం వు డి విహ ను, ధ్వజస్తంభం బంగార్రు రేకులతో తాపిడం చేయ బడి ఉన్నాయి .

ఏత్ర స్త్రా ఉండడు గత్త నించి, అతన్ని సెప్పి పీంచి, “ఎంధ్ర కు ఏత్ర పున్నావో?” అని లడిగాడ్రు .

“నా కొడ్రు కు య్దు వరాణిని వివాహావ్తా డబో త్రు న్నాడ్రు ,” అన్నాడ్రు కువ్వురి.

“అది ఆనందించతగ్గ విషయ వే కదా? వు రి విడుస్తున్నావెందుకు?” అని అడిగాడు రవి చంద్రు డ్రు .

“కాత్రు , నాయ్ నా! ఈ రాజ్యంలో య్దు వరాణికి

రోజూ పేళ్ళమత్తా నే ఉంటుంది. కారణం తెలియ్దు గాని, పేళ్ళయ్దు న రాత్రే పేళ్ళికొత్తు కు చచ్చిపొతాడ్రు . ఈరోజు య్దు వరాణిని పేళ్ళాడులసీంచి నా కొడ్రు కు వంతయ్దుంది. నాబిడ్డ ప్రాణాలతో బయ్దు టపిడత్రు!” అంటూ వు శ్శి ఏడుపసాగాడ్రు వ ద్దుడ్రు .

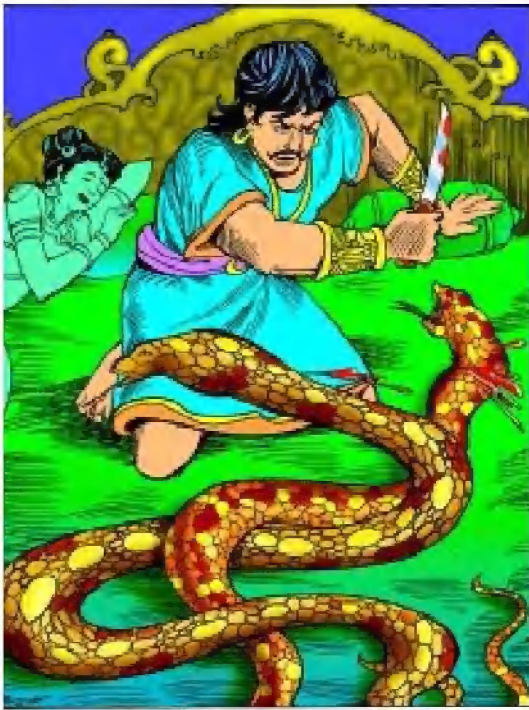
రవిచంద్రు డికి తాను కొన్న మూ డవ సెలహ జ్ఞాపకం వచ్చింది: కష్టమైన, అపాయకరమైన పినిని నిర్భయ్దుంగా, శక్తివంతా ఉపయో గించి చేసేయ్యాలి!

ఆ వ ద్దు డి కొడ్రు కున్న రం చడం తన బాధ్యతగా భావించాడ్రు రవిచంద్రు డ్రు . అతడ్రు కువ్వురితో, “నరే. నీ కుమార్తె డికి బద్దు లు నేను వెళ్ళియ్దు వరాణిని వివాహావ్తా డతావ్త ,” అన్నాడ్రు .

కువ్వురి అంధ్ర కు సంతోషంగా అంగీకరించి రవిచంద్రు డ్రాబు దగ్గరికి వెంటబెట్టుకుని వెళ్ళాడు. రవిచంద్రు డికి, య్దు వరాణికి వివాహం జరిగింది. ఆనాటి రాత్రి య్దు వరాణి శుభ్ర నగ హస్త్రి చేరగానే నిద్రపోయ్దుందిగాని, రవిచంద్రు డ్రు వూ త్రం పే లు కుని గదినంతా విరిశీలించి వూ డసాగాడ్రు .

అర్ధరాత్రి సమయంలో రెండు పాములు పొన్నపొన్న డికి ఎగబ్రాకి రావడం అతడ్రు గవు నించాడు. వెంటనే కత్తి దూసి, రెండు పాములనూ

పర్యాటక ప్రదేశాలు

శ్రీశైలం, తిరపితి లాంటి యీ త్రాస్తిలాల్లో కాకుండా ఆంధ్రరాష్ట్రంలో పర్యాటకులను ఆకర్షించే ప్రదేశాలు చాలా ఉన్నాయి . మనదేశంలో ఐదవ పెద్దనగరమైన హైదరాబాద్ లో చారిత్రక ప్రాచీన ఖ్యాత సింహాసనం కున్న చార్మినార్, గోల్కొండ, సాలార్ జంక్ షూజరీ, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం మొదలైన భవనాలు, స్థలాలు ఉన్నాయి . హైదరాబాద్, సీకిందరాబాద్ నగరాలను కలుపుతూ హిస్సార్ నగర్ తటాకం ఉన్నది.

పర్యాటకులను విశేషంగా ఆకర్షించి, ఆహ్లాదపరుస్తూ ఉన్న పురాతన పరిసర ప్రదేశం విశాఖపట్నం నుండి దూరం. అరకులోయ, చిదామర్తి, బొర్రాగుహలు మొదలైన పర్యాటక ఆకర్షణలు కూడా ఈ పరిసరాల్లో ఉండడం విశేషం.

పర్యాటకులకు ఆసక్తి కలిగించే నాగార్జునసాగర్, అమృత సాగర్, ఎత్తిపాతల జలపాతం, భద్రాచలం, లోహి, వంశాలయం, పుట్టపర్తి మొదలైన ఎన్నో ప్రాంతాలు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఉన్నాయి .

తెగనరికాపు. పావులు చచ్చాక, అవి ఎక్కడికించి వచ్చాయో అని గమనిస్తూ పరిశీలించి చూశాడు. పావుల కింద ఉన్న ఒక చిన్న బొరియ ను పరిశీలిస్తూ దానికింద ఒక పావుల మిట్ట ఉండడం తెలియ వచ్చింది.

పురుషాపు తెల్లవారాక అల్లుడు ప్రాంతాలతో ఉండడం చూసి రాజు పెరవూ నందం చెందాడు. రవిచంద్రుడు జరిగిన సంగతి వివరించి, “ఈ భవన నిర్మాణం సుపత్యంలో పావుల మిట్టను నాశనపరచి, అందులోని పావులను చంపేసాడు. ఈ రెండు పాములు పెగబట్టి నూతన వరులను కాటే వస్తూ వచ్చాయి. ఇప్పుడు వాటి పెడ విరగడం అయింది,” అన్నాడు.

తనకుమార్తెను ధైర్యంగా వివాహమాడే రోజున రవిచంద్రుడు భువనగిరియ్య మరాజు అని తెలియడంతో రాజు ఆనందం ఇప్పుడు ఉంది. విలువైన కానుకలన్నిటాను, అల్లుణ్ణి సాగనంపాడు.

సాహసక త్యాగం చేసి, రాజకుమారిని వివాహమాడి వెంటబెట్టుకుని వచ్చిన తనకుమార్తె శ్రీమతి సీ భువనగిరి రాజదంపతులు పరమానందం చెందారు.

తనకుమార్తె డిద్దారా జరిగినదంతా విన్న రాజు, “నువ్వు కొన్న సెలహాలు నిజంగానే నీకు వుంటే చేశావు. నీవు ఏమేకినా, దుష్టబుద్ధుల సాహసం వీరు డిద్దారా తీర్చిదిద్దాయి. వాటి విలువ ఎంతో వధులు కావు; కోటి వధులు!” అన్నాడు. పుండ హాసం చేస్తూ.

మనదేశం గురించి తెలుసుకుందాం

జనవరి అనగానే గ్రృత్తుకు వచ్చేది రిపబ్లిక్ దినోత్సవాలు. పారిశ్రామిక, వ్యవసాయ, వాణిజ్య, ఆరోగ్య, విద్యారంగాలలో వున్నదేశం సాధించిన ప్రగతిని, సాంకేతిక అభివృద్ధిని చాటేందుకు బ్రహ్మాండమైన ఊరేగింపు జరపడం ఈ ఉత్సవాలలో ప్రధాన అంశం. వివిధరంగాలలో మనదేశం సాధించిన ప్రగతిని గురించి ఈనెల క్వీజ్ లో తెలుసుకుందాం.

1. ప్రస్తుత వున్న అణు శక్తి ఉత్పాదక సామర్థ్యం ఎంతో తెలుసా?
2. ఇనసాట్-బి శాటలైట్ ను వున్నదేశం ఎప్పుడు ప్రయోగించింది?
3. అతిపెద్దదైన ఆధునిక సినిమా ద్రవిడభాషా నాక 'సాగర కన్య' వున్నవద్ద ఉంది. ఈ నాకను వున్నదేశం వుంచి తెచ్చావు?
4. మనదేశం రూపొందించిన మొట్టమొదటి 'సర్ఫేస్ టు సర్ఫేస్ మిసైల్' పేరేమిటి?
5. వున్నవేల ఒక మిల్లీమీటర్, ఒక సీసీ అంతరిక్షంలోకి పంపింది. వాళ్ళబరేమిటి? ఎప్పుడు పంపింది?
6. దశాంశ ద్రవ్యవూన పద్ధతిని వున్నదేశం ఎప్పుడు ప్రవేశపెట్టింది?
7. 'యూనివర్సిటీ గ్రాంటు కమిషన్' ఎప్పుడు ఏర్పాటు చేయబడింది?
8. వున్నదేశంలో చాలా ఎత్తైన భవనం ఎక్కడ నిర్మించబడింది? ఏ సంవత్సరం?
(సమాధానాలు వచ్చే సంచికలో)

డిసెంబర్ 2002 క్వీజ్ సమాధానాలు

1. బిర్లాహౌస్ లో జరిగిన ప్రార్థనా సమావేశ వేదిక సెన్ట్రల్ పబ్లిసిటీ బాంబు.
2. లెఫ్టినెంట్ జనరల్ కె.ఎం.కరియప్ప ప్రధాన కమాండర్-ఇన్-ఛీఫ్ అయ్యాడు.
3. 74 ఏళ్లు; 14 జాతీయ పార్టీలు.
4. సీ.డి.దేశపు భ. ఆర్థిక సార్వభౌమ.
5. 1954 ఫిబ్రవరి అలహాబాద్ లో; సుమారు 500 వుంది ప్రాంతాలు కోల్పోయాయి.
6. 1954 - డా. ఎం. రాధాకృష్ణన్, సి. రాజగోపాలాచారి, సి.వి.రావు న.
7. సినిమా నాగ్. 100 మీ. త్రాస్టిల్లు ఈశాన్యంలో.
8. బొంబాయి (పుంబై) ఆర్. బి.ఎం. వెలేంబు నగరం. 1953 జనవరి 12.
9. వున్నభారత, ఇండోన్.
10. శ్రీ రమణ వున్నది, శ్రీ అరవిందులు.

విఘ్నేశ్వరుడు

క ష్ణి డి పూ టలకు పేదగా నవ్వి, పు దంగ కేసిరి, “అలాగని తప్పించు కోబోతు న్నావా? వీల్లేదు! నీ పు రళీగానం గొప్పిదో, నా పు దంగవారు ద్యుం గొప్పిదో ఇక్కడే, ఇప్పిడే తేలిపావాలి!” అన్నాడు .

క ష్ణి డు గదగడలాడు తూ , ఊదడానికి పు రళీ తీశాడు .

మృదంగగోసరి మరు మేసి మద్దెల వాయింప మొదలు పెట్టాడు. కృష్ణుడు యమునా కళ్యాణి రాగాన్ని వారు స్త్రీ, పు దంగగోసిరి తికపు కపిట్ట తక్కున హి ంసిధ్వని రాగాన్ని అందు కొని అద్భుతంగా వారు హ్రింట్, మృదంగగోసరి పరవశించి మైమరిచి మద్దెల విడిచి నృత్యం చేయడం మొదలుపెట్టాడు.

క ష్ణి డు హింసిధ్వని రాగాన్ని చిత్ర విచిత్ర గతు లతో స్వీరాలు పు రింత ధు రితంలో

పిలికిస్తూంటే, పు దంగగోసిరి రూ మిబిడిచి విఘ్నేశ్వరుడు విఘ్నేశ్వరుడైతొండమెత్తి, బొజ్జ ఊపిఠొంటూ అవు తోతాహింతో ఆనంద తాండవం చేశాడు. మద్దెల మాయమై ఎలుక గుత్తు లు వేసింది.

విఘ్నేశ్వరుడు తనకు ప్రియతమమైన హింసిధ్వని రాగానికి మిఠకరించిపోతూ , తాండ వంచేస్తూ, అలసీపాతూ ంటే క ష్ణి డు తక్కున పు రళీ వారు ంచటం ఆపీ, పు యు కు పాల్పొ ప్పొన్నర్రు డు పిడిపాకుండా ఒడిసీ పిట్టు కొని, “పొరవతీనందనా! పు ల్లీ బోర్లాపిడ్డా వంటే, ప్తీ అప్పు పు రళీగానాన్ని వినకూడ దని శపించి పొతు ందేవో నన్న భయంతో, నిన్ను కింద పిడిపాకుండా పిట్టు కున్నాను . పు రేం అన్న కోకు, లంబోదరా!” అన్నాడు చిన్నగా నవ్వాతూ .

పాల్కువ్వర డ్ర , “క ష్టా, నీ పు రళీగానాన్ని
వినాలనే ఇలా వచ్చాను . పు న క ష్టివినాయ
కీయం నిజంగా పు ందరకాండే!” అన్నాడు
అవు తానందంతో.

క ష్టి డ్ర చిన్నగా నవ్వుతూ , “పాల్కువా!
పాపిం, నీ వాచినం మద్దెలదరువులు బాగా
తిన్నడే!” అని అంటూ ఎలు కన పు డ్డుగా
నివు రాడు .

పాల్కువ్వర డ్ర , “క ష్టా! కంస్ డికి అంత్య
కాలం పిప్పి పీంచించి. ధను ర్యాగం సాకుతో
నిన్ను తీసి కురవుని, అకూర ణ్ణి పింపి
తాడు, వెళ్ళు! విజయోస్తు!” అని చెప్పాడు.

క ష్టి డ్ర , “అంతా నీ దయ , సావధాన!”
అని చేతులు మోడ్చి మ్రొక్కాడు.

పాల్కువ్వర డ్ర , “అవతారపూ ర్తివి! నా
దయ కాదు , నీ లీల! అన్నట్లు అర్క కుబ్జ
రూ పింతో నీ కొనిం ఎదు ర్త పూ స్త్రీంట్లంచి,
అన గ్రహించు!” అని చెప్పి ఎలుక వాహనం

ఎక్కి, ఆకాశానికి రివ్వన వెళ్ళి అంతర్ధాన
వు య్యాడు .

పు రికొన్నాళ్ళకు అకూర డ్ర వచ్చి క ష్టి
బలరావు లను పు డ్ర రాపిడానికి రథం పు డ్ర
తీసుకువెళ్ళాడు. అష్టవంకరలతో ఉన్న కుబ్జ
క ష్టి డికి ఎదు రొచ్చి, పాదాలకు మ్రొ క్కి
చందనం పై సీంది. క ష్టి బలరావు లకు
పై లవు లలు వేసీంది.

కృష్ణుడు ఆప్యాయంగా కుబ్జను రెండు
చేతులతో లేవనెత్తాడు.

కుబ్జరూ పిం పార్లు అప్పిరసి రూ పింతో
అర్క దేవలోకం చేర్చు కుంది.

కంస్ డ్ర తనను చంపాలని చేసిన రక
రకాల కనిటోపాయాలన్నిటినీ చిత్తు చేసీ,
క ష్టి డ్ర , కంస్ ణ్ణి పిట్టు కుని సీంహాసనం
నంచి ఈడ్చి లాగి కిందపడతాడు . కంస్ డ్ర
పు రణించాడు .

దేవకీ వసు దేవతాను కారాగార విప్పు క్తు
లను చేసీ, క ష్టి డ్ర ఉగ్రును డిని కూడా
కారాగారం నుంచి విడిపించి, అతని సీంహ
సనం అతని పిరం చేశాడు .

క ష్టిబలరావు లు పేద్దవాళ్ళయ్యారు .
క ష్టి డ్ర అనేకపు ంది పు ర్కారాలను , రా సు
లను సర్కూరించాడు . సీపు డ్రంలోకి చేచ్చు
కొని పు ర్కేద్యంగా ఉండే లాగ ద్వారకా నగ
రాన్ని నిర్మాణం చేర్చుంచి, అన్న బలరావు ణ్ణి
యాదవులకు పెద్దగా చేసి రాజరికాన్ని నెల
కొల్పాడు .

క ష్టి డ్ర రు క్షిణిని తెచ్చుకొని వివాహం
చేసి కొన్నాడు .

సిర్యసంపిదలతో పు లపూ ర్త పు న్నా,
క ష్టి డ్ర ఎప్పటివలెనే ఆమతాను కాస్త్రా,

పాల్చు పీతు కుతూ గోపాలక ష్టిధు గానే
ద్వారకలో ఉంటున్నాడు .

ద్వారకానగరం పక్కనే సిత్రాజిత్తు అనే
ప్రియ భుక్తు రాజువలె సింహాసనం ఏర్పరచు
కొని భోగభాగాలతో తులతూ గు తు న్నాడు .
తాను సూర్యవంశ శ్రీయు డనని విగర్వంగా
చెప్పుకుంటూ, సూర్యోపాసకుడై గొప్ప తపిస్సు
చేశాడు .

సూర్యుడు ప్రసిన్నుడౌతూ ఉండగానే
అనే పేద వజ్రాన్ని అతనికి ప్రసాదించాడు .
శవు ఉండగానే నుండి వెలువడే అద్భుతమైన
కాంతికిరణాలు బంగారు కణికలై పితిరొజూ
అతనికి అంతు లేని బంగారం సేవు కూర్చు
తుండేది .

సిత్రాజిత్తు ప్రియ భు అనిపించు కుంటున్న
వారికి ఆహ్వానాలు పంపి వరీ వచ్చినవారంద
రికీ పుణిని చూపించి, పుణి ప్రభావాన్ని
వర్ణిస్తూ పురిసీపాతూండేవాడు . కష్టిడికి
కూడా ఆహ్వానం పంపించాడు గాని కష్టిధు
రాలేదు . ఎప్పుడో వీలు చూపు కొని వస్తానని
తిరుగుతున్న పింపించాడు . ఆ కారణంగా
గర్విష్ట అయిన సిత్రాజిత్తు కష్టిడిపేద్యేషిం
పేట్టుకున్నాడు . కష్టిడి గురించి ఎన్నో విశే
షాలు విన్నా, ఒక యాదవ ప్రియ భు డిగా
తప్పితే కష్టిడిపేద్య అతనికి పేద అభిప్రాయం
ఏర్పడలేదు .

సిత్రాజిత్తుకు సిత్యభావు అనే అసిహాన
సౌందర్యవతియైన కుమార్తె ఉన్నది . శవుం
తకపుణితోబాటు సిత్యభావు నందర్యం
కూడా విఖ్యాతికెక్కింది . జరాసంధుడిలాంటి
రాజాధిరాజులు సేత్రం సిత్యభావును చేబట్టా
లని కాపుకొని ఉన్నారు .

సిత్యభావుకు పాల్చుశ్వరు డిప్పేవనలేని
భక్తి విశ్వాసాలున్నవి . ఆమె ప్రతి వినాయక
చవితీకి పాల్చుశ్వరు డ్లి భక్తిశ్రద్ధలతో ప్రి జించి
కష్టిణ్ణితన అధీన డిగా చేర్చ వలెనని కోరు
కుంటూండేది . కష్టిధు ఆ దారిన వచ్చిమ్మో
డల్లా నాధాగ్రం పుడ నిల్చుని చూసే చూసే,
ఒకసారి అతడు తల వైకెత్తి తన్ను చూడలేదు
కదా అని నిరాశతో విఘ్నేశ్వరుడి మ్రొలమొక
రిల్లి, తన ఆశ ఫలించిజేయ పుని పురి పురి
ధ్యానిస్తూండేది .

సిత్రాజిత్తుకు కుమార్తె మనసు తెలిసినా
తెలియ నట్లే ఉండేవాడు . ఒకనాడు సిత్యభావు
పాల్చుశ్వరు డివుండు భక్తోపా కలిగి ఉండగా
చూసి, “ప్రత్యక్షమైన సూర్యభగవానుడి
అనుగ్రహం పున ప్పే ఉండగా, ఇలాంటి
మ్రొక్కుబడులు చేసకమ్మా?” అన్నాడు .

సిత్యభావు చివాలున లేచి, “అలా అన
కూడదు , నాన్నా! పునోవాంభితాన్ని నిశ్చలం

చేయ గల దేమవు పొప్పుశ్యవు యు ఒక్కడే!” అన్నది.

“ఏమిటి నీవు నోవాంభితం? ధృక్పీడితో పాల్పడించుకోవడమేనా?” అన్నాడనిత్రాజిత్తు కాస్తావు ందలంఁమీగా.

“పాల్పడించుకోవడమేమిటి? కష్టమిట్టి నా అధినంలో పేట్టుకొంటావు!” అన్నది సిత్యభావు.

సిత్యభావు పట్టుదల ఎలాంటిదో సిత్రాజిత్తుకు తెలియనిదికాదు; అర్థునా వర్తిచేల అని తనకు తాను సిరిపేట్టుకొంటూ అక్కడి నుంచి వెళ్ళాడు.

పుర్నాడ కష్టమిట్టి సిత్రాజిత్తు దగ్గరికి వచ్చాడు. రాకరాక తమ గృహానికి వచ్చిన కష్టమిడికళ్ళపిడాలని సిత్య తెగసింబర పిడుతూ ముస్తాబు సివరించుకొనిసిభా మందిరానికి వెళ్ళేసరికి కృష్ణుడు అప్పుడే వెళ్ళిపోయాడు.

సిత్రాజిత్తు శవుంతకవుణిని గృహేట్టో భద్రంగా పట్టుకొని ఉగ్రంగా కృష్ణుడు వెళ్ళిన మేలు చూస్తూ ఎంతో దిగ్భుగ నిల్చున్నాడు.

సిత్యభావు తండ్రితో, “ఏమిటి నాన్నా అలాగ ఉన్నార? వచ్చిన పుహను భావమే నీ కుమారెనైన నన్ను తనకు ఇమ్మని అడగ లేదు గద!” అన్నది.

“అలా అడిగినా నేనుతగా పట్టింపుకోవు గాని, ఏమి డిగాడో తెలుసా? శవుంతకవుణిని ఇచ్చున్నాడు. తనలాంటివాడి దగ్గర ఉంటే, ప్రజలందరి శ్రేయస్సుకీ ఎన్నోవిధాల ఉపయోగపెడుతుందని కూడా అన్నాడు!” అని సిత్రాజిత్తు చెప్పాడు.

సిత్యభావు చిర్రకొంతో, “ఇంతకూ, నా కంటే శవుంతకవుణిని ఎక్కువైనది కదూ?” అంటూ చరచర వెళ్ళబోతూంటే సిత్రాజిత్తు ఆమెను ఆపి బుజ్జగింపుగా, “అలా అనుకో వద్దమూ! ఆ కష్టమిడిబరానికి వెన్చిబోతున్నాన, అంతే!” అంటూ నసీగాడు.

“అతడు పుణి ఇచ్చే బంగారాన్నితనవద్దే దాపు కుంటానని అనలేదు గదా, అతనిది బరాని ఎలా అమరుంది, నాన్నా? కష్టమిడంతటి వాడు అడిగినప్పిడు సంతోషంతో ఇచ్చి మేస్తా ఎంత బాగుండిది, నాన్నా!” అన్నది సిత్యభావు.

సిత్రాజిత్తు కువీంచిపాత్ర, “ఇవ్వన, ప్రాణాలతో ఉండగా నా దగ్గర్నుంచి పుణిని ఎవ్వరూ తీసికోలేరు! పుణి నా ప్రాణం, నానీర్వహం!” అంటూ ఆగ్రహంతో గట్టిగా అరిచాడు.

సిత్యభావు ముఖం జేమరించుకొని, “బెన్న! పుణి నీకు అంత గొప్పది! నా కంటే గొప్పది! ఆ శవుంతకవుణి గొప్పదో, నేను

గొప్పా, ఆ కష్టిడే రుజువుచెయ్యాలి!” అంటూ చరచరా వెళ్ళింది.

కొద్ది రోజుల తరువాత వినాయ కచవితి వచ్చింది. సిత్యభావు యథావిధిగా పొన్న శ్వరణ్ణి అవి త భక్తిశ్రద్ధలతో అర్చించి, ఆ సాయంత్రం పిల్లకీలో ద్వారకానగరానికి బయలుదేరి వెళ్ళింది.

ఆ సాయంత్రం ఆకాశం దట్టంగా వు బ్బు పిట్టింది. చీకటి అమృత స్పంది. కష్టిడ అమా పాలు పీత కుత న్నాడు. ఒక్కసారిగా వు బ్బు విడిపొల్లు చవితి చంద్రవంక పొల్లో తళ తళ కన్న ప్రతిబింబించి కష్టిడికి కనిపించి క్షణంలో మబ్బు క్రమ్మి మాయమైంది.

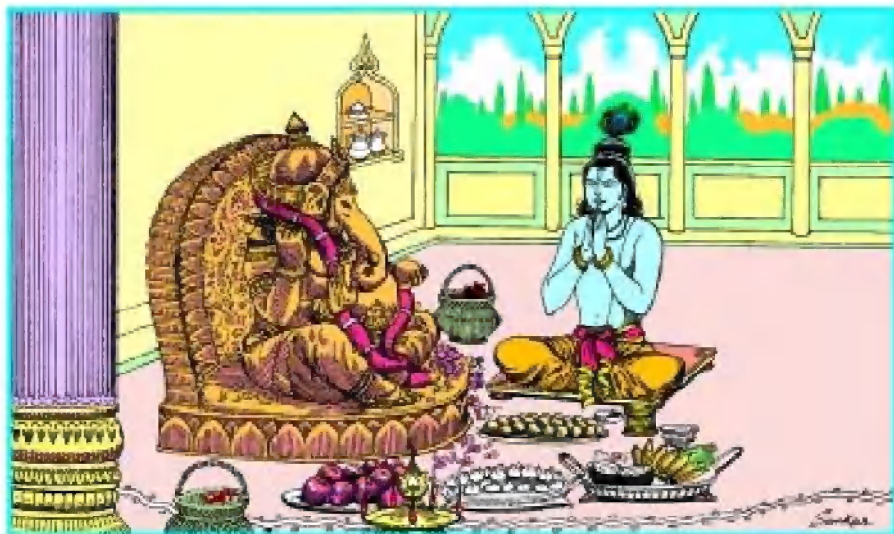
వినాయ కచవితినాడు చంద్రుడు కంట బడినుడు కు కష్టిడ నొచ్చకుంటూ, పై జా మందిరంలోకి వెళ్ళి లక్షతలు తలపి ద చల్లు కొని, పొన్నశ్వర నిమిషం కూర్చుని కన్నలు మూసి, “దేవా! ప్రతిబింబమే అయినా

చూశాను, అంతా నీ దయ!” అని ధ్యానించాడు. అతను అలా ధ్యానిస్తే న్నప్పడు, “కష్టా! నీమా చూడాలని చూడలేదుగా! నీలాపినింద పడినా వు బ్బు విడిపొల్లు నట్లే విడిపొతుంది! ఇదీ ఒక లాభానికే అనుకోవద్దా!” అంటూ విఘ్నేశ్వర ప్రతిమలోంచి వెలువడినట్లుగా పూటలు వినిపించాయి.

కష్టిడ కన్నలు తెరిచి, “స్వామీ! అంతా నీ లీల!” అన్నాడు.

అదే సమయంలో రుక్మిణి జానందీరం ప్రవేశిస్తూ పొన్నశ్వర నిమిషం నిల్చుని ఏదో జపిస్తూ కష్టిడి ఆశ్చర్యంతో చూసి, “శ్రీవారు పొన్నశ్వర లవారితో ఏదో వుంత నాలు జరుపితున్నట్లున్నదే!” అన్నది.

కష్టిడ, “ఇదేవేళ ఒకానొక వినాయ క చవితినాడు నన్ను పించిన యశోదవృత్తో నేను అన్న పూటలు రేర్తకొచ్చాయి, అంతే!” అన్నాడు.

“ఆ వు ధ్దువూ టలేవు టో నాకు కూడా వినిపించవా, స్వామి!” అన్నది రు క్మిణి చిన్నగా నమ్మతూ.

క ఋితు , “య శోదవు పీతు కుతు న్న పాలలో చవితిచంద్రు డి బింబం చూ సీ కేరిం తాలు కొట్టావు . ఎన్ని నిందలు పిదతావో కదా, అని య శోదవు నొచ్చుకున్నది. పేద్దులూ క అల్లి నా నింద తప్పిదన్నది. దానికి నేను , అవూ, అప్పితు వు ళ్లా చూ డాలి కదూ అని అన్నాను,” అని చెప్పాడు.

రు క్మిణి, “వు రి అప్పితు నీలాపినింద సింగతి ఎమైంది? ఎలాంటి నిందపిడ్డార ?” అనడిగింది.

“వు న్న తింటు న్నానని అన్నయ్య చెప్పనే చెప్పాడు!” అన్నాడు కృష్ణుడు.

రు క్మిణి, “వు శీ ఇప్పితు చంద్రు ణ్ణి తూ డ లేదు కద! చూ డాలన్నా కనిపించవు లిండి. బాగా వు బ్బు పిట్టి ఉంది!” అని ఏదో చెప్పటో తు న్నట్లు చూసింది.

“రు క్మిణి! ఏదో చెప్పివచ్చినట్లున్నావే, ఆగావెందుకు? ఏమిటి విశేషం?” అని అడిగాడు క ఋితు .

“వోషివే ! సిత్రాజిత్తులవారి ఇంటి వు ణి వు న ఇంటికి విచ్చేసింది!” అన్నది రు క్మిణి.

క ఋితు , “శవు తంతవు ణి వు న ఇంటికి రావడమే వు టి?” అన్నాడు ఆశ్చర్యంగా.

“ఆ వు ణి కాదు , సిత్రాజిత్తులవారి కన్యకా వు ణి—సిత్యభావూ వు ణి వచ్చింది. చాలా ఋిగా ఇక్కడే వూ ట్లా తు కుంటూ ఉన్నావు . తవు రాకుంసిం చూ సీచూ సీ ఇప్పిదేపిల్లకిలో వెళ్ళింది. ఆవు న సాగసుపీ ఇలా వచ్చావు . వీ రు కనిపించార!” అన్నది రు క్మిణి.

క ఋితు తలపింకించి, “అలాగా! వు న ఇంటిపొల్లున్నర దేమణ్ణి కూడా వూ డాలని వచ్చి ఉంటుంది, చూ సీంది కదా!” అన్నాడు .

రు క్మిణి, “పొల్లున్నర దేమణ్ణి వూ డాలని వచ్చిందో, వీ కన్నుల్లో పిడాలని వచ్చిందో మరి! ఇక్కడ ఉన్నంతసేపూ అమె చూపులు వు వుల్నే తెగ వెతికి వెతికి వేసారాయ ని వూ త్రం నాకు రూ ఢిగా తెలు సు!” అన్నది వు ందహాసిం చేస్తూ.

“ఏవు టి వింత! వూ టలు రావవు కున్న రు క్మిణిదేవి, ఈ రోజు చవు రంగా వూ ట్లా తు తు న్నదే!” అని క ఋితు అన్నాడు .

చిన్నయ్య దానగుణం

ఒక ఊళ్ళో ఒక శ్రీమంత్రుడు అపిర దానకర్షుడు. ఆయన వద్ద చిన్నయ్య అనే సుమకుడు ఉండేవాడు. వాడు చిన్నతనం నుంచీ శ్రీమంత్రుడి నోకరు. ఒకనాడు శ్రీమంత్రుడు చిన్నయ్యతో కూడా సంతకు వెళ్ళితే, అక్కడ ఒక ఖరీదైన రథం బొమ్మకనబడింది. చందనం చెక్కలో జల్లు గ్రహిణి వులిచిన ఆ రథానికి రెండు గుర్రాలున్నాయి. చిన్నయ్య ఆ బొమ్మకేసీ తన్నయ్యడై చూస్తూండటం చూసి, శ్రీమంత్రుడు దాన్నికొని చిన్నయ్యకు బహిషా నుగా ఇచ్చాడు.

ఒకనాడు శ్రీమంత్రుడి ఇంటికి ఒక అతిథి వచ్చి, చిన్నయ్య గదిలో ఉన్న చందన రథాన్ని చూసి ముగ్ధుడై “ఎంత అందంగా ఉంది! ఇలాంటిది ఎక్కడ దొరకుతుంది?” అన్నాడు.

వెంటనే శ్రీమంతుడు, “దాన్నే తీసుకోండి,” అని చిన్నయ్య చేత ఆ శిల్పాన్ని తన అతిథికి ఇప్పించాడు. చిన్నయ్య వున్నప్పుడు ఎంతో చిన్నబోయింది. అది గ్రహించి శ్రీమంత్రుడు, “నేనూ కూడా ఒకప్పుడు శరీరకష్టిం చేసి బతికినవాణ్ణి. నిన్ను అందరికీ నా తప్పుకొద్దుగా పిరిచయం చేస్తున్నాను. నువ్వ నాలాగా దానరథం కలవాడివను కున్నాను,” అన్నాడు.

ఆ మాటతో చిన్నయ్య వున్నప్పుడు శాంతించింది. తరవాత కొద్ది రోజులకు అతిథి తన కూతురిని తెచ్చి, “ఈమెను మీ తమ్ముడికిచ్చి పెళ్ళిచేయ నిశ్చయించాను,” అన్నాడు.

చిన్నయ్యకు చందనమొచ్చివుతో బాటు చందనమొచ్చివులాంటి భార్యకూడా దక్కింది.

పర్షియన్ జానపద కథ:

మిస్కిన్ అదృష్టం

ఒకానొకప్పుడు పర్షియా లో మిస్కిన్ అనే కట్టెలుకొట్టేవాడు ఉండేవాడు. అతడు రెక్కలు వున్న కున్నా తన భార్యకూ, ఒక్కగా నొక్క కూతురు యా స్మీనకూ కడు మిత్రులై తిండిపట్టలేని కటిక దరిద్రంతో సెంసారాన్ని నెట్టుకు రాసాగాడు.

ఒకరోజు వు ధ్యాపూం, ఆకలితో కూర్చున్న మిస్కిన్ కూతురు యా స్మీనకు, "పిక్కింట్లో వూ యిం మధ్య తూ న్న వాసిన నేరూ రించింది. భోజన సమయం నికి అక్కడికి వెళితే, తనకూ ఇంత పేట్టకపోతారా అన్న ఆశ ఆమెలో చిగ్గ రించింది. వాళ్ళు భోజనం చేస్తూన్న సమయం గమనించి గుమ్మంలోకి వెళ్ళి, "పోయ్యి రాజెయ్యాలి. నిస్సె కాస్త ఇస్తారా?" అని అడిగింది.

ఆ ఇంటి ఇల్లాలు ముఖం పూర్వపు కుంటూ, కాలుతూన్న ఒక చిన్న కట్టెపుల్లను తెచ్చి ఇచ్చి, గిరున వెనక్కు తిరిగి వెళ్ళింది. యాస్మీన్ కొంత బాధ పడిందే తప్ప, ఆమెలోని ఆశ చావలేదు. మరొకసారి ప్రియ త్నించి పూర్వం

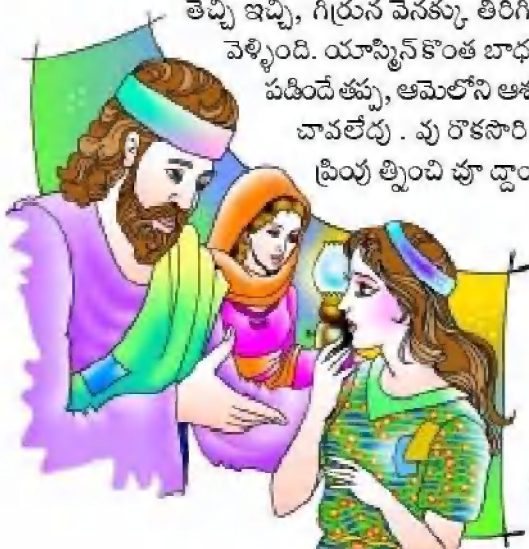
అనుకున్నది. కొంతసమయానికి వుళ్ళవెళ్ళి, పిక్కింటి తల్లి మిత్రుణ్ణి, "మీ రిచ్చిన నిస్సె వెలిగిస్తూంటే, గాలికి ఆరిపోయింది. మరొకాస్త నిస్సె ఇవ్వండి," అన్నది.

"నిస్సె చాలా వివేకమైనది. దానిని అలా ఆరిపానివ్వకూడదని తెలియదా? అయినా, నువ్వు అనియ నిస్సెకొనిం రాలేదు. మేము తింటూ న్నవాటికొనిం వచ్చావన్న సంగతి మూకు తెలియదన్న కున్నావా?" అంటూ పక్కింటావిడ కాలుతూన్న కట్టెపుల్లను యా స్మీనకు ఇచ్చి తల్లి మిత్రు దభాలు న పూసేంది.

యా స్మీనకు తల కొట్టేసినట్టయింది. అవమానంతో కుంగిపోయింది. సాయంకాలం వచ్చిన తండ్రి, ఆమె విచారంగా ఉండడం చూసి కారణం అడిగాడు. అమె బరిగిన సంగతి చెప్పి కన్నీళ్ళు కార్చింది.

"విచారించకు, తల్లీ! రేమిత్రు రింత కట్టె పిడి కట్టెలు కొట్టి డబ్బు సంపాదించి, నేనే వూ యిం తెచ్చి, మీ అమ్మన మడిపేట్టవ్వం టాన," అని తండ్రి బిడ్డన ఆస్వాద్యంగా ఓదార్చాడు.

మిస్కిన్ మర్యాద వేకువజాము న లేచి, అడవికి వెళ్ళాడేగాని, ఒక్క మిల్లకూడా తేలేక పోయాడు. కార్త చిచ్చు కారణంగా అడమంతా తగలబడు తున్నది. వట్టి చేత్తులతో ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. అందరూ ఇంత గంజి తాగి పిత్త కోవలసే వచ్చింది.

అడవిలో కార్త చిప్పు ఆరడానికి నాలుగు రోజులు పట్టింది. ఐదవ రోజు అడవికి వెళ్ళిన మిషిన్ కట్టలు లేకుండా తిరిగి పోకూడదన్న పట్టుదలతో అక్కడే కూర్చున్నాడు. సాయం కాలపు లుంది. చీకటి అలపు కుంటున్నది. అయినా ఒక్కపిల్ల దొరకలేదు. ఇంటిదగ్గర కూర్చుంటూ ఎలా ఎదురు చూస్తున్నదో కూడా అన్న బాధతో ఆయన హి దయం వెలవెలలాడ సాగింది. మిషిన్ ఏత మిలమికోలేకపోయాడు. బిగ్గరగా వెలపించాడు.

ఆ నిమిషంలో కొందరు దివ్యమిత్రులు ఆ కాశమార్గంలో వెళుతూ అతడి ఎదుపును ఆలకించారు. వారిలో ఉపకారబుద్ధిగల యాజాద్ అనే దివ్యమిత్రుడు ఉన్నాడు. మిషిన్ వుండు ప్రత్యక్షమై “ఎందుకు ఏత న్నిన్నామో నీకు ఇప్పిస్తున్నాను వచ్చినట్లుం ఏమిటి?” అని అడిగాడు.

మిషిన్ తన గోతును విన్నవించి, “కన్న బిడ్డ అకలి తీర్చలేని నా బతుకు ఎందుకు?” అన్నాడు కన్నీళ్ళతో.

యాజాద్ వంగి గుప్పెడు ఇసుక తీసి మిషిన్ చేతుల్లో పోస్తూ, “దీనిని భద్రంగా దాచు. నీకు వేలు జరగలేదు. నీ బతుకు బాగుపడక, కతజ్ఞతతో ఈ సింగతిని పిది మండికి చెప్పు. నాకు పప్పులూ, ఫలాలూ, పిష్టాలూ అర్పించి వాటిని భక్తులకు ప్రిసాదంగా పంచేపట్టు. అడిగినవారికి చేతనైన సాయం చేస్తూ జీవించు,” అని చెప్పి అదృశ్యమైపోయాడు.

మిషిన్ ఇసుకను జాగ్రత్తగా తీసి కు వెళ్ళి, ఇంట్లో ఒక మూలలో భద్రపరిచి పిడుకున్నాడు. తెల్లవారి లేచి పూసెరికి,

ఇసుక పోసినచోట ఎంతకాంత లీను తూరకరకాల వున్నాయో, పూణిక్యాలూ కనిపించాయి. మిషిన్ అంత లీను ఆనందంతో, అక్కడే మోకలి దివ్యమిత్రుడు యాజాద్ ను ప్రార్థించి, భార్యా పిల్లలకు అడవిలో జరిగిన సంగతి చెప్పాడు.

ఆ తరువాత అతడు ఒక వుణిసి తీసి కు పోయి ఒక వజ్రాల వ్యాపారికి పూపాడు. దానిని పూడగానే వ్యాపారి కళ్ళు ఆనందాశ్చర్యాలతో మెరిసిపోయాయి. దానికి ధరకట్టి వ్యాపారి ఇచ్చిన ధనం సంచీని పూడగానే మిషిన్ నోట పూట రాలేదు. ఆనందంతో ఉబ్బితబ్బిబ్బయ్యాడు.

అక్కడినుంచి మిషిన్ అంగడి వీధికి వెళ్ళి సంచీలోని కొంత డబ్బు తీసి మైదలు మిప్పిలూ, ఫిలాలూ, పిష్టాలూ, యాలకులూ కొన్నాడు. వున్న లోనే దివ్యమిత్రుడు డికి కతజ్ఞతలు

తెలియ జేశాడు. దేవస్థలి వు నసారా ప్రార్థించాడు. ఆ తరువాత విష్ణులనూ, ఫిలాలనూ చుట్టూ ఉన్నవారికిపించాడు.

ఆ రోజు వు ధ్యాహ్నిం తన కూతురు యాస్మీన కోరిన రకరకాల వంటకాలను తయారుచేసి భార్యాపిల్లలో కలిసి ముందే న్నడూ ఎర్ర గని వెంపు భోజనం చేశారు.

త్వరలో వు ష్మీనపిరిస్థితి పూరిపొల్తుంది. రాజభవనం లాంటి భవంతిని నిర్మించాడు. అతని ఇల్లు సీరిసింపిదలతో, భోగభాగ్యా లతో కళకళలాడసాగింది. వు ష్మీనకు దివ్య పిత్తు ప్పి డిపిట్ట, భక్తిభావం ఇన్ను త్త డించింది. రోజూ తప్పకుండా ప్రార్థనలు జరుపవాడు. యాజాద్ కర్రణ గ్రరించీ, తనకు పట్టిన అద స్థింగురించీ పదిమందికీ చెబుతూఫలా

లనూ, విష్ణులనూ ప్రీసాదంగా పించేవాడు. అడిగినవారికి లేదనకుండా చేతనైన సాయం చేసువాడు.

కొన్నాళ్ళు గడిచాక అతడొకనాడు కూతురు పీలిచి, “అమ్మా, నాకు యాత్ర చేయాలనిఉంది. రేబు బయ్యలు దేర్త త్త న్నాన. నేన పచ్చంతవరకు రోజూ ప్రార్థనలు జర్రపితూ, దేవతాకి అర్పించిన విష్ణులూ ఫిలాలూబదలకు పించే బాధ్యత నీది. చేస్తామకదా?” అని అడిగాడు.

“అలాగే నాన్నా! మీరు నిశ్చింతగా వెళ్ళి రండి,” అన్నది యాస్మీన.

అయితే, ఆమె మనస్తత్వంలోనూ, జీవన విధానంలోనూ క్రవుంగా చాలా పూర్వు పచ్చింది. పిట్టణంలోని సింపిన్నలతోస్పృహిం ఏర్పడింది. కొన్నాళ్ళకు రాకుపూరితోనూ పిరిచయం కలిగి, స్పృహింగా పిరిణవుంచింది. రాకుపూరితో కలిసీ ఆమె అప్పిడప్పిపూ వనవిహారానికి వెళ్ళేది. అయితే, తప్ప ఈ ఉన్నతస్థితికి కారణమైన దివ్యపురుషుడి కర్రణన్న పై ర్తిగా వు రిచిపొల్తుంది. తండ్రి చెప్పి వెళ్ళిన ప్రార్థనలు, ప్రసాదం పంచడం సింగతికూడా పట్టించు కునేది కాదు.

ఒకనాడు యాస్మీన రాకుపూరితో కలిసీ రాజోద్యానంలో విహరిస్తూండగా, నిర్మల జలంతో ఒక అందమైన కొలను కనిపించింది. దానిని చూడగానే, “కొంతలమికొలనులో హాయిగా ఈతలాడి స్నానం చేద్దామా?” అని రాకుపూరి అన్నది.

“నాకు ఈత రాదు. నువ్వే వెళ్ళి చేసిరా. నేను గట్టున ఉంటాను,” అని ఒక చెట్టు కింద కూర్చున్నది యాస్మీన.

రాకుమారి తన ఆభరణాలను తీసి యోగ్యమైనపు ందుంచి, ఉత్సాహంగా కొలనలోకి దిగింది.

కొంతుమీఅలాగే కూర్చున్న యోగ్యమైన, చల్లగాలి పిరవశంతో ఆదపు రచి కళ్ళు పూసేసింది. ఆ సమయంలో అట్ట కేసేవచ్చిన ఒకపి రాకుమారి కుంఠహారాన్ని ఎత్తుకుని ఎగిరి వెళ్ళిపోయింది. యోగ్యమైనదానిని గవు నింపలేదు .

స్నానం పు గించి వచ్చిన రాకుమారి తన కుంఠహారం కనిపించకపోయే నిరికి దిగ్భ్రాంతి చెందింది. ఆగ్రహంతో, ‘ప్రవ్యంతటి నీవానికి పాల్పడితావను కోలేదు ,’ అన్నది. యోగ్యమైన తనకేమీ తెలియ దన్నది. అల్లు నా రాకుమారి వెళ్ళి, జరిగిన సంగతి తుండ్రు చెప్పి, యస్మి న్ననూ, అమె తల్లిని చెరసాలలో బంధించేలా చేసింది.

యాత్రకు వెళ్ళినమిషిన్ తిరిగి వచ్చాడు. ఇర్ర గ పొరుగులు జరిగిన సంగతి చెప్పారు. మిషిన్ పిర్ర గ పిరుగున వెళ్ళి రాజు పాదాల పేర్చి, తనను బంధించి, తన భార్య పీల్లలన విడిపించవు ని ప్రాధేయ పిడ్డాత్త .

రాజు కనికరించి అలాగే చేశాత్త .

గొలుపు లతో ఇన్న పి స్తంభానికి బంధించ బడిన మిషిన్, ఆ రాత్రి దేవస్థానం నసారా ప్రార్థించాత్త . దివ్యమిత్ర ప్రి ణ్ణి స్మరించాత్త . అపరాధాన్ని వింపవు ని కన్నీరు కారు స్త్రీ వేత్త కున్నాత్త .

అర్ధరాత్రి సమయంలో యో జాద్ స్రీత్య ‘మై’ ‘చేసిన ప్రేలు ప్ర రవడం సమ్మి తి చేని పాపికార్యం! ను వ్యా పు హాపాపిం చేశామా’ అని పు ందలించాత్త .

“అపూయ కురాలైనా కూతుర చేసిన పాపం అది. అందుకు తగ్గ శిక్ష అమె అనుభవించింది. పు మ్మల్ని ‘మించి, మా మ్మి ద కర్త వించి ఈ బాధల బందిఖానా నుంచి బయటపడే మార్గం చూపి’ అని వేత్త కున్నాత్త మిషిన్.

ఆ దివ్యమిత్ర మిత్ర దుయ తలచి, ‘తెల్ల వారగానే నిన్ను బంధించిన గొలుపు వదులమాత్త ంది. స్తంభం పక్కన డబ్బు కనిపిస్తోంది. ఆ డబ్బుతో పిప్పిలూ, ఫిలాల్లా తెప్పించి ప్రార్థనలు జరిపామంటే నీ కష్టాలు కుడతరగలమా’ అని చెప్పి అదృశ్యమైపోయాడు.

ఆ రాత్రంతా పు గతనిద్రతో దివ్యమిత్ర మి ణ్ణి ప్రార్థిస్తూ గడిపిన మిషిన్ కు పూ ర్ణ మి తెల్లవారగానే మెలకకువ వచ్చింది. చెప్పినట్లే తనను బంధించిన గొలుపు వదులై నడవడా

నికి వీలు గా ఉంది. స్తంభం పక్కన ఉబ్బు కనిపించింది.

ఉబ్బును తీసుకుని చెరసాల గవాక్షం గుండా బయటకు తొంగి చూశాడు. వీధిలో వెళుతున్న ఒక వు నీషిని పీలిచి, “వు త్రహా! ఈ ఉబ్బుతో, పిప్పిలూ, ఫిలాలూ కొని తెస్తావా?” అని అడిగాడు.

తన కొడుకు అపాయ స్థితిలో ఉన్నాడని తెలసీ పిడావుడిగా వెళుతున్న ఆ పెద్దమనిషి, వు ప్పిన దీనస్వరాన్ని విని, తన కష్టాన్ని పక్కన పెట్టి, అతడిచ్చిన ఉబ్బుతో అతడు చెప్పిన పిప్పిలూ, ఫిలాలూ తెచ్చి ఇచ్చాడు. వు ప్పిన తన కథనుతా అతనికి చెప్పి, దేవుణ్ణి ప్రార్థించి, ప్రసాదం అతనికిచ్చి పంపాడు.

ఆ బాటసారి ఇంటికి వెళ్ళగానే జబ్బు నయమై అతని కొడుకు నవ్వుతూ అతనికి ఎదురు వచ్చాడు. అప్పటినుంచి అతడు కూడా, దివ్యపితృ పుణ్ణి ప్రార్థించడం ప్రారంభించాడు.

దేవతాపితృ క తజ్జతాభావం పేరగగానే, వు ప్పిన అద ప్పించి వు ప్పీ తిరిగింది. ఒకనాటి

సాయం కాలం రాజు తన కుటుంబంతో, వనంలో విహరిస్తున్నప్పుడు, వాళ్ళ వు థు గా ఎగిరి వెళుతున్న ఒక పక్షి కంఠహాసాన్ని రాకుమారి ఒడిలో జారవిడిచింది. దానిని చూసిన రాకుమారి, “నాన్నా! నా కంఠహారం దొరికింది. దీన్నే యా స్మీన దొంగిలించిందని పోరబడ్డాను,” అన్నది.

రాజు, యా స్మీన కుటుంబాన్ని తొందరపడి శోధించినందుకు విశ్వాత్తాపం చెంది, మిమ్మిన్సు చెరసాల నుంచి విడిపించాడు.

“నన్ను వుంచు, పోరబాటుకు విచారిస్తూ న్నాను. తొందరపాటుతో చేసిన అపరాధానికి తగిన ప్రాయశ్చిత్తం చేయాలి. నాకుమారుడికి, నీ కుమార్తెకూ వివాహం జరిపించాలి! వు లాంటి భక్తుల కుటుంబంతో వియ్యపుల ఉండడానికి మేమెంతో ఆనందిస్తున్నాము,” అన్నాడు రాజు.

మిమ్మిన్ పరమానందం చెందాడు. రాకుమారుడితో యా స్మీన వివాహం ఘనంగా జరిగింది. అంతా ఆ దివ్యపితృ పుణ్ణి కర్మణ అని వు ప్పిన భావించి క తజ్జతతో అందరికీ చెప్పసాగాడు.

ఏవి ఉత్తమమైనవి?

స్వర్ణగిరి, భువనగిరి ఇర్రగల్గ పార్వత రాజ్యాలే అల్లునప్పటికీ, జలవనరుల విషయంలో రెండు రాజ్యాల మధ్య పెద్ద తేడా ఉంది. స్వర్ణగిరిలో చిన్నవే అల్లునా పూర్తి జీవనపులు ప్రవహిస్తున్నాయి. భూమి సారవంతమైనది కావడంతో యేటా రెండు పంటలు పండుతున్నాయి.

భువనగిరి పరిస్థితి దీనికి పూర్తి భిన్నమైనది. జీవనపులు లేమారాజ్యం రుతు పవనాల పూర్గానికి కొద్ది దూరంగా ఉండడం వల్ల సికాలంలో వర్షాలు కురిసి కామాతర పూకరు మకాటకాలకు గురయ్యేది. అల్లునా, ప్రజాపువే పిరపుల్యంగా భావించే సివర్షుడైన రాజు విమలాదిత్యుడి పాలనలో కష్టజీమలై పువనగిరి ప్రజలు క్రమంగా అభివృద్ధి సాధించసాగారు.

ఆ కాలపుట్టంలో ఒకనాడు స్వర్ణగిరి ఆస్థానంపిడితుడు కవులనాడు భువనగిరి రాజున పూడవచ్చి, తవు రాజు పిరిపాలనా దతవు కీర్తించిన తరవాత, “వుహారాజా!

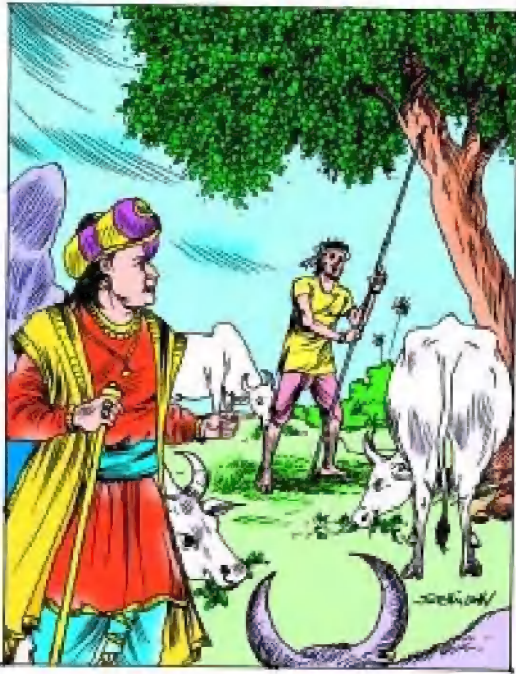
సీరిసింపిదలకే కాదు; నీకు ఈలకూ నిలవుం వూ స్వర్ణగిరి రాజ్యం!” అన్నాడు.

“చాలా సంతోషం,” అన్నాడు రాజు వివులాదిత్యుడు వుండహాసం చేస్తూ.

“పూవుహారాజు, పూ నిలహాలన అవులు చేవుడు కారణంగా ఈనాడు దేవభాషి అల్లున సింస్కితం సేవుం రానివారు పూ రాజ్యంలో లేరు. పూ ప్రజల తెలివితేటలూ, వేదానిపిత్తి అద్వితీయం!” అన్నాడు కవులనాడు వుంతో గొప్పగా.

దానిని విని రాజు వక్షనంగా ఉండడం గవు నించిన ఆస్థానకవి కువురుడు, “ఆర్యా! తవు రాజ్యంలో ఉన్న సీరిసింపిదలూ, ఈలూ ఇక్కడ లేకపోవవు. అల్లుతే, తెలివితేటలూ, వేదానిపిత్తి తవు రాజ్యప్రజలకే సొంతం అనుకోవడం భావ్యం కాదు. పూ ప్రజలు కూడా తెలివితేటలలో ఎవరికీ తీసిపార్చిన వారు కాదు,” అన్నాడు వినయంగా.

“దానిని నిరూపించగలవా?” అన్నాడు కవులనాడు పిట్టదలగా.

“ఆ సింగతి తవు రే స్వీయంగా పిరించ వచ్చు. కావాలంటే పూ పిల్లెప్రిజల నుంచే తవు పిరించ ప్రారంభించండి,” అన్నాడు కుమ్మరుడు.

“అలాగా! అయితే ఇప్పడే మిస్తాను,” అంటూ లేచి సింహాన్నించి విసిరి గావెలుపలకి నడిచాడు కుమ్మరుడు.

పురుషుడు ఉదయం ఆయన నగర శివార్లలో ఉన్న ఒక చిన్న గ్రామాన్ని సీపించాడు. పిల్లలకు పిడతలు రగా ఉన్న గుట్టదగ్గర పిళ్ళ ముఖా కాస్తా బక్కచిక్కిన ఒక యువకుడు కనిపించాడు. కుమ్మరుడు అతన్ని సీపించి, “సీపరేవుటి నాయనా? ఏం చేస్తా న్నామో?” అని అడిగాడు.

“న్నరుగన్న అంటారు. త్త పుకాయలు కొన్నిన్నావు, తెలియడం లేదా?” అన్నాడు యువకుడు కొంత క్షణం సేలకు తాటిస్తూ.

“ఎర్రని ఎండలో ఇలా కష్టపడకపోతే, నీడుట్టున ఏదైనా ఉద్యోగం చూపుకోరాదా?” అని అడిగాడు పండితుడు.

“అరం పుక్క రానివాణ్ణి. నాకెవరు ఉద్యోగం ఇస్తారు. అయినా, అందరూ ఉద్యోగాలకోసం పట్నాలకు వెళ్ళడంతే, ఇలాంటి పిళ్ళలు ఎవరు చేస్తారు?” అన్నాడు రంగన్న.

పండితుడు చిన్నగా నవ్వి, “రంగన్నా, నాకు పూర్తి సిందేహాలున్నాయి తీరుస్తావా?” అని అడిగాడు.

“తవు బోటి పేడ్వల సిందేహాలను నేను తీర్చడమా? అడగండి. తెలిసిన వుట్టుకు చెబుతాను,” అన్నాడు రంగన్న.

“పువ్వుల్లో ఉత్తమమైనది ఏది?” అని అడిగాడు పండితుడు.

“తావు రవిశిష్య,” అన్నాడు రంగన్న వెంటనే.

“అహా! సరిగ్గా చెప్పావు. లక్ష్మీ సరస్వతులకు నిలయమైనది తామరపుష్పం!” అని అభినందించిన పండితుడు, “నీళ్ళల్లో ఉత్తమమైన నీరు ఏది?” అని అడిగాడు.

“సేలయ్యేటి నీళ్ళు!” అన్నాడు రంగన్న.

“శివమీ జటాజూటం నుంచి జాలువారే ఆకాశగంగను తలపించే స్వచ్ఛమైన నీటిని చెప్పావు,” అని పండితుడు రంగన్న భుజం తట్టి, “వెలుతురులో ఉత్తమమైనది ఏది?” అని అడిగాడు.

“నీరు రుగ్మిడి వెలుతురు,” అన్నాడు రంగన్న.

“వెలుగులన్నిటికీ మూలమైన ఆ సూర్య భగవానుడి దివ్యకిరణాలే ఉత్తమమైనవి. అద్భుతంగా చెప్పావు. నీ తెలివితేటలు అమోఘం,” అంటూ పండితుడు విట్టరాని

అనందంతో తన ఉంగరం తీసి రంగన్న వేలికి తొడగబోయాడు.

రంగన్న దానిని తీసి కోకుండా, “అగండి. మీరు అడిగిన ప్రశ్నలకు మరొకటిగా అందరూ చెప్పికునే సిపూధానాలే నేనూ చెప్పాను. దాని కెందుకు బహుమానం?” అన్నాడు.

“అంటే, ఎవరికీ తెలియని సిపూధానాలు నువ్వు చెప్పగలవా?” అని అడిగాడు పిండితూడు ఆశ్చర్యంగా.

“ప్రియ తీర్థస్థానం,” అన్నాడు రంగన్న వినయంగా.

“చెప్పివురి, ఆలస్యం దేనికీ?” అన్నాడు పిండితూడు.

“ఉత్తమమైనపుష్పం తామరకాదు; ప్రతి పిత్తూ! తామర పిత్తూ పూదానికి అందమైనదేగాని సాయంకాలానికి వాడిపోతుంది. ప్రతిపిత్తూవీండగా, కాయగా, ప్రతిగా పూరి వస్త్రాలుగా ఉపయోగపడుతుంది. అందుకే

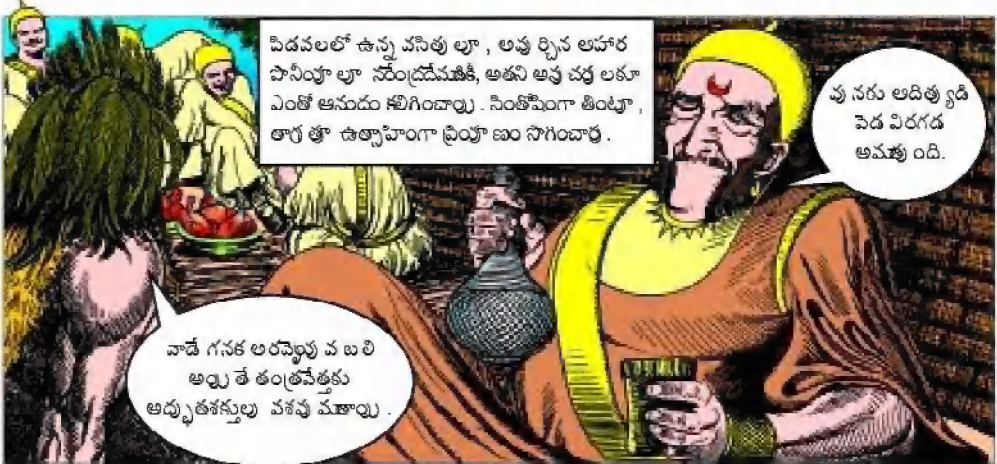
అది ఉత్తమమైనపుష్పం. ఎడారిలో లభించే ఉత్తమపుష్పమీద. ఎందుకంటే అవి ప్రాణాలు కాపాడుతాయి. ఇక వెలుతురు అంటారా? కరుణాస్వభావుడైనవారి కంటి చూపులో మెరిసే ఉత్తమమైన వెలుతురు. అది దీప్త లత రోస్తింది గనక!” అన్నాడు రంగన్న.

ఆ వివరణను విన్న కవులనాడు రంగన్న అసాధారణ ప్రజ్ఞకు పురుషులూ గురు రంగన్నను ఆప్యాయంగా కౌగిలించుకున్నాడు. తానూ, తన రాజ్యప్రజలే అందరికన్నా తెలివితేటలు కలవారన్న ఆయనలోని అపారాధం పటాపంచలయింది. ఒకప్పుడు ప్రకృతి ప్రతికూల పరిస్థితులకు ఎదురొడ్డి అభివృద్ధి సాధిస్తూ, మరొకప్పుడు విద్యావిషయాల్లోనూ అసిపూన ప్రతిభను కనబరుస్తూనే వినగిరి ప్రజలనూ, వారిని సరైన పద్ధతిలో పాలిస్తూ పుంధుకు నడిచిస్తూనే రాజావిపులాదిత్యుల మెచ్చుకుంటూ తన రాజ్యానికి తిరుగు ప్రయాణం చేస్తున్నాడు.

రాజు ద్విజుల అశిష్టాదంజ్, అదిష్ట ధృత తన అన్న చర్ర లజ్ - రాజుద్రహృ ద్భృ నరేంద్రదేవ, రేపేంద్రదేవ అటకట్టబడదాసికి తాంత్రికుడు ఉన్న సిర్యదేకు చేర్ర కున్నాడు. సిరిసిర ప్రాంతాలన్న సిరిసిరింది ధృష్ట తన అన్న చర్ర లన్న సింపాడు. వాళ్ళ ఒక కొండ జాతి య్చు పరీయ్య వరుల జంటన్న పిట్ట రు వచ్చాత్త. వారిద్వారా తాంత్రికుత్త నాగుండు గ్రి రిందిన వివియాల్లు కొప్పు తెలిశాల్లు. నరేంద్రదేవత్త తన అన్న చర్ర లజ్ శిరుగు ప్రయాణమై, కొండజాతి నాయకుడు దారి చూచగా నచ్చి నదిపి చాటానికి పడవలోకి ఎక్కాత్త.

పడవలో ఉన్న వసేత్త లూ, అన్న ర్చిన లహార సానియా లూ నంద్రదేవత్తకి, అతని అన్న చర్ర లకూ ఎంతో ఆనందం కలిగించాల్లు. సింతోపింగా తింటూ, తాగ్ తూ ఉత్సాహంగా ప్రయాణం సాగించాత్త.

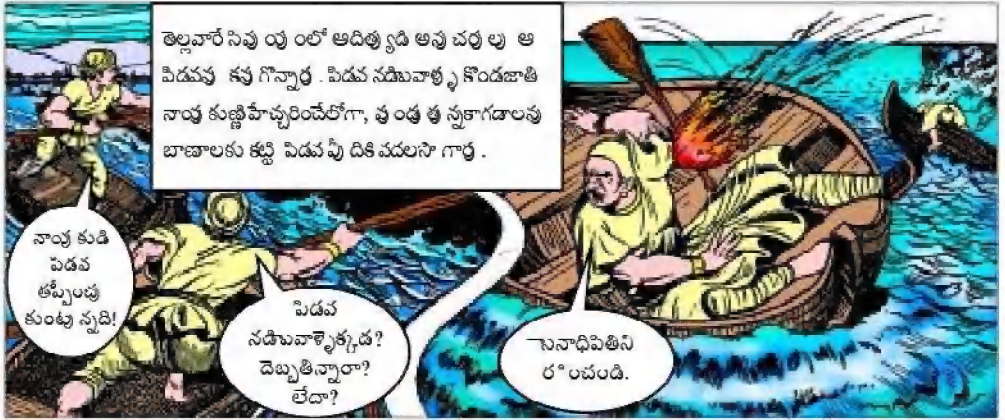
వు నరు అదిత్త గ్రిడ పెడ విరగడ అవత్తుంది.

వాడే గనక లరన్నెయ్య వ బలి అల్లు త తంత్రవేత్తకు అద్భుతకస్తులు వశవు మోర్లు.

చుట్టూ వెన్నెలకాంతి, చల్లని గాలులు, పడవ నడువాళ్ళ పాటలు ఇవన్నీ సివు కూరడంతో పడవలోనివారూ హేల్లు గా నిద్రపోయారూ.

తెల్లవారేసిరికి వు నం గవ్వుం చేర్ర కోవాలి.

నరేంద్రదేవతూ , అదని అన్న చర్మ లూ తప్పింపు కోవడానికి గాని, ఎత్త రెబ్బ కొట్టడానికి గాని, సమయం లేకపోయింది. సింపుగోళాల
దాడి పుంచి తప్పింపు కోవడానికి పిడవవాళ్ళు, నీళ్ళలోకి ధూకాత్త . మొసళ్ళు వాళ్ళకేసి రాసాగాల్సి .

నరేంద్రదేవుడూ, కొండజాతి నాయకుడూ దిగ్భ్రాంతి చెందారు. పడవ నడిపేవాళ్ళు అగ్ని గోళాలతో వచ్చే బాణాల నుంచి తప్పికుని పడవను నిక్రమంగా నడపలేకపోయారు. సేళ్ళ అదుపు న రాను పేద బండకు గుచ్చుకుని పడవ తల్లకిందు లల్లుంది.

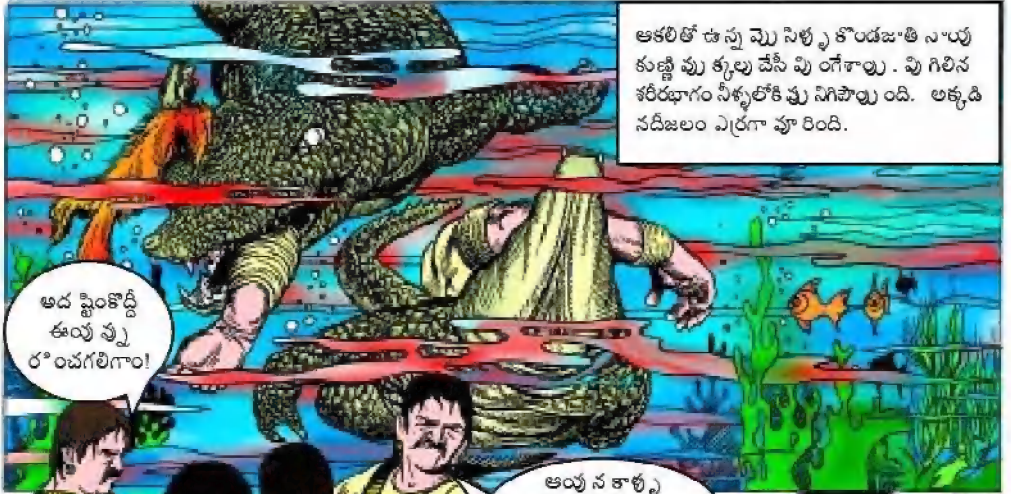
నాయకా!
ఇప్పుడు నునం
ఏంచేద్దాం?

సేళ్ళలోకి పూకి
ఈడు కుంటూ గట్టుకు
చేరడం తప్పి పురొక పూర్ణం లేదు
నానాధిపితి!

అయ్యా! మొనిలి!
నాకాల్! కాల్ పొల్లుంది.

తల్లకిందు లెన్ పడవ జలప్రవాహం
వేగానికి ఒడ్డుకు కొట్టుకు రాసాగింది.

నానాధిపితి!
నేను ఇక్కడ ఉన్నాను. పడవను
గట్టిగా పట్టుకోండి!

అకలితో ఈ స్త్రీ మొ సెళ్ళ కొండజాతి నాయకుణ్ణి వు క్కలు చేసి పుంగేశాల్ని . పు గిరిన శరీరభాగం సీళ్ళలోకి వు సెగిపాల్సింది. అక్కడి నదిజలం ఎర్రగా వూరింది.

అద ప్రింక్టోర్డీ ఈయన్ను రంపగలిగాం!

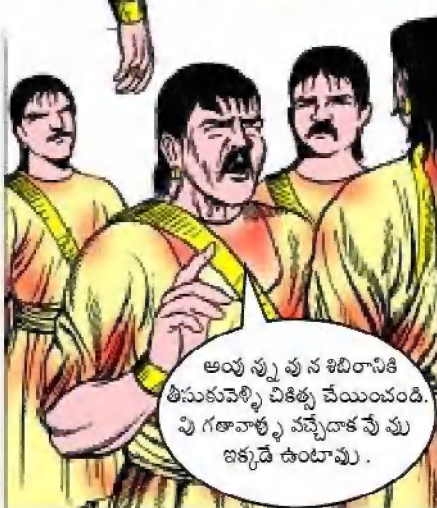
అయ్య న కాళ్ళు కనిపించడం లేదు! ఒక చెయ్యి కూడా లేదు!

నరేంద్రదేవతల్లి స్త్రీ హిలోకి మ్మదాలా పిశ్చాత్తాసి పిడ్డాడు!

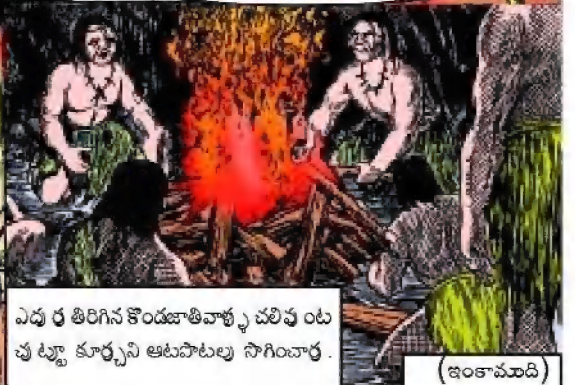
ఈయన స్త్రీ హి కోల్పోయారు!

నేనెంతో పాపం చేశాను! నేనొక ద్రోహిని! వు హాపిసి! నన్ను కాపాడకండి! చంపేయండి!

అయ్య స్త్రీ వు న శిబిరానికి తిసుకున్నెళ్ళి చికిత్స చేయించండి. పు గణావాళ్ళు వచ్చేదాకా వే వు ఇక్కడే ఉంటాము.

ఎదురై తిరిగిన కొండజాతివాళ్ళు చలివుంటు చుట్టూ కూర్చుని అటపాటలు సాగించారు.

(ఇంకామంది)

వివోద

సమయం

ముక్కలు అతికించి బొమ్మను సరిచేయండి!

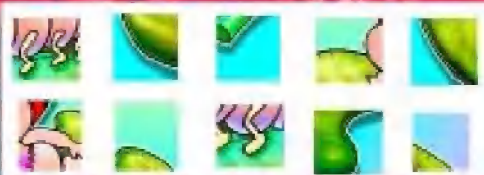
అరే! అందుగా కనిపిస్తున్న ఈ కీటకం బొమ్మను ఎవరో అక్కడక్కడ కత్తిరించి పాత్ర చేశారు. కత్తిరించిన భాగాలను వీళ్ళ వుళ్ళీ అతికించి బొమ్మకు మునుపటి నింపు దనం చేకూర్చాలనుకుంటున్నారా? అయితే, మొదట పేజీ అడుగున చతురస్రాకారా

లతో ఉన్న భాగాన్ని మొత్తం, అలాగే కత్తిరించి ఒక కార్డ్ బోర్డుపై ద అతికించుకోండి.

ఆ తరువాత ఒక్కొక్క ముక్కనూ పిరికిలనగా చూసి, కత్తిరించి సరైనచోట అతికించండి.

వీ బొమ్మను పేర్లున్న బొమ్మతో సిరిచూసికోండి.

పుట్టగొడుగు చిక్కుదారి

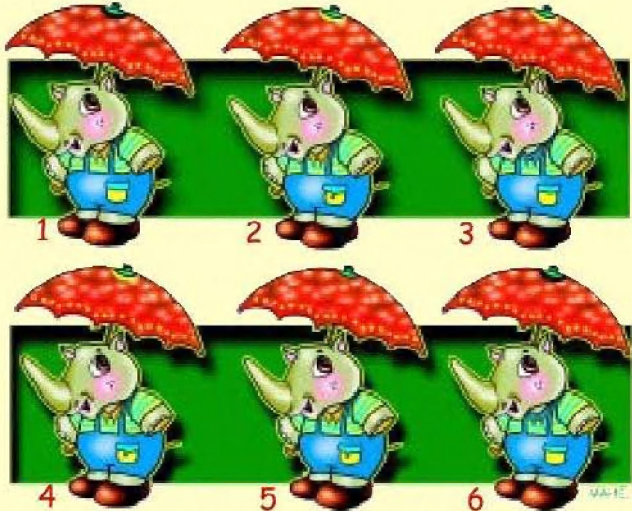
కింద నుంచి ను కందిరీగకు
పేస్తు న్న తన అవృత్త ఇంటికి
వెళ్ళాలని వుంది. ఎంత గీపెట్టినా
దాని కంఠస్వీరం లోపలికి విసిపించ
డంలేదు . పిట్టగొడుగు కాండం
వీధు గా ఇంటి గుర్తు వరకు
ఒకే ఒకదారి వూత్రవు ఉంది.
అల్లుతే అది వురీ చిక్కుగా
కనిపిస్తోంది. వీధు దానిని కాస్తా
సరైన మార్గంలో నడిపించి దారి
చూపగలరేమో చూడండి!

(సమాధానాలు 66వ పేజీలో)

జత

కలపండి

ఆధునిక దుస్థితిలో
గొడుగు పట్టుకుని
దర్జాగా నిలబడిమూది
కదూ ఈ ఖడ్గవు గం?
ఇక్కడున్న ఆరు
బొమ్మలలో
రెండుమాత్రమే
ఒకేవిధంగా
ఉన్నాయి. ఆ
రెండింటినీ జత
కలపండి చూద్దాం!

చందమామ

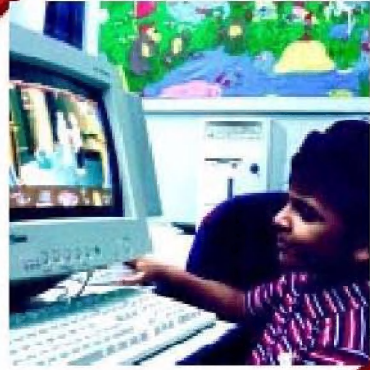
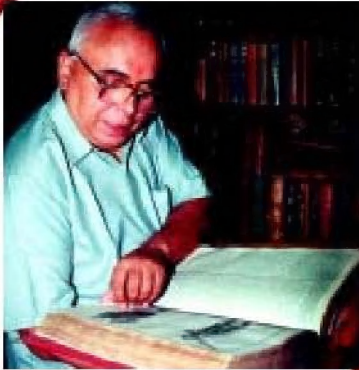
65

జనవరి 2003

వ్యాఖ్యలు
రాయండి!

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

ఈ ఫోటోలకు ఒక్క పూటలోగాని, చిన్నవాక్యంలోగాని వ్యాఖ్యలు
రాస్తే గలరా? రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.

వ్యాఖ్యలను కాంపీటీషన్ పొజుకార్త పేర్ల రాసి ఈ నెల 25వ తేదీలోగా మాకు అందేలా పంపాలి. పోటీ
ఫలితాలు మార్చి 2003 సంచికలో ప్రచురిస్తాం. ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ. 100 బహుమతి నం.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చందమామ, 82, డిఫెన్స్ ఆఫీసర్స్ కాలనీ,
ఈనాట్టు తాంగల్, చెన్నయ్ - 600 097.

అభినందనలు

నవంబర్ 2002 సంచికలో బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్యలు పంపినవారే:

బి.రవిచంద్ర
ఎన్.డబ్ల్యు. డి. ఏ
ఎం-24
విజయ నగర్
భువనేశ్వర్-751014.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

మొదటి ఫోటో: పురి రిపాల పూట!
రెండవ ఫోటో: విస్తార నాపూట!!

వినోద సమయం సమాధానం (పేజీ 64)

జత కలపండి: 2,4 బొమ్మలు ఒకేవిధంగా ఉన్నాయి.

Printed and Published by B. Viswanatha Reddi at B.N.K. Press Pvt. Ltd., Chennai - 600 026 on behalf of
Chandamama India Limited, No. 82, Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097. Editor: Viswam

Chandamama CD-ROMs, are also available at all leading bookstores in India.

>DIRECT MAIL OFFER FOR CHANDAMAMA READERS<

To avail 20% discount on Chandamama CD-ROMs, please write to the Project Head Multimedia with your :

Name & Mailing address

Fun Workshop ☐ Copies

Early Reader Series
Jataka Tales Level 1 ☐ Copies

Total Copies : x 199

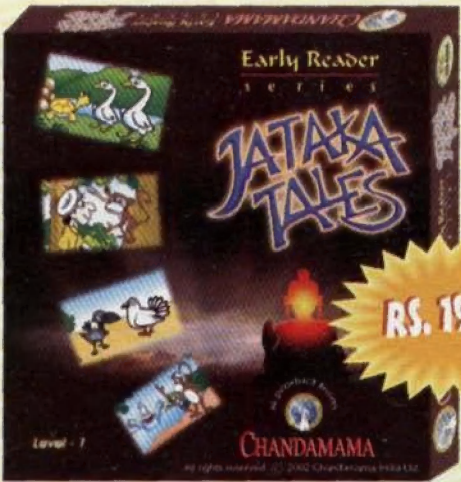
Please add delivery charges : By Regd. Post Rs. 41/- per CD and Rs.25/- for out-station cheques.

Enclose your order with a Cheque / DD, drawn in favour of Chandamama India Limited, payable at Chennai.

* Offer available only for Indian residents.

CHANDAMAMA'S EARLY READER SERIES Level-1

(FIRST 100 HOURS OF
LANGUAGE LEARNING)

JATAKA TALES - Early Reader Series (Level 1) teaches children to instantly recognise 100 sight words in English. It promises clean fun, good learning and a superior pedagogical approach.

It is the first of a 3-series pack.

These CD-ROMs can also be used for any ESL (English as Second Language) course or Adult education programs that teach English.

Across media,
a common tradition!

For trade and commercial enquiries contact:

Project Head, Multimedia
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony,
Ekkatuthangal, Chennai - 600 097, India.
Ph : 91-44-2347384, 91-44-2347399
Visit us at <http://www.chandamama.org>

న్యూట్రిన్ కోకనక కావో! క్రికెట్ S.ఆఫ్రికామే దేఖో!!

Nutrine
Wishes a
Happy & Prosperous
New Year
★ 2003 ★

న్యూట్రిన్ కోకనక ర్యాపర్ లోపల
ముద్రించి పున్న అక్షరాలు మరియు
పరుగులు సేకరించి అద్భుతమైన
బహుమతులు గెలవండి!

300 పరుగుల స్కోర్ సేకరించి
గెలవండి.
ORPAT HL 3008 కాలుక్యులేటర్లు
మొదటి 3000 ఎంట్రీలు
ఎల్లీ బర్డ్ బహుమతులు

క్రికెట్ చూడడానికి
బంపర్ బహుమతి
దక్షిణాఫ్రికా* ట్రిప్
**NUTRINE
KOKANAKA**

అక్షరాలు సేకరించినప్పుడు
మొదటి 6 విజేతలకు!

మాలిషియా
బిడియో గెమ్మ
గెలవవచ్చు
KOKANAKA

అక్షరాలు సేకరించి
మొదటి 2000 ఎంట్రీలు

డిజిటల్ క్యాలిండర్లు
గెలవవచ్చు
NUTRINE

అక్షరాలు సేకరించి
మొదటి 3000
ఎంట్రీలు

The Real Coconut ... Enjoy

India's largest selling sweets and toffees.

* Conditions apply

* అక్షరం పూర్తిగా పుచ్చి మరియు రమ్మ పుచ్చి రాద్ధి పూత్రమే అంగీకరించబడతాయి. * ఒక రాద్ధికి ఒక పూర్తి అక్షరం మాత్రమే ఎంట్రీగా పంపాలి. * ఈ ఆఫర్ కోకనక అన్ని రకాలకు కూడా వర్తిస్తుంది. * ఈ ఆఫర్ లోకుండామా న్యూట్రిన్ కోకనక అభివృద్ధి. * ఈ ఆఫర్ ప్లాక్ పువ్వులవలెనూ మాత్రమే అమలులో ఉంటుంది. * అన్ని వివాదాలు చిత్తూరు (ఆం. ప్ర.) న్యాయస్థాన పరిధిలోనే పరిష్కరించుకోవాలి. * న్యూట్రిన్ మేనేజ్మెంట్ వారిదే తుది నిర్ణయం. * ఈ ఆఫర్ జనవరి 31, 2003లో ముగుస్తుంది. * బంపర్ బహుమతి గెలిచినవారు విజేతలకు లోబడి ఉండాలి.